

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostili. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723

ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Postnina plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 36 (13.267)

Trst, nedelja, 12. februarja 1989

Izjave zunanjega ministrstva po pristanku prvega letala s trupli turistov

Na krovu strmoglavljenega boeinga ni bilo nikakršnih slepih potnikov

Do ponedeljka bi morali prepeljati v Italijo posmrtno ostanke vseh 137 oseb - Afera neobstojećih potnikov le stvar različnega zapisovanja priimkov

BERGAMO — Prvo vojaško letalo hercules C-130 je pristalo na letališču Orio al Serio pri Bergamu. Na krovu je bilo petnajst lesenih krst, v katerih so bili posmrtni ostanki italijanskih turistov, ki so izgubili življenje v letalski nesreči pri Santi Marii na Azorskih otokih. V hangarju bergamskega letališča so sorodniki in prijatelji nesrečnih potnikov prevzeli krste, ki jih bodo odpeljali z vojaškimi vozili do krajev, kjer jih bodo pokopali.

Z istim letalom so prispeli v Italijo tudi zastopniki italijanskega zunanjega ministrstva, ki so sklicali tiskovno konferenco, da bi demantirali vesti o slepih potnikih na krovu letala Independent Air. Večina italijanskih dnevnikov je včeraj zasadila zobe v vest, da je bilo na krovu strmoglavljenega letala več kot deset slepih potnikov, kar pa naj bi bilo povsem netočno. Dejansko pa se niso povsem skladala imena potnikov in imena, ki so bila zapisana na seznamih letalske družbe. Pri tem pa ne gre za slepe potnike, pač pa za osebe, ki so potovale z letalsko karto na ime koga drugega. Tako je že na dan tragedije neko dekle sporočilo, da je namesto nje letela na Azore njena sestra, mnoge gospe pa so se vpisale na potovanje z moževim priimkom, na potnem listu pa so bile še zapisane z dekliškim priimkom. Podtajnik zunanjega ministrstva Gilberto Bonalumi je včeraj javno sporočil, da je bilo na krovu letala 137 potnikov, posmrtno ostanke vseh pa bi morali vrniti Italiji do ponedeljka. Danes bo namreč pristalo letalo z 61 krstami, v ponedeljek pa bi morali zaključiti akcijo. Zaradi birokratskih zapletov bo v Italijo prispelo tudi truplo Glorie Duarte Teiade, ki je potovala v Dominikansko republiko, ker je bila od tam doma. V Italiji nima sorodnikov.

Žalost sorodnika ene od žrtev letalske nesreče na Azorskih otokih

(AP)

V Rimu kongres Združenja kmetijskih zadrug

Zadružniško gibanje naj postane dinamičen podjetniški sistem

DUŠAN KALC

RIM — »Pozdrav, ki ga prinašam v svojem materinem jeziku, je iskren in izraža aktivnost slovenskih kmetovalcev in zadrugnikov v Italiji.« S temi besedami je predsednik Kmetijske zadruge iz Trsta Boris Mihalič začel svoj poseg na vsedravnem kongresu Združenja kmetijskih zadrug, ki poteka te dni v Rimu. Pozdrav je ponovil v italijanščini in obrazložil, zakaj začenja svoj poseg v slovenskem jeziku. Ne zato, da bi vzbujal pozornost dvorane, temveč zato, da bi jo opozoril na aktivno prisotnost slovenske manjšinske komponente v italijanskem zadružniškem gibanju. Pa tudi zato, da bi jo

seznanil z dejstvom, da slovenska manjšina v Italiji še vedno zamača na zakonsko zaščito in da Italija še vedno ravna s Slovenci kot z državljani nižje kategorije. Svoj uvod je zaključil s priporočilom skupščini ANCA, naj v zaključni dokument vključi tudi poziv vladi in parlamentu, da bi se zganila v korist naše skupnosti.

Mihalič, ki zastopa na rimskem kongresu vse slovenske zadrugne na Tržaškem, je izhajal iz teze, s katero se je vodstvo Združenja ANCA predstavilo na tem kongresu, in sicer da se morajo zadrugne prenoviti in preosnovati na proizvodni in tehnološki ravni ter se preleviti iz dosedanjega zadružniškega gibanja v dinamičen podjetniški sistem. V tej smeri so slovenske zadrugne na Tržaškem že vložile svoje potencialne in svoje napore. Vendar so vsi ti napori prepogostokrat naleteli na nerazumevanja, če že ne na odkrite odpore, krajevnih političnih in upravnih dejavnikov. Razlogi pa so na dlan: tržaško kmetijstvo je emarginirano; emarginirano pa je zato, ker je 90 odstotkov kmetijskih dejavnosti v rokah slovenske manjšine. Ponavlja se skrat-

ka stari začarani krog, ki ga doslej ni bilo mogoče razbiti zaradi trdoživosti tržaških nacionalističnih in konservativnih krogov, in v katerega se uokvirja dolga vrsta posegov, ki imajo za skupni imenovalec razlastitveno politiko. Sem se uvrščajo razne cestne, naftovodne in druge strukture in sem se uvršča tudi trmasto vztrajanje krajevnih oblasti pri tisti lokaciji sinhrotrota, ki bi tržaškemu kmetijstvu in slovenski manjšini, pa tudi naravnemu kraškemu okolju povzročila največ škode.

Mihalič je navedel vse te elemente ter hkrati orisal tudi prizadevanja kmetijskih zadrug, da bi globlje zaorale v brazdo učinkovitejše in perspektivnejše gospodarske politike, pri čemer si za izhodišče postavljajo možnosti plodnejšega sodelovanja s tržaškim naravnim zaledjem, to je s sosednjo Jugoslavijo. V vidiku združene Evrope je lahko tržaško okno na Vzhod pomembna karta, ki bi jo Italija morala zaigrati v prihodnje. In to bi moralo upoštevati tudi vsedravnno Združenje kmetijskih zadrug pri izdelavi globalnega načrta za preporod in razvoj italijanskega kmetijstva.

Goriška policija odkrila poldrugi kilogram heroína

GORICA — Goriška mejna policija je z zapleno poldrugega kilograma heroína in aretacijo štirih Egiptčanov dosegla enega od največjih uspehov zadnjih let v boju proti mednarodnemu trgovanju z mamili. Na sliki vrečke z mamilom, ki bi na tržišču na drobno navrglo razpečevalcem skoraj poldrugo milijardo lir.

NA 8. STRANI

Vreni zmagovalka, Mateja četrta

VAIL — Odlična Vreni Schneider je osvojila zlato v ženskem veleslalomu, Mateji Svet pa je pripadlo 4. mesto. Danes bo na sporedu moški slalom.

V moški košarkarski B-2 ligi

Jadranu dragoceni točki

FIRENCE — Jadranovi košarkarji so sinoči, vsaj glede na razplete v prvem polčasu, dosegli povsem nepričakovano zmago. Naši so si prislužili dve predragoceni točki na tem zelo težkem gostovanju z izredno zagrizeno in borbeno igro v končnih minutah srečanja, ko je dejansko vse Jadranovo moštvo zares zaigralo tako, kot zna.

Jadranovci so namreč zaostajali tudi več kot za 10 točk do 30. minute, ko so naši prvič povedli s točko razlike (78:77). Odtlej se je bil neizprosni boj za vsako žogo, ko so pa v 36. minuti domačini povedli za pet točk (91:86), je vse kazalo, da je za naše dejansko konec.

In prav tedaj je prišla na dan velika borbenost in požrtvovalnost naših. Borili so se kot levi za vsako točko, ne glede na to, da sta bila sodnika nekoliko naklonjena domačinom.

Naši so začeli z naslednjo postavo: Starc, Sosič, Rauber, Ban in Čuk. Obe

ekipi sta branili mož-moža, nakar sta tudi poskušali s consko obrambo. Jadranovci so zelo slabo začeli, saj je bil v 3. minuti izid 9:4, v četrti minuti 9:4, v peti pa 17:6. Z lepim košem Klavdija Starca in Marka Bana pa je Jadran v bori minuti znižal zaostanek na sami dve točki (17:19). Z odličnim Lazzarijem, ki je samo v prvem polčasu dal kar 23 točk pa so domačini spet povedli in sklenili polčas s 13 točkami razlike.

V drugem polčasu se ni začelo najbolje za jadrancove, saj so v 25. min. zaostajali kar za 12 točk (55:67) in končno v 30. minuti so prvič povedli za eno točko.

Za osvojeni predragoceni točki so si jadrancovi zaslužili pohvalo. Vseeno pa sta bila po našem mnenju Klavdij Starc in Marko Ban najboljša. Starc je

NADALJEVANJE NA 18. STRANI

V namiznoteniški A ligi

Zaslužena zmaga Krasa Globtrade

ORA — Kras Globtrade je igral 4. kolo v A ligi in zasluženoma premagal Auer Ora z rezultatom 4:1. Tekma je potekala v znamenju Branke Batinič, ki se je v srečanju s Poljakinjno Stellmachovo oddolžila z glatkim 2:0. V prvem srečanju se je Alenka Obad pomerila z igralko Stellmachovo ter izgubila z 2:0. V drugi tekmi je igrala Branka Batinič z Mattivijevo ter zmagala z istim rezultatom. V tretji tekmi pa se je Sonja Milič pomerila z Wieserjevo in zmagala z rezultatom 2:0.

V tekmi dvojic pa je postava Branka Batinič in Sonja Milič premagala z 2:0 dvojico Stellmach Mattivi, tako da je bil rezultat po tem srečanju 3:1 za Kras. V že omenjenem srečanju pa je odločila Branka Batinič tekmo v korist Krasa z 4:1. Torej gladka zmaga Krasa in nove točke v borbi za tretje mesto v skupini.

Islamska revolucija slavila 10-letnico

Množica vzklikajočih Irancev je v Teheranu proslavljala 10-letnico islamske revolucije. Ajatulahi so pozvali prebivalstvo, naj se loti obnavljanja države s prav takšnim zanosom, kot ga je pred leti vložilo v sveto vojno (Telefoto AP)

Medtem ko so ZDA potrdile vojaško pomoč mudžahedinom V vrstah afganistanskih gverilcev vse več prerekanj in nasprotij

KABUL — Po četrtkovi prekinitvi skupnega zasedanja vlada v vrstah afganistanskih mudžahedinov precejšen razdor. Do notranjih prerekanj je, kot kaže, prišlo tudi v obeh nasprotnih taborih, v prvi vrsti v zavezništvu sedmih strank, ki imajo sedež v Pakistanu. Številni znaki kažejo, da je v »sedmerici« prišlo do spopada med fundamentalističnimi in zmernimi skupinami, kamen spotike pa naj bi bil odnos do drugega večjega tabora, to je koalicije osmih strank s sedežem v Iranu.

Negativen vtis niso ublažile niti pomirjujoče izjave enega od voditeljev fundamentalistične frakcije v »sedmerici«. Ta je včeraj dejal, da bo »sedmerica« ponudila koaliciji osmih strank določeno število mest v začasni vladi, ne glede, če bo ta sodelovala na nadaljevanju zasedanja. Povedal je tudi, da na zasedanju ne bodo razpravljali o morebitni vrnitvi bivšega

kralja v državo, kar z drugimi besedami pomeni, da bo odpadlo eno od najbolj spornih vprašanj.

Tudi izjave glasnika šure (komaj ustanovljene skupščine mudžahedinov) niso odpravile vseh dvomov: ta je povedal, da se bo šura zopet sestala že danes ali jutri, ne glede na to, ali se bodo nasprotja med skupinami zmanjšala.

Sprte mudžahedine pa je brez dvoma razveselila novica, da bodo ZDA še naprej pošiljale orožje afganistanski gverili. Novico je na podlagi informacij visokih ameriških funkcionarjev objavil včerajšnji New York Times, ki trdi, da bo ameriška administracija podpirala gverilce vse do padca Nadžibulahove vlade. Odločitev je administracija sprejela na zasedanju državnega sveta za varnost, ki ga je vodil predsednik Bush. New York Times

trdi tudi, da bo Washington še naprej pošiljal orožje preko Pakistana. Niso pa še določili, koliko orožja bodo pošiljali gverilcem, saj se še niso zmenili o višini finančne pomoči.

Edina vesela novica, ki prihaja iz Afganistana je novica o začetku dobav živeža in zdravil v obkoljena afganistanska mesta. Pomoč prihaja po različnih poteh, organizirala pa jo je OZN.

Glasilo Rdeče armade je medtem sporočilo, da je Afganistan zapustilo še nekaj tisoč sovjetskih vojakov. Vseh pogrešanih vojakov Rdeče armade naj bi bilo preko 300, večina pa naj bi jih bila v rokah mudžahedinov. Nekateri pogrešani so se vrnili v domovino kar iz ZDA, nekaj desetina pa naj bi bili v zahodnih državah. Tudi ostali časopisi poročajo o Afganistanu in podarjajo, da je stanje v državi »kompleksno«.

Protesti zoper kongres nacistov

BONN — V Rahden, mestecu v nemški zvezni deželi Severno Porenje-Vestfalija, se je včeraj pričel vsedravninski kongres Nacionaldemokratske (neonacistične) stranke. Na njem sodeluje 400 delegatov iz vseh krajev Zahodne Nemčije, kraj kongresa pa nadzoruje približno 1.000 pripadnikov policijskih enot.

Začetek kongresa je sovpadal z zborovanjem približno 5.000 antifašistov, ki so zahtevali prepoved skupščine. Sodne oblasti so pred nedavnim res prepovedale kongres, vendar so kasneje sklep spremenile.

Zaskrbljenost nad neonacističnim delovanjem je izrazil tudi notranji minister Severnega Porenja-Vestfalije Rolf Krumsiek (SPD), ki pa je vseeno izjavil, da je treba odločitev sodišča spoštovati. Kongres neonacistične stranke se bo zaključil danes.

Zasedanje pokrajinskega komiteja ZK Kosova

LJUBLJANA — Včeraj je v Prištini zasedal pokrajinski komitej Zveze komunistov Kosova. Zasedanje je bilo napovedano za ponedeljek. Kot je včeraj povedal predsednik pokrajinskega partijskega komiteja Rahman Morina pa je do sestanka prišlo dva dni prej, zato, da bi v pokrajini pravočasno določili nove kandidate za članstvo v zveznem centralnem komiteju. Opazovalci pa so si edini, da je do predčasnega zasedanja prišlo zaradi že dva tedna trajajočih stavk po kosovskih tovarnah. Delavci za tovarniškimi ograjami (na Kosovu še od novembrskih demonstracij velja prepoved javnih shodov) izražajo

nezadovoljstvo nad potekom zadnje seje centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije, na kateri je bil med drugim iz članstva v tem organu zbrisan ugleden albanski politik Azem Vllasi, in zahtevajo, naj med njih prideta predsednika jugoslovanskega in srbskega centralnega komiteja Šuvar in Milošević.

Sicer pa je bila glavna točka včerajšnjega zasedanja pokrajinskega partijskega komiteja ocena velikih novembrskih demonstracij Albancev na Kosovu. Uvodna ocena, ki je po ugotovitvi enega izmed včerajšnjih razpravljalcev že četrta partijska ocena novembrskih dogajanj, je ugotovila, da so demonstracije pripravili in organizirali »posamezniki iz določenih političnih, gospodarskih in drugih struktur«. Povod zanje pa so bile čistke v kosovskem partijskem vodstvu, ki so jih ljudje zavračali.

Razprave na včerajšnji seji pokrajinskega komiteja so se vrtele okoli vprašanj, ali je res šlo za organizirane ali spontane demonstracije in ali so bile nacionalistične ali ne. Slišati je bilo zahteve za resno obračunavanje s »tistimi«, ki so »stali zadaj«. Član predsedstva CK ZK Radiša Gačić je rekel, da je nujno odkriti organizatorje novembrskih demonstracij in jim izreči »ostre politične in zakonske ukrepe, ne glede na dosedanje delo, zaslug in pozicije«. Tajnik srbskega partijskega predsedstva Zoran Sokolović pa je razložil, da so kosovski delavci zmanipulirani in da ne razumejo bistva spreminjanja srbske ustave, ki bo to republiko ponovno konstituirala kot enovito, kar pa v ničemer ne bo šlo na škodo Albancev na Kosovu. Zavzel se je za »ofenzivno politično akcijo« proti albanskim nacionalistom in separatistom. Po njegovi oceni je stanje na Kosovu danes najslabše po »kontrarevoluciji« 1981. leta.

Združenje književnikov Kosova pa je prav včeraj izdalo sporočilo, v katerem »podpira zahteve delovnih ljudi Kosova na protestnih zborovanjih«. Književniki so med drugimi zapisali: »Od najvišjih partijskih in državnih organov SFRJ zahtevamo, da naj proučijo in realno ocenijo stanje na Kosovu, ne pa da izzivajo ljudstvo z apodiktičnimi ocenami in s postavljanjem kadrov, ki si jih ljudstvo ne želi.« Književniki tudi nasprotujejo spreminjanju srbske ustave.

DEJAN VERČIČ

Na bližnji dunajski konferenci o razorožitvi prehod z ofenzivnega k defenzivnemu orožju

Devetega marca se na Dunaju spet začne pomembno mednarodno srečanje. Tokrat gre za konferenco predstavnikov 23 članic Atlantskega in Varšavskega pakta, ki bodo razpravljali o omejevanju konvencionalne oborožitve v Evropi. Konferenca bo imela nekakšno dvojno identiteto: na eni strani bo to, po svoje, nadaljevanje srečanj o razoroževanju, ki jih imajo redno v Ženevi pod okriljem Združenih narodov, na drugi pa nadaljevanje tistega dela zasedanja o Evropski varnosti in sodelovanju, ki se kajpak nanaša na razorožitve.

Nekak predzačetek bližnjega srečanja na Dunaju pa je bil poseben posvet o »raziskavah v zvezi z oboroževanjem«, ki so ga te dni imeli v Ženevi spet na pobudo Združenih narodov, pravzaprav njihovega Inštituta za proučevanje razorožitvenih problemov - UNIDIR. Prisotni so bili mnogi svetovni politiki in diplomati, prevladovali pa so razorožitveni raziskovalci. Posvet seveda ni dal stvarnih rezultatov, razkril pa je, kakšno je v glavnem stanje pred začetkom konference na Dunaju.

Sovjetsko delegacijo je v Ženevi vodil Viktor Karpov, eden najpomembnejših mož sovjetske diplomacije, specialist za razorožitvene probleme. Tudi tokrat se je zavzel za kar najbolj »pragmatične« rešitve, češ da bi bilo treba bolj izkoristiti popuščanje v Evropi in na svetu. V bistvu je predlagal, da bi razorožitveni pogovori (že na bližnji konferenci o konvencionalni razorožitvi na Dunaju) šli skozi dve fazi: v prvi fazi naj bi se natančneje dogovorili za izhodišča o razoroževanju, v drugi pa že o pričetku »enakomernega zmanjševanja«.

Razlage sovjetskega predstavnika, seveda nosilca Gorbačovove politike popuščanja, so izzvele optimistično. Ni pa še povsem jasno, z druge strani, kako bo na dunajski konferenci ravnala ameriška delegacija. Busheva administracija namreč še oblikuje kriterije za razorožitveno problematiko in se poraja ponekod bojazen, da na Dunaju

ju še ne bo povsem kos korenitejšemu razčiščevanju. V vsakem primeru pa je »razpoložensko stanje« na posvetu v Ženevi očitno omogočilo švicarskemu zunanjemu ministru Renéju Febleru, ki je začel in sklenil posvet, da ga je ocenil kot pomemben korak »k zrelejšemu tolmačenju« razorožitvenih potreb.

Na dlani je, še zlasti pred začetkom dunajske konference o omejevanju konvencionalne razorožitve, da počasi le prodira formula o tako imenovanem »simetričnem« zmanjševanju, pri čemer pa je seveda bistveno, da predhodno razčistijo, katere so »kategorije« razoroževanja. Tudi na posvetu v Ženevi, ki je imel bolj študijsko obeležje, se v bistvu niso mogli zediniti. Eno poglobitvenih vprašanj je na primer, kaj je napadalno, kaj pa obrambno orožje. Zlasti ni jasna vloga nekaterih vrst bojnega letalstva. Prav tako, za primer, ne vedo v katero »kategorijo« bi vključili mornariško pehoto.

Spodbudno znamenje za dunajsko konferenco o konvencionalni razorožitvi pa je tudi nedavna objava podatkov o oboroženih silah Atlantske in Varšavske zveze. Na Zahodu to delajo domala vsako leto, Sovjeti pa so pred dnevi to storili prvič. V podatkih so bili tudi presenetljivo izčrpni: tako, da so zahodni strokovnjaki, ki sicer imajo niz pripomb na posamične sovjetske razlage, naposled ocenili, da sovjetska analiza v glavnem ustreza. Zlasti evidentno je med drugim, da so Sovjeti močnejši v kopenski moči (posebno v tankih), medtem ko jih zahodne sile prekašajo v letalstvu in mornarici. Razmerja v mornarici zaenkrat, spoznamo, kot kaže, ne bodo upoštevali.

O bližnji dunajski konferenci so spregovorili tudi neuvrščeni. Tako je švedski veleposlanik Ralph Eken, ki je sodeloval na ženevskem posvetu, pritrdil tistim, ki menijo, da bi se lahko pričeli pogovarjati o »zgornjih mejah« posamičnih ofenzivnih vojaških sredstev; izrekel pa je negodovanje, ker na konferenci ne bodo sodelovale neuvrščene in nevtralne dežele Evrope. Ocenil jih je nameč kot »najboljši katalizator«, kot »nepogrešljiv dejavnik« v miroljubnih naporih Evrope ter jim tudi priznal ključno vlogo v delu nedavno sklenjene Konference o evropski varnosti in sodelovanju.

Pričakovanja o tem, kako bo stekla in se razvijala dunajska konferenca o omejevanju konvencionalne oborožitve v Evropi pa lahko strnemo takole: zdajšnje svetovne in evropske razmere so za nesljivo boljše kot na primer lanske, zato je bolj verjetna predpostavka o koraku naprej. Veleposlanik sta že dosegli sporazum o jedrskih izstrelkih srednjega dosega, v teku pa so tudi priprave za razpravo o strateškem in kemičnem orožju. Niso, denimo, neumestna tudi pričakovanja, da se bodo na Dunaju meritorno dotaknili tudi problematike kemičnega orožja.

Dalje pričakujejo, da bo na Dunaju (tudi v znamenju dosedanjih stikov za uveljavitev tako imenovanega programa MBFR, se pravi Vзајемnega in uravnovešeneга zmanjšanja vojaških sil) tokrat resnično prišlo do prehoda iz ofenzivnega v defenzivno konvencionalno orožje. Obenem si obetajo, zlasti neuvrščeni, da pogovori ne bodo zadevali več samo tako rekoč vodoravnega evropskega pasu (Zahod-Vzhod), marveč zajeli tudi navpično sfero od Norveške do Sicilije, vse do Sredozemlja.

Naposled pa še, recimo mu, politično pričakovanje: namreč, da bi na vse pogovore o omejevanju konvencionalne oborožitve v Evropi vse bolj vplivala silnica o »zaupanju«, ki so jo navsezadnje tudi na zadnji konferenci o Evropski varnosti in sodelovanju opazno bolj upoštevali kot v preteklosti.

MIRO KOCJAN

Cremcaffè

PRIMO ROVIS

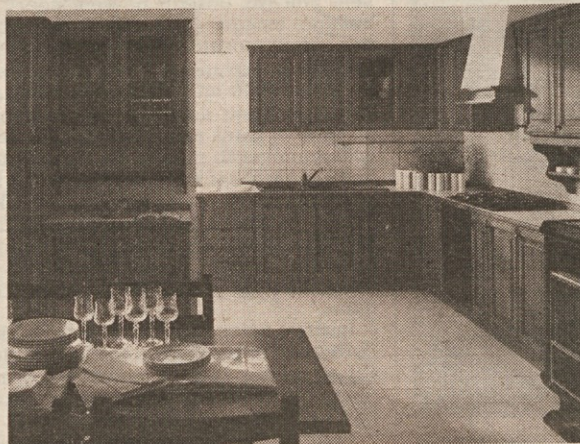
NUDI PRAVIM LJUBITELJEM KAVE

1. bogato izbiro najboljše kave
2. kakovostno kavo po najugodnejši ceni
3. dnevno sveže praženo in surovo kavo

Pražena kava, ki jo hranite v zmrzovalniku ostane sveža kot na dan praženja

SKODELICA KAVE PO NAJNIZJI CENI

Kavne mešanice CREMCAFFÈ so vam na razpolago v degustaciji na Trgu Goldoni šte. 10 ter v vseh trgovinah, supermarketih in kavarnah

SALON POHIŠTVA

EDI MOBILI

Ul. Baiamonti 3 - TRST - Telefon 820766

EDINO PRODAJNO MESTO!

Ekskluzivni zastopnik

kuhinj

moreluzzo

NUDIMO UGODNE PLAČILNE POGOJE

V Huminu Biasutti potrdil svojo premoč

Z izrednega deželnega kongresa KD odločen poziv k enotnosti stranke

HUMIN — »Križa političnega sistema in vloga ljudske, demokratične in vsedrjavne stranke krščanskega izvora«: pod tem geslom se je včeraj v družbenem centru v obnovljenem Huminu, ki ga je potres leta 1976 skoraj v celoti porušil, odvijal izredni deželni kongres krščanske demokracije, na katerem je stranka relativne večine v Furlaniji-Juljski krajini izbrala 22 delegatov, ki jo bodo zastopali na vsedravnem kongresu konec meseca v Rimu.

Kljub temu da niso bile na sporedu volitve strankinih vodstvenih organov (vse je odloženo na redni kongres, ki bo jeseni) in da si je struja, ki se sklicuje na vsedravnega tajnika stranke in predsednika vlade Ciriaca De Mito na predkongresnih skupščinah zagotovila levji delež delegatov (skoraj 77 odstotkov, oziroma 103 na 135) je bila razprava, ki je sledila poročilu deželnega tajnika Bruna Longa dokaj živahna. Zelo bojeviti so bili predstavniki ostalih struj - sicer vsi skupaj dosegajo le nekaj več kot 20 odstotkov konsenzov v deželi - ki so De Mito in njegovim pristajšem na deželni ravni marsikaj očitali. Sicer pa je razprava, v katero so v glavnem posegli vsi najvidnejši predstavniki stranke iz naše dežele, potekala kot na vsedravnih ravni, ko je dobra dva tedna pred kongresom še vedno prava uganka, kdo bo bodoči tajnik krščanske demokracije. Notranje igre in odnosi med strujami so pri KD dokaj zapleteni. Stranka se sprašuje, kakšno politiko bo moral voditi novi (ali potrjeni) tajnik v prihodnjih letih, ko se bodo že ustaljeni agresivni politiki PSI pridružili še drugi problemi, med katerimi - je bilo rečeno - na primer zaenkrat le nakazan skupen nastop levevice že leta 1992. Deželni demokristjani pa si predvsem prizadevajo, da bi z vsedravnega kongresa odnesli čim več. Zato tudi številni in vroči pozivi k čim širši enotnosti (predvsem od pristajšev De Mite) stranke, od česar bi veliko iztržila tudi dežela Furlanija-Juljska krajina. Kot je dejal predsednik deželne vlade Biasutti med odmorom, je cilj KD v tem, da bi v državni vladi ohranila svojega zastopnika in da bi bila zastopana tudi v osrednjem vodstvu stranke.

Pred polno dvorano delegatov in najvidnejših predstavnikov stranke s predsednikom vlade Biasuttijem in ministrom Santuzem ter številnih gostov in predstavnikov strank, je tajnik Longo, izhajajoč iz politične analize o sedanjem stanju v državi in iz novosti na mednarodnem prizorišču, razgrnil vrsto problemov, ki ne posredno zadevajo KD in njeno vlogo v sedanjih družbi. Predvsem je ugotavljal, da letošnji 18. vsedravnih kongres stranke sovpada z obdobjem, ko je KD pod De Mitovim vodstvom dokončno premostila krizo, ki se je začela okrog leta 80. Ponovno je v središču političnega življenja in postala je tista stranka, ki ima odločilno besedo v vseh važnih izbirah in načrtih. Prav zaradi tega se mora z vso resnostjo lotiti še preostalih neresenih vprašanj, med katerimi so institucionalne reforme, ekonomska sanacija in pravičnejša porazdelitev žrtev, ki si jih mora naložiti današnja družba za doseg tega cilja. V zvezi z institucionalnimi reformami je Longo predvsem vztrajal na vprašanju reforme krajevnih avtonomij, ki so v dokajšnji meri ostale le na papirju in se torej ne izvajajo. Problem ekonomske sanacije pa je po njegovem predvsem vprašanje praktičnih odnosov med strankami, ki morajo soglasno skrbeti za odpravo velikega državnega deficita. Sploh ni pojmljivo, je s tem v zvezi pristavil, da bi stranke, ki vodijo državo, ne bile enotne, ko je treba sprejemati večkrat nepopularne ukrepe. Poleg sanacije državnih bilanc bo treba ukrepati in se prilagoditi zakonitostim evropskega enotnega tržišča, je dejal, saj se leto 1993 bliža naglih korakov. Graditev naddržavne Evrope daje poleg tega nove priložnosti manjšinskim kulturam in manjšinskim skupnostim v naši deželi.

Med odprte probleme v F-JK je tajnik KD vključil zakon za obmejna področja, vprašanje finančnega priliva v

Sekretar Bruno Longo

deželne blagajne in pa nujnost po še večji valorizaciji deželne posebne avtonomije. Pozitivno je ocenil šeststrankarsko koalicijsko na deželi in dodal, da jo je treba vsekakor potrditi. Ponovil je tudi, da je KD alternativna KPI tudi na deželni ravni. Zadnji del svojega posega pa je namenil "zdravstvenemu" stanju stranke na vsedravnih ravni. V tem kontekstu je odločno branil De Mitovo politiko (tudi sam se prepoznava v njej) in pozval delegate, da je treba nadaljevati po poti strankine obnove in proti strujarski logiki, ki jo je začrtal tajnik. Polemiko, o kateri so se v zadnjem času obširno razpisali politični opazovalci, ali je prav, da je tajnik KD lahko istočasno tudi predsednik vlade, je Longo označil kot vmešavanje v notranje zadeve stranke. De Mita je bil določen za predsednika vlade, je dodal, ker je bil tajnik KD. Zato se ta problem sploh ne postavlja in spomnil, da se KD ni vmešala v podobne situacije, ko sta se Spadolini in Craxi znašla v enakem položaju. Svoj poseg je zaključil s močnim pozivom k enotnosti stranke, ki jo v bodočnosti čakajo zahtevne naloge.

Pred volitvami 22 delegatov za vsedravnih kongres so se posamezne struje v Huminu predstavile z naslednjim razmerjem sil: De Mitova struja 76,92 odstotka glasov (izvolila bo 14 delegatov za rimski kongres); "Azione Popolare", to je sredinska struja, ki se na vsedravnih ravni opira na Gavo, Scottija in Forlanija, 8,15 odstotka (izvolila bo 2 predstavnika); andreottijevci 7,59 odstotka (2 predstavnika); forlanijevci 1,69 odstotka (1 predstavnik); fanfanijevci 1,02 odstotka (1 predstavnik); Socialna prisotnost, to je odcepljena skupina struje Forze Nuove 3,33 odstotka (1 predstavnik); Forze Nuove 1,29 odstotka (1 predstavnik). Vsaka od sedmih struj se je na volitvah, ki so se začele v večernih urah, predstavila s svojo kandidatno listo. Presenečenj bi torej ne smelo biti, čeprav se v tajnosti volilne žare, predvsem v demokristjanskih zadevščinah, lahko marsikaj zgodi. Naj še dodamo, da bodo v vsedravnih svet krščanske demokracije izvoljeni trije predstavniki iz naše dežele. Poleg teh pa bo v njem prisoten tudi deželni tajnik. Kdo bodo trije predstavniki, se bo odločalo pozneje.

ALEKSANDER SIRK

Koncerti bodo od 31. marca do 22. aprila

131 pevskih zborov na 20. reviji Primorska poje

Revija pevskih zborov Primorska poje gre v dvajseto leto. Množična kulturna prireditev, ki jo prirejata Zveza slovenskih kulturnih društev ter Združenje pevskih zborov Primorske, se bo letos pričela 31. marca v Novi Gorici, zaključila pa 22. aprila v Trstu. V letošnjem sporedu je kar 21 koncertov.

Uvodni jubilejni koncert bo, kot že omenjeno, 31. marca v Novi Gorici. Že naslednji dan, v soboto, 1. aprila, bosta dva koncerta v Izoli in v Trzinu. V nedeljo, 2. aprila, bosta na sporedu koncerta v Nablrežini in v Šmarjah. V Ilirski Bistrici in v Tolminu bosta koncerta 7. aprila, dan potem, v soboto, 8. aprila, pa bodo na vrsti kar trije koncerti, in sicer v Gorici, Piranu in Braniku. 9. aprila pridejo na vrsto koncerti v Marezigah, Kobjeglavi in na Trbižu. Koncert v Sežani bo na sporedu 14. aprila, tista v Bovcu in Idriji pride na vrsto v soboto, 15. aprila, na Colu in na Trnovem pa v nedeljo, 16. aprila. Postojna in Vipava bosta na vrsti 21. aprila. Zaključni jubilejni koncert pa bo v Trstu v soboto, 22. aprila.

Na letošnjo revijo se je prijavilo 131 zborov, od teh kar 45 iz Italije. Na dveh jubilejnih revijah v Novi Gorici in Gorici bodo peli prvorazredni zbori. Na letošnji Primorski poje nastopi 45 zborov iz tržaške, goriške in videmske pokrajine. Mešani zbor Milan Pertot iz Barkovelj ter Tržaški oktet bosta pela v Novi Gorici. Ženski zbor Tabor z Opčin, Tržaški mešani zbor in mešani zbor Oton Župančič iz Stan-dreža bodo peli v Izoli. V Trzinu bosta pela moški zbor Skala iz Gabrij ter moški zbor Valentin Vodnik iz Doline. V Šmarjah nastopijo moški zbor iz

Št mavra, mešani zbor Skala iz Gropa-de, dekliški zbor Devin in moški zbor Vasilij Mirk s Proseka. V Nablrežini bodo peli mešani zbor Rdeča zvezda iz Saleža, moški zbor Novi sv. Anton iz Trsta ter Tržaški partizanski zbor Pinko Tomažič. V Tolminu bosta nastopila mešani zbor Naše vasi iz T-pane ter ženska pevka skupina Stu-ledi iz Trsta. Ženski zbor Alenka iz Števerjana in moški zbor Fantje izpod Grmade bosta pela v Gorici.

Mešani zbor Rupa-Peč bo pel v Braniku. V Piranu nastopijo ženski zbor Prosek-Kontovel, mešani zbor Jadran iz Milj in moški zbor Igo Gruden iz Nablrežine. Na Trbižu bo pel dekliški zbor Vesna iz Križa. V Marezigah bodo peli Lovski zbor Doberdob iz Zgonika, mešani zbor Slavec iz Ric-manj, mešani zbor Mačkolje, moški zbor Vesna iz Križa in mešani zbor Sv. Jernej z Opčin. V Kobjeglavi nastopijo mešani zbor Štandrež, moški zbor Andrej Paglavac iz Podgore, mešani zbor iz Podgore, moški zbor Tabor z Opčin in mešani zbor Primorsko iz Mačkolj. Mladinska skupina Pinko Tomažič bo pela v Sežani, mešani zbor Pod lipo iz Barnasa pa v Idriji. V Bovcu bosta pela moški zbor Jezero iz Doberdoba in mešani zbor Lojze Bratuž iz Gorice. Ženski zbor Ivan Grbec iz Škedenja, mešani zbor Lipa iz Bazovice in moški zbor Mirko Filej iz Gorice bodo peli na Colu. Na Trnovem bosta pela moški zbor Fran Venturini iz Domja ter dekliški zbor Slovenski šopek iz Mačkolj. V Postojni bo nastopila pevka skupina Števerjanci. Mešani zbor Hrast iz Doberdoba ter mešani zbor Primorec-Tabor iz Trebč in z Opčin nastopita v Trstu.

Delegacija mladih socialistov danes gost ZSMS v Ljubljani

V Ljubljani bo danes in jutri gost Zveze socialistične mladine Slovenije vsedravnega delegacija Zveze socialistične mladine iz Italije, ki jo bo vodil vsedravnih tajnik FGS M. Svidercoschi. V delegaciji bodo še člani osrednjega vodstva Carlo Ceretti, Luca Cefisi, Fabio Zanini, ter deželna zastopnika Aleš Waltritsch in Moreno Pilosio.

Mladi Italije in Slovenije, ki so že imeli prvo tako srečanje v Trstu pred nekaj tedni, si nadejajo, tako izhaja iz tiskovnega poročila FGS, da se bodo stiki med organizacijama še bolj poglobili. Prvič se dogaja, da gre vsedravnih tajnik FGS na uradni obisk k ZSMS v Ljubljano. To je še zlasti važno v trenutku, ko je v Sloveniji živahna politična dejavnost in ko je ZSMS izdelala svoj osnutek političnega pluralizma ter odprtja Jugoslavije do Evropske skupnosti.

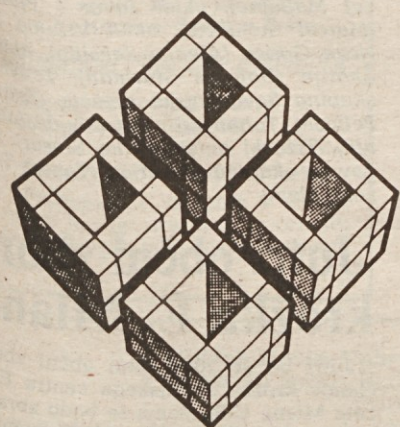
V tiskovnem poročilu deželnega tajništva FGS je rečeno, da taki sestanki imajo velik pomen v trenutku vedno večjega sodelovanja med evropskim Zahodom in Vzhodom. Na tem srečanju, je še rečeno v tiskovnem poročilu, bo govor tudi o zaščiti narodnostnih manjšin na obeh straneh državne meje, tistih manjšin, ki hočeta ohraniti in razvijati svojo kulturo in tradicije.

OBLAČILA

drioli g.

OPČINE - Narodna ul. 38 - Tel. 211538

prodaja po znižanih cenah vse blago do 21. februarja

**SAMU
LEGNO
'89**

**7. RAZSTAVA
STROJEV IN
ORODJA ZA
OBDELAVO
LESA**

**V PORDENONU
od 16. do 20. februarja
URNIK: 9.³⁰ - 20.³⁰**

FIERA DI PORDENONE

Golf Manhattan: prav res nekaj posebnega

»Hello New York«: resnično izreden natečaj

DINCONTI

TRST - UL. ROSANDRA 2 (vogal Ul. Flavia) - TEL. 281444

CONCESSIONARI AUTO
DI TRIESTE

VOLKSWAGEN
je vreden zaupanja

ČLAN ZDRUŽENJA
INDUSTRIJCEV

Zaključen posvet Inštituta Gramsci in Marksističnega centra Za reformo socializma nujen prestop Rubikona pluralizma

Naslov posveta je brezkompromisno govoril o reformi socializma in tudi jasno nakazoval pot decentralizacije, demokracije in pluralizma. Razprava pa je pokazala, da dilema med reformo v socializmu in reformo socializma še vedno obstaja. Pravzaprav, da je celo vprašljivo, ali je reforma sploh mogoča. Na to je opozorila včerajšnja dopoldanska razprava na simpoziju, ki sta ga priredila Inštitut Gramsci za Furlanijo-Julijsko krajino in Marksistični center CK ZK Slovenije, saj je poročevalcu poljskega veleposlaništva v Rimu uspelo govoriti skoraj celo uro o položaju v njegovih domovini, ne da bi sploh omenil Solidarnosti, Cerkev in vojske. To je bil očiten dokaz, da je tudi vprašanje reforme v socializmu še izredno sporno vprašanje in da so odpori veliki. Večkrat se režimi skušajo skriti za nevsebinskimi kozmetičnimi operacijami, zaradi katerih je postal celo termin reforma neprepričljiv, včasih celo sumljiv.

Tudi zaradi tega - je bilo rečeno na posvetu - je nujno pristopiti k reformi socializma. Pravzaprav - je dejal prof. Adolf Bibič, ki je v imenu prirediteljev povzel sklepe - sta potrebni obe reformi: reforma v socializmu, predvsem pa reforma socializma. In to ne iz neke filozofske potrebe, pač pa iz antropološke potrebe, da se zagotovi socializem po meri človeka. Ljudje namreč ne potrebujejo samo več kruha, pač pa tudi polno intelektualno svobodo in družbeno pravičnost, vendar brez vsake uravnilovke. Skratka, kot je pripomnil nekdo drugi, drugačen

socializem, da bomo lahko boljše živeli.

Socializem, kakršnega so si zamislili na posvetu v hotelu Excelsior, ima malo skupnega s sedanjimi pojavnimi oblikami socializma. Predvsem mora zavreči filozofijo konfrontacije in mora rasti iz vizije skupne usode in tekmovalnega duha. Potrebna so drugačna razmerja med socializmom in kapitalizmom, predvsem pa mora socializem upoštevati vse civilizacijske dosežke - klasične pravice in svoboščine državljanov, ki jih je nakazala francoska revolucija in ki so se uveljavili kot vrednota tudi s trdim bojem delavskih in naprednih gibanj. Med te pravice pa sodi tudi pravica do samoupravljanja v polnem pomenu besede.

Dosedanji poskusi reforme v socializmu so propadli, ker so zadevali ali ekonomski ali politični vidik, medtem ko je potrebna integralna reforma. Predvsem pa je treba na poti te integralne reforme prestopiti Rubikon pluralizma. In to ne zgolj v besedah in v dokumentih, pač pa v praksi. To pomeni, da je treba omogočiti nastajanje gibanj, ki bodo odraz tega pluralizma in ki bodo vzpostavile drugačno dialektiko odnosov v civilni družbi.

V tem kontekstu je prof. Bibič skušal spretno obiti nekatere čeri, ki so jasno prišle do izraza v razpravi. Pluralizem je po njegovem legitimno tolmačen kot večstrankarstvo, lahko pa ima tudi drugačne oblike. Skratka po njegovi oceni pluralizmu ni mnogooče pripisovati nekih ustaljenih oblik. Pluralizem bi zato lah-

ko definirali kot negacijo vsakršnega monopola s konkurenco različnih političnih projektov in njihovih nosilcev na svobodnih volitvah. Politični pluralizem je zato nujno in neobhodno potrebno sredstvo za civilizacijo boja za oblast.

Potem ko je poudaril tudi pomen decentralizacije in krepitve avtonomij, o čemer so diskutanti manj razpravljali, je prof. Bibič govoril o metodi spreminjanja. Strnil jo je v geslo: Hiti počasi, toda hiti.

Končal je s kančkom optimizma: odpori lahko resno ogrožajo reformo socializma, vendar so danes na delu veliko močnejše reformne sile kot v preteklosti. Upati je, da bodo vsaj v dolgoročni perspektivi uspele. Pot v prihodnost je v povezovanju z Evropo, povezovanje z Evropo pa je tudi eden od bistvenih ciljev reforme socializma.

In prav Evropa je bila čisto ob koncu vzrok majhne polemike. Madžarski intelektualac Francois Feitő je prebral apel, s katerim je petnajsterica udeležencev pozivala zahodnoevropske države, naj stimulirajo reformo socializma. Ob tem je pobudnik ožigosal novinarja sovjetskega Komunističnega centra, ki sta najprej zahtevala nekaj popravkov k izjavi, da bi jo podpisala, nato pa tudi popravljen izjave nista hotela podpisati. Vendar, kot je pojasnil prof. Petro-nio, bi novinarja s tem obvezala tudi uredništvo Komunističnega centra, česar seveda nista mogla narediti brez vsakršnega posvetovanja s svojimi kolegi. S tem je bil incident razčiščen, istočasno pa poudarjena važnost dejstva, da sta bila na takem posvetu prisotna tudi sovjetska novinarja.

VOJMRIR TAVČAR

»Pridi, čas je za vpis!«

V sredo, 15. februarja, se izteče rok za predvpise v vrte in prve razrede šol vseh stopenj. Za bodočnost slovenske šole so življenjskega pomena predvsem vpisi v vrte in prve razrede osnovnih šol. Pri tej izbiri imajo odločujočo vlogo starši, saj morajo trezno presoditi, kakšno bodočnost kujejo svojemu otroku. Pri tem naj pomislijo, da je poznavanje dveh jezikov in dveh kultur investicija, ki se bo gotovo obrestovala. Ne le v kulturni širini odraslega človeka, pač pa tudi v trenutku, ko bo iskal zaposlitev. Stari pregovor pravi: »Kolikor jezikov človek zna, toliko velja«. V času, ko se odpirajo meje in postajamo vse bolj evropski, je prav znanje jezikov eden od temeljnih pogojev za uspeh.

Vpis slovenskega otroka v slovensko šolo pa je priporočljiv tudi iz drugih, psiho-socialnih razlogov. Človek, ki ima korenine in živi skladno s svojim družbenim okoljem, je bolj uravnotežen od onega, ki je iztrgan iz svoje sredine in si mora na silo graditi novo identiteto in novo osebnost. Pomislimo tudi na to, ali resnično hočemo nuditi svojim otrokom vse možnosti za čimbolj popoln razvoj. Sedaj je čas!

Tudi to vabilo na vpis v slovensko šolo so opremili učenci osnovne šole Josip Ribičič pri Sv. Jakobu.

Po izvolitvi socialista Turitta za predsednika rajonskega sveta

Polemična stališča ob razpletu na Vzhodnem Krasu

»Izvolitev socialista Micheleja Turitta za predsednika vzhodnokraškega rajonskega sveta — ki je sad sporazuma med večinskimi strankami tržaških krajevnih uprav — potem ko je bil na čelo zahodnokraškega rajonskega sveta izvoljen prav tako socialist Buseti,« piše v tiskovnem sporočilu tržaške federacije PSI, »predstavlja politično dejanje posebnega pomena za socialistično stranko, ki na rajonski ravni sedaj razpolaga z najvišjimi upravnimi odgovornostmi na vsem Krasu.«

»To je pomembna prilika za stranko, v katere vrstah so po tradiciji vedno bili italijanski in slovenski prebivalci Trsta,« nadaljuje tiskovno sporočilo, »prilika, da se konkretno izvedejo upravne pobude v korist družbene in civilne rasti skupnosti, ki živi na tem območju. To prilika namerava PSI izkoristiti prav za to, da dokaže, kako logika »zapiranja« in »ločenih prekatov«, ki je v preteklosti pogosto označevala sožitje med Italijani in Slovenci, predstavlja preživelo fazo in mora nujno prepustiti prostor skupnemu angažiranju za rast v širšem evropskem kontekstu. Komunisti — kateri zaradi zlorabljanj, ki nikogar več ne očarajo, med drugim pozabljajo, da sporazum za Vzodni Kras temelji na večini še dveh svetovalcev, ki sta bila ob glasovanju

odsotna iz osebnih razlogov — so še enkrat in pod protisocialističnim znakom izbrali pot izolacije in čelnega etničnega nasprotovanja, s čimer so dokazali svojo odločenost slediti starim in obrabljenim političnim shemam, katere zavrača velik del italijanskih in slovenskih prebivalcev Krasa,« zaključuje tržaška PSI v svojem sporočilu za tisk.

Povsem drugačnega mnenja pa je komunistična partija. »To, kar se je zgodilo v četrtek zvečer v rajonskem svetu za Vzhodni Kras, ki obsega slovenske vasi od Opčin do Bazovice, je preseglo vse meje,« je rečeno v izjavi za tisk, ki jo je dala odgovorna za decentralizacijo pri tržaški federaciji KPI Anamarija Kalc, ki je bila v prejšnji mandatni dobi predsednica vzhodnokraškega rajonskega sveta. »Izvolitev italijanskega socialističnega predsednika z odločujočim fašističnim glasom — je rečeno v izjavi — ne vzbuja več samo zaskrbljenosti nad usodo naše narodnostne skupnosti, temveč tudi grobo žali demokratska čustva slovenskega prebivalstva. Slovenski komunisti ne moremo ravnodušno gledati na nespodobno politično igro strank, ki tvorijo večino v občinskem svetu in katerih osnovni cilj je, da bi onemogočile in še bolj ošibile vsakršno pogajalno

moč slovenske manjšine v njenih legitimnih prizadevanjih za obstoj in razvoj.«

Posebno zaprepačenost, ogorčenje pa vzbuja v tem okviru zadržanje socialistične stranke, ki je z ravnodušnim sprejetjem fašistične podpore še enkrat izpričala, da se njena politična logika popolnoma istoveti z logiko najbolj zakrknjenih nacionalističnih krogov v Trstu,« meni še predstavnik KPI. »Z bolečino in odporom pa moramo sprejeti na znanje, da je tudi slovenski predstavnik stranke ravnodušno podprl to logiko. Slovenski socialisti se po vsem tem ne bodo mogli več otepati svojih težkih odgovornosti, če ne bodo odločno nastopili proti nezaslišanemu zadržanju svojega predstavnika v vzhodnokraškem rajonskem svetu. Zgodovina jim bo sodila.«

Zaradi popolnosti informacije naj dodamo, da je o razpletu na Vzhodnem Krasu objavila tiskovno noto tudi neofašistična stranka, ki pravi, da je misovskemu glasu za socialističnega predstavnika botrovala »nujnost, da se mimo ideoloških razlik po tolikih mandatih izvoli predsednik, ki bi pripadal italijanski etnični skupnosti«. MSI tudi protestira, ker naj bi njihov predstavnik v rajonskem svetu bil deležen groženj od predstavnikov KPI.

Iz Blagajne za posojila Krajevne ustanove v FJK prejmejo 50 milijard lir Največ podjetju ACEGA

Občinam, pokrajinam, gorskim skupnostim in drugim krajevnim ustanovam v naši deželi je upravni svet Blagajne za pologe in posojila na svojem zadnjem sestanku odobril posojilo v znesku 50 milijard lir, ki ga bodo te ustanove lahko uporabile za izvedbo javnih in za posamezne skupnosti pomembnih del na različnih področjih. Največji znesek bo iz tega sklada šel tržaškemu občinskemu podjetju za elektriko, plin in vodo ACEGA, in sicer cele 9,5 milijarde lir, ki ga bo podjetje porabilo za posege na energetskem področju.

Deželni odbornik za krajevne ustanove Dario Barnaba je izrekel zadovoljstvo spričo tega finansiranja, ki sovpadja z začetkom procesa postopnega decentraliziranja funkcij v prid pokrajinskih in občinskih uprav ter gorskih skupnosti. Teh 50 milijard — je dodal Barnaba — bo pokrilo skoraj 9 milijard posojil na področju javnih in socialnih gradenj, skoraj dve milijardi posojil za rekreacijske naprave in pripomočke in skoraj 21 milijard lir posojil za vodna in higiensko-sanitarna dela. Poleg tega pa so predvidena tudi posojila za dela na področju cestnih povezav in prevozov (skoraj 4 milijarde), kar 12 milijard lir bo šlo za energetski sektor, medtem ko bo preostala milijarda lir pokrila posojila za manjša dela in za razne namene.

Devinsko-nabrežinski svet o vprašanju metana

Občina je naveličana praznih obljub ACEGA

Devinsko-nabrežinska Občina je naveličana obljub tržaške občinske uprave glede metanizacije občinskega omrežja in se bo zato v najkrajšem času odločila, kaj pravzaprav narediti: ali počakati na konvencijo s podjetjem ACEGA ali vzeti resno v poštev konkretne ponudbe zasebnih podjetij. V tem okviru je na petkovni seji devinsko-nabrežinski občinski svet soglasno odobril komunistično resolucijo (podpisnika Širca in Depangher), ki obvezuje občinsko upravo, da še enkrat (tokrat zadnjič) preveri, ali je podjetje ACEGA pripravljeno upravljati nabrežinsko metansko omrežje. Če bo odgovor negativen, bosta morali občinska skupnost in tudi širša tržaška javnost vedeti, zakaj ACEGA noče metanizirati devinsko-nabrežinskega območja.

Afera o metanu med tržaško in devinsko-nabrežinsko upravo se je razvila v pravo farso. Lista za Trst je ob podpori tržaških socialistov že pred časom tako v upravnem svetu ACEGA kot v tržaškem občinskem odboru postavila neke vrste politični veto, da bi »tržaški« metan napeljali tudi v Nabrežino. Zadeva se je kasneje vsaj na videz nekoliko razjasnila,

tako da je tržaški odbornik za industrijske službe D'Amore (PSI) pred koncem leta formalno obljubil županu Brezigarju, da bo do 31. januarja dokončno pojasnil načrte podjetja ACEGA. Brezigar pa do včeraj še ni prejel nobene uradnega sporočila s tržaškega županstva.

Komunist Depangher je med petkovno razpravo v devinsko-nabrežinskem občinskem svetu dejal, da so ljudje upravičeno naveličani teh zdrh, tudi zato, ker so tržaški upravitelji v bistvu doslej dokazali, da so jim bolj kot metan pri srcu odnosi med strankami, ki vodijo obe občinski upravi. Devinsko-nabrežinska uprava mora enotno nastopiti pri ACEGA in pri tržaškem občinskem odboru, da se afera čimprej razjasni. Tega mnenja je bil tudi socialist Burgher, ki je podprl komunistično resolucijo ter priznal, da so v tržaški PSI na delu »subjektivne sile«, ki ovirajo rešitev tega vprašanja. Debatu je sklenil župan Brezigar, ki je podčrtal, da je naveličan »prosjačenja« pri tržaški Občini in dodal, da je napočil čas za »jasne in konkretne odločitve«.

S. T.

Danes v Ricmanjih tradicionalna pevska prireditev Srečanje oktetov Primorske ob dnevu slovenske kulture

Danes ob 18. uri bo v Ricmanjih, v veliki dvorani Babne hiše, na vrsti 6. srečanje oktetov Primorske. Zborovsko manifestacijo, ki se je z leti že razvila v nekakšno tradicijo, prireja SKD Slavec. Vabilu ricmanjskega društva se je letos odzvalo kar deset skupin. Od teh je osem oktetov, dve pa sta pevski skupini.

Poleg stalnih gostov, kot so oktet Škofije, oktet Vrtnica iz Nove Gorice in oktet Javor s Pivke, se tega srečanja vsako leto udeležijo oktet s celotnega primorskega območja. Zamisel za prireditev prvega srečanja Primorske je nastala ob priložnosti praznovanja 90-letnice ricmanjskega kulturnega društva. Odborniki SKD Slavec so med drugim želeli, da bi to svojo kulturno obletnico poudarili tudi z zborovsko glasbo. Ker pa je v vasi razpoložljivi prostor nekoliko pretesen za revijo številnejših pevskih zborov, so se tako odločili za revijo manjših skupin. Odtod srečanja oktetov Primorske.

Kot smo že na začetku poudarili, prehaja ta zborovska revija skorajda že v pravo tradicijo. Ricmanjsko društvo jo prireja vsako leto, ponavadi v prvi polovici februarja. Le lani so se odločili za poznejši datum. Peta izvedba srečanja je bila namreč maja 1988. Vse to pa zaradi želje, da bi v Ricmanje privabili čim več ljudi. Le-

tos pa so se povrnili na »staro« navado. Prav zaradi obdobja prireditve je torej srečanje oktetov Primorske tudi zborovski poklon slovenskemu kulturnemu prazniku.

Na letošnjem srečanju bodo peli oktet Simon Gregorčič iz Kobarida (umetniški vodja Metod Bajt), Dekliški oktet iz Tolmina (Vere Clement-Kojč), oktet France Bevk iz Otaleža (Pavel Magajne), oktet Javor s Pivke (Marcel Stefančič), oktet Vrtnica iz Nove Gorice (Alenka Saksida), oktet Škofije (Dolores Šturman), ženska skupina Sovodenjska dekleta (Sonja Pelicon), Tolminski oktet (Majda Luznik), Tržaški oktet (Mirko Slosar) in pevska skupina Števerjan (Tomaž Tonzon). (dam)

Jutri občni zbor krožka E. Miani

Jutri bo ob 20.30 letni občni zbor članov krožka študijskega centra Ercole Miani. Udeleženci se bodo zbrali na svojem sedežu na Trgu S. Giovanni 6, razpravljali pa bodo o trenutnem položaju in finančnem stanju društva ter o načrtih in društvenih funkcijah. Srečanja se lahko udeleži vsakdo, ki ga tematika zanima.

Včeraj v Devinu predstavili načrte družbe Finsepol

Arhitekt Piano: Sosljanski zaliv spada v zgodovinsko dediščino tukajšnjih ljudi

»Sosljanski zaliv je zgodovinska dediščina tukajšnjega prebivalstva in je sestavni del njegovega zgodovinskega spomina. Sprejel sem ponudbo družbe Finsepol za oblikovanje projekta za turistični razvoj tega območja, samo potem, ko sem jasno in stvarno preveril, da misli lastnik ohraniti javno namembnost zaliva in privilegirati izključno turistične aspekte tega načrta.« To je v intervjuju za Primorski dnevnik sinoči poudaril svetovno znani arhitekt Renzo Piano, ki je včeraj popoldne skupno z voditeljem Finsepol Cardarellijem in devinsko-nabrežinskim županom Brezigarjem sodeloval na javni predstavitvi izvršilnega načrta za razvoj Sosljanskega zaliva. Telovadnica devinske osnovne šole je bila premajhna, da bi sprejela več sto ljudi, ki so iz ust arhitekta Piana hoteli slišati, kakšna bodočnost se pravzaprav obeta temu biseru Tržaškega zaliva, ki je bil v zadnjih letih vse preveč prepuščen milosti in nemilosti usode.

»Italijanska obala je bila v povojnem času žrtev grobih in nasilnih gradbenih posegov in špekulacij, ki so močno zamajale odnos z morjem in z naravnim okoljem. Danes si končno priznavamo, da se z naravo ne gre več šaliti, zato sem tudi sprejel ponudbo Finsepol na ustvaril projekt, ki po mojem pomeni sintezo med legitimnimi gospodarskimi interesi lastnika in potrebo skupnosti, ki je znala doslej ceniti naravne znamenitosti Sosljana.« Arhitekt Piano je sicer prepričan v svoje izbire in načrte Cardarellijeve družbe, povsem pa razume, kot nam je povedal, tudi zaskrbljenost tistih, ki se bojijo morebitne divje privatizacije in dejanske zaprtosti Sosljanskega zaliva. Potreba po krajinski zaščiti je privedla genovskega arhitekta, da je doberšen

Svetovno znani arhitekt Renzo Piano pred maketo, ki prikazuje bodočo podobo Sosljanskega zaliva. Izvršilni načrt in maketa sta na ogled v prostorih Turistične ustanove v Sosljanu.

del gradenj strnil v zapuščeni kamnolom in večji del parkirišč dobesedno skril pod zemljo ali pa v gradbeno strukturo kamnoloma. »Moj načrt je idejni načrt, odprt soočenju, pripombam in kritikam, saj je dialog nujen potreben za doseg skupnega cilja, to se pravi za oživitve zaliva,« nam je povedal Piano, ki je na devinskem srečanju odgovarjal na številna, tudi precej polemična vprašanja, ki mu jih je postavilo občinstvo.

Včerajšnje predstavitev sta uvedla Cardarelli in tehnični ravnatelj Finse-

pola Tacheo, osrednje poročilo pa je imel arhitekt Piano, ki je bil med drugim eden glavnih oblikovalcev pariškega centra Pompidou, pred kratkim pa je izročil Giannijsko Agnellijsko projekt za resanacijo nekdanje tovarne Fiat Lingotto v Turinu. Gost iz Genova je podrobno obrazložil svoj načrt, o katerem smo v našem dnevniku že obširno pisali in je nato odgovarjal na vprašanja publike. Na predstavitvi je sodeloval tudi župan Brezigar, ki je govoril o vlogi občinske uprave pri načrtovanju teritorija in pri turistič-

nem razvoju obalnega območja. Podčrtal je, da je uprava doslej skušala dosledno igrati vlogo nadzornika v odnosu z lastnikom zaliva, pri čemer je poudaril, da je ta projekt pomemben za občinsko skupnost, ki ima na svojem ozemlju zelo malo produktivnih dejavnosti.

Razprava, ki je sledila, je bila živahna in mestoma tudi polemična, čeprav se je dejansko omejila pretežno na vprašanja navtičnega pristanišča in na bodočnost pomorskih klubov, ki imata sedež in priveze v zalivu. V debati se je oglašil tudi predstavnik Čupe Marino Košuta, ki je po eni strani pohvalil težnjo po dialogu, ki sta jo včeraj pokazala Cardarelli in Piano, po drugi pa izrazil zaskrbljenost pomorskih klubov in vseh tistih, ki imajo jadrnice in športne čolne v zalivu. Predstavniki Finsepol so obljubili, da bodo vzeli v poštev kritike in predloge. Načrt in miniaturna tega projekta, ki ju je oblikoval arhitekt Piano s sodelavci, bodo ves teden na ogled v prostorih Turistične ustanove v Sosljanu, kjer bo na voljo tudi brošura s slovensko obrazložitvijo izvršilnega načrta.

Arhitekta Piana je v dopoldanskih urah sprejel podpredsednik Dežele Carbone, ki je med drugim tudi odbornik za prostorsko načrtovanje in torej vodi urade, ki prav v teh dneh proučujejo varianto nabrežinske občine za razvoj Sosljanskega zaliva. Odbornik je napovedal, da bo deželna vlada, če ne bo prišlo do nepredvidenih zastojev, že v prvi polovici marca odobrila varianto ter da so deželni tehnični uradi zelo pozorni za vprašanja naravne zaščite obalnega pasu devinsko-nabrežinske občine.

SANDOR TENCE

Obnovili združenje oporečnikov vesti

Tržaški oporečniki, ki se zavzemajo za civilno služenje vojaške službe, so se ponovno srečali in obudili dejavnost svojega združenja. Vsem mladim fantom, ki so za alternativne oblike služenja vojaškega roka, sporočajo, da se zbirajo vsak ponedeljek ob 18. uri na sedežu združenja AISM (Italijansko združenje za multiplo sklerozo) v Ul. Machiavelli 3. Podatke in informacije nudijo tudi na sedežih ARCI v Univerzitetnem študentskem domu, Skupnosti S. Martino al Campo in WWF.

Važno obvestilo Občine Dolina

Zaradi del na vodovodnem omrežju je dolinski župan odredil, da bo občinska cesta v Ricmanjih, od vsakega trga do pokrajinske ceste za Prebeneg, zaprta za promet od 7.30 dne 13. 2. 1989 do 17. ure dne 14. 2. 1989.

ZAHVALA

Zahvaljujeva se vsem, ki so z nama sočustvovali, ko naju je zapustila najin draga

Eda Dacev roj. Cervi

Posebna zahvala sorodnikom, domačim prijateljem in prijateljem iz Milana, darovalcem cvetja in pevskega zboru V. Mirk.

Mama Bruna in mož Nedjalko

Trst, Milan, 12. februarja 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujeva vsem, ki so počastili najinega dragega

Dušana Starca

Posebna zahvala pevskega zboru V. Mirk s Proseka-Kontovela in vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti.

Žena in sin z družino

Trst, Kontovel, 12. februarja 1989

13. 2. 1987

13. 2. 1989

Ob drugi obletnici smrti

Pepija Kariža

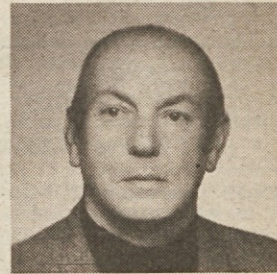
se ga z ljubeznijo spominjajo žena Zora in sinova z družinama

10. 2. 1988

10. 2. 1989

Ob prvi obletnici smrti našega dragega

Viktorja Mahniča

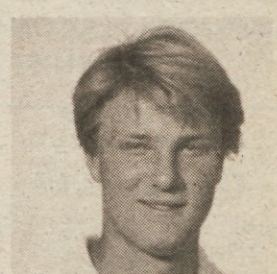

se ga z ljubeznijo spominjajo žena Mira, sestre in ostalo sorodstvo Dolina, 12. februarja 1989

13. 2. 1984

13. 2. 1989

Doriano Carli

Dolgih pet let je, odkar si odšel, lju-bi sin.

Obletnica, ob kateri znova zakrvari nezaceljena rana, najino srce.

Prisrčna hvala vsem, ki mu prinašate cvetje na grob.

Mama Dina in oče Bruno

Trebče, 12. februarja 1989

Zakonski predlog zelenih za biološko kmetijstvo

Deželni svetovalec Zelene liste Federico Rossi je v teh dneh predstavil zakonski osnutek, ki naj bi pripomogel k uveljavitvi biološkega načina pridelovanja sadja in zelenjave. Zelena lista se že več let zavzema za uvedbo biokmetijstva, a žal brez posebnega uspeha. Njeni člani se zgražajo nad podatki o izredno visoki porabi pesticidov in raznih drugih strupov. V Italiji so na primer leta 1982 raztrosili po njivah več kot poldrugi milijon stotov najrazličnejših pesticidov. Brez uporabe umetnih gnojil pa bi kmetovalec, ki ga je vzgojila sodobna doba, verjetno kaj malo pridelal, saj je večina popolnoma pozabila na najpreprostejše in tudi najnaravnejše metode pridelovanja. To dokazuje že dejstvo, da porabijo v tej državi okrog 60 milijonov stotov umetnih gnojil letno (kar pomeni približno stot na vsakega državljanja).

Kmetijstvo je postalo povsem "odvisno od teh mamil", pravi poslanec Rossi in vse kaže, da se nihče ne zaveda nevarnosti tega početja. S pesticidi obvarovani in z umetnimi gnojili hranjeni pridelki so sicer vabljivejši na pogled, malokd pa ve, da vsebujejo snovi, ki so človekovemu zdravju škodljive. Poleg tega pa povzročajo razne kemijske snovi nepopravljivo škodo naravi sami, saj resno ogrožajo njeno ravnovesje. Dovolj zgovoren dokaz za to so že polja in njive, ki so zaradi večletnega zastrupljanja s kemijskimi snovmi postali popolnoma neplodni, ali pa problem nevarnega atracina v vodi, če naštejemo le nekatere.

Lepa proslava v Gregorčičevi dvorani Upokoenci ob kulturnem prazniku

Društvo slovenskih upokoencev v Trstu se že vrsto let vključuje s svojimi prireditvami v praznovanje dneva slovenske kulture. Takšna proslava je bila v petek v Gregorčičevi dvorani v Trstu, ki se je udeležilo zelo lepo število ljudi.

Prireditve je obsegala lepo glasbo in petje, recitacije nekaterih najbolj znanih Prešernovih balad, in seveda govor, ki je skozi verze našega velikega pesnika povedal marsikaj takega, kar ustreza našemu času pa tudi boju za naše pravice in naš jezik. Govornica prof. Nada Pertot je primerjala Prešernove čase z današnjimi, ki nam dajejo možnost večje kritičnosti, vzbujajo pa tudi precej zaskrbljenosti za bodočnost, nikoli pa ne tolikšnega pesimizma, da ne bi bili pripravljeni nadaljevati boj za tiste pravice, za katere so se borili že naši predniki. »Nihče nam ne more vzeti našega jezika, ponosa, zgodovinskega spomina, če tega sami nočemo. V tem spoznanju moramo gledati tudi na Prešerna in na njegovo delo,« je ob koncu še dejala.

Drugi del proslave sta obogatila nastopa sopranistke Ljubice Berce, ki jo je na klavir spremljal prof. Gojmir Demšar, in igralka Staneta Raztresena. Bercetova je zapela nekaj izredno lepih samospelov, na koncu pa še odlomek iz Dvorčakovih oper "Rusalka". Raztresen pa je re-

citiral balade "O Rošlinu in Verjankotu", "Povodni mož" in "Neiztrohnjeno srce".

Predsednica Nadja Pahor se je v imenu vseh zahvalila nastopajočim. (nl)

Na sliki (foto Magajna) petkova proslava v Gregorčičevi dvorani.

Alarm sprožila... odrabljena suknja

Preplah pred sinagogo

Včeraj zvečer je pred sinagogo prišlo do precejšnje zmede in policisti so za kake pol ure celo ustavili promet v Ulici sv. Frančiška. Okrog 19. ure je namreč čuvaj sinagoge prestrašen telefoniral letečemu oddelku rekoč, da je neznanec odložil na stopnice majhen zavojček. Ker je bila židovska skupnost tudi v Italiji že večkrat tarča napadov in atentatov, so se agenti takoj v polnem številu odzvali klicu čuvaja. Ko pa so z vso previdnostjo odprli zavojček, so si oddahnili: v njem je bila le moška suknja, ki jo je očitno nekdo odrabil...

Dokumentarna razstava CGIL o ustavi, republiki in deželi

V petek, 17. t. m., bodo v Krožku pristaniških delavcev (Trg Duca degli Abruzzi 3) ob 18. uri odprli razstavo, ki jo je pod naslovom »Republika, ustava, Avtonomna dežela Furlanija-Juljska krajina« priredil Deželni študijsko-raziskovalni inštitut sindikalne zveze CGIL. Na razstavi bodo na ogled dokumenti, fotografije, publikacije in lepaki, ki se nanašajo na omenjene etape v novejši italijanski zgodovini, na načela, na katerih slonijo in na posledice, ki so jih imele in jih še imajo za svet dela, za kulturo in za družbeno življenje. V okviru razstave so predvidena tudi študijska srečanja, konference in razprave.

Razstava bo na ogled ob delavnikih od 17. do 25. februarja med 10. in 12. uro in med 16. in 19. uro.

Preusmeritev avtobusov v Ul. Mazzini

Prevozno podjetje ACT sporoča, da bodo zaradi cestnih del v Ul. Mazzini od jutri, 13. februarja, nekoliko spremenili nekatere avtobusne proge. Večerni avtobusi št. 4 in avtobusi št. 17 in 28 bodo namesto z Borznega trga odpeljali z Nabrežja 3. novembra 5 (nasproti kavarni Tommaseo), vendar se bodo takoj nato ustavili tudi na Borznem trgu. Avtobusi št. 9, 10, 11, prečrtana 11, 24, 30 in A (ki vozijo na progi Ul. Filzi - Goldonijev trg), pa bodo preusmerjeni po Ul. Einaudi - Borzni trg - Korzo Italija - Ul. S. Spiridione in potem po običajni progi.

V času preusmeritve se bodo začasno ustavljali tudi na Borznem trgu, in sicer na postaji, ki je bila doslej končna postaja avtobusov št. 17 in 28.

ZVEZA
SLOVENSKEGA
KULTURNIH
DRUŠTEV

Dan slovenske kulture

Kulturni dom v Trstu - v nedeljo, 19. februarja 1989, s pričetkom ob 17. uri.

GLASBENA
MATICA
TRST

Koncertna abonmajska sezona 88/89

V sredo, 15. 2., ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu

Budapest chamber orchestra

Dirigent: Giovanni Pacor
Solist: Črtomir Šiško

- violina

Leclair, Vrabec, Spohr, Mozart

Predprodaja vstopnic v Pasazi
Protti in eno uro pred pričetkom koncerta pri blagajni Kulturnega doma.

SKD BARKOVLJE
Ul. Cerreto 12

Danes ob 17. uri,
na prazniku slovenske kulture,
bo zavel

veter z morja

Svoje pesmi bodo brali:

Marij Čuk, Marko Kravos, Ace
Mermolja, Boris Pangerc, Aleksij
Pregarc, Tatjana Rojc, Irena Žerjal.

Na kitaro bo igral Igor Starc.
Povezovala bo Marjuša Cenda.

Uvodno misel bo podal Vojmir
Tavčar.

Občina Devin-Nabrežina s prispevkom
Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine
priredi

v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini

SREČANJE GODB NA PIHALA ALPE-JADRAN

Vabljeni!

V Repnu zlata poroka Alberta in Marije Colje

Še ena zlata poroka v repentabsrki občini! Pred petimi desetletji sta se na ta dan vzela in si obljubila večno zvestobo županova starša 76-letni Albert Colja in štiri leta mlajša Marija Vatovec, ki sta si vseskozi iskreno predana drug drugemu in družini. Na vprašanje, kateri je "recept" za tako zgledno skupno življenje, sta v eni sapi razodela, da je pač potrebna zvrhana mera potrpežljivosti.

Albert se je rodil v Coljavi pri Komnu kot eden sedmih otrok revne kmečke družine. Mladost je doživljal v dokaj bridkih okoliščinah in neizbrisno mu ostaja v spominu skrbna mati, ki je še mlada umrla po mučni bolezni. Že pri devetih letih je moral od doma služiti v bližnje vasi, nato je bil štiri leta zaposlen pri samostojni električni centrali v Komnu. Pozneje je našel delo v Trstu, v skladišču zidarske trvdke, zadnjih 11 let pred upokojitvijo pa je bil zaposlen pri večjem gradbenem podjetju, kjer so mu za izjemno marljivost pri delu podelili lepo zlato kolajno kot edinemu od 150 uslužbencev. Med zadnjo vojno viхро je sodeloval v odporniškem gibanju in zavzeto pomagal Osvobodilni fronti. Leta 1977 se je preselil v Repen, kjer se je vključil v krajevno dogajanje in

mirno preživlja zasluženi pokoj. S posebnim užitkom prebira slovenske časopise in knjige, ljubiteljsko pa se ukvarja z balinanjem v vrstah Kraškega doma.

Zena Marija je doma iz Škofelj pri Vremah in je kmalu po rojstvu izgubila starše. Kot 15-letna mladenka je dobila službo v Trstu, kjer je kasneje spoznala svojega izvoljenca Alberta. Zlatoporočenca sta v zavednem duhu vzgojila svoja dva sinova in ju izšolala, kar jima je v veliko zadoščenje.

Skupaj s svojci in prijatelji jima kličemo še na mnoga leta v zdravju, osebnem zadovoljstvu in družinski sreči!

B. S.

6. srečanje oktetov Primorske

Ricmanje, danes, 12. februarja 1989, ob 18. uri

NASTOPAJO:

- oktet S. Gregorčič
- dekliški oktet Tolmin
- oktet F. Bevk
- oktet Javor
- oktet Vrtnica
- oktet Škofije
- ženska skupina Sovodenjska dekleta
- Tolminski oktet
- Tržaški oktet
- pevska skupina Števerjan

- Kobarid,
- Tolmin,
- Opalež,
- Pivka,
- Nova Gorica,
- Škofije,
- Sovodnje ob Soči,
- Tolmin,
- Trst,
- Števerjan

gledališča

VERDI

Danes ob 16. uri (red D) zadnja ponovitev baletne predstave LA MAGIA DI NINO ROTA. Koreograf Gino Landi.

ROSSETTI

Gledališka sezona 1988/89
Danes ob 16. uri (red 1. nedelja) bo gledališka skupina iz Rima ponovila predstavo GALILEJEVO ŽIVLJENJE Bertolta Brechta. Nastopa Pino Micol. Režija Maurizio Scaparro. V abonmaju odrezek št. 6. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasazi Protti.

CRISTALLO - LA CONTRADA

Danes ob 16.30 bo gledališka skupina Filodrammatici iz Milana ponovila DVE FARSİ DARIA FOJA. Režija Giorgio Gallone. V glavnih vlogah nastopajo: Silvano Piccardi, Milvia Marigliano, Riccardo Pradella, Adriana De Guilmi. Prodaja vstopnic pri UTAT.

STALNO

SLOVENSKO GLEDALIŠČE

SSG gostuje jutri, 13. t. m., ob 19.30 v Kočevju; v torek, 14., in v sredo, 15. t. m., ob 19.30 v Ljubljani s predstavo GALANTNI POGOVORI.

razstave

V galeriji Cartesius bo do 16. t. m. odprta razstava tržaškega slikarja Maurizia CHIOZZE.

V galeriji Tommaseo (Ul. Monte 2/1) je do 1. marca odprta razstava slikarke ROSENHOLZ.

koncerti

Società dei concerti - Tržaško koncertno društvo. Jutri, 13. t. m., ob 20.30 bo v gledališču Rossetti nastopil TRIO DI MILANO.

VITKE - PRIVLAČNE!

AKUPRESURA V LJUBLJANI

- tel. 003861/327069

Oglasni oddelek

sprejema oglase in razna obvestila vsak dan od 8. do 13. ure po tel. 7796-611

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:

Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38

TRST - Tel. 768667 - 772002

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

LEPA VIDA

Režija Meta Hočevar

Danes, 12. t. m., ob 16. uri ABONMA RED G - Druga nedelja

Hermann Broch

POVEST SLUŽKINJE ZERLINE

Režija Žarko Petan

V torek, 14. t. m., ob 20.30

šolske vesti

Sindikát slovenske šole sporoča, da so na deželnem šolskem uradu razobešene lestvice habilitacij za poučevanje na slovenskih šolah za naslednje razrede: razred XXXVII (glasbena vzgoja) - 6. februarja; razred LXXVI (narav. vede, kemija, zemlj.) - 13. februarja.

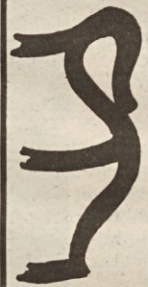
Pismene naloge izrednih habilitacijskih izpitov za nižje srednje šole bodo potekale na znanstvenem liceju F. Prešeren v naslednjih dneh z začetkom ob 8.30: 22. februarja 1989: 2. razred - tehnična vzgoja; 33. razred - italijansčina; 41. razred - literarni predmeti; 23. februarja 1989: 27. razred - glasbena vzgoja.

razna obvestila

Sekcija VZPI-ANPI iz Boljunca obvešča, da bo PARTIZANSKI DRUŽABNI VEČER v soboto, 18. t. m., ob 19. uri v Lipici - Hotel Maestoso. Vabljeni borci, aktivisti, deportiranci, člani in mladina. Vpisovanja v posameznih vaških sekcijah do 15. t. m. Nastopil bo TPPZ P. Tomazič in Veseli godci.

Sekcija KPI J. Verginella prireja danes, 12. t. m., ob 10. uri v kriškem ljudskem domu SEKCIJSKI KONGRES. Sodeloval bo deželni svetovalec Miloš Budin. Vabljeni člani in vsi vaščani.

SKD Barkovlje prireja tečaj MNEMOTEHNIKE (za izboljšanje spomina). Začetek tečaja v torek, 14. t. m., ob 19. uri. Za informacije in vpisovanja tel. 415797.

ars
cretaria

KERAMIČNI IZDELKI
TUDI PO NAROČILU

Gabrijele Osbich
OBRATNIŠKA DELAVNICA

BORŠT 150/C
DOLINA - TRST
☎ 040/228991

izleti

PD Kolonkovec priredi v nedeljo, 19. t. m., izlet v Padovo na razstavo cvetja. Vpisovanje na tel. št. 812281.

Cvetličarsko-vrtnarska zadruga ter Kmetijska zadruga prireja strokovni izlet za cvetličarje na sejem FLORMART v Padovo v soboto, 18. februarja. Cena 15.000 lir. Prijave na sedežu Kmečke zveze v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941 ali pa pri Kmetijski zadrugi v Trstu, tel. 817325.

razne prireditve

KD J. Rapotec - Prebeneg vabi danes, 12. t. m., ob 18. uri na ogled veseloigre Josipa Tavčarja LOČITEV v izvedbi amaterskega odra »J. Štoka« s Proseka-Kontovela, režija Drago Gorup.

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu vabi jutri, 13. t. m., na ponedeljkov večer, na katerem bosta prof. dr. Bogo GRAFENAUER in predsednik založbe Obzorja AVSENAK predstavila slovenski prevod ZGODOVINE LANGOBARDOV Pavla Diakona. Večer bo v Peterlinovi dvorani v Donizettijevi ulici s pričetkom ob 20.30.

Knjižnica P. Tomazič in tovariši, Opčine, Prosvetni dom. V torek, 14. t. m., ob 20.30 bo srečanje na temo MLADINA IN ITALIJANSKA USTAVA - NEIZPOLNJENA PRIČAKOVANJA IN POTREBA PO REFORMI. Spregovorila bosta prof. Cecilia Assanti, direktor Inštituta za delavsko pravo na tržaški Univerzi in prof. Franc Škrli.

Občina Devin-Nabrežina s prispevkom Avtonomne dežele Furlanije-Juljske krajine priredi v nedeljo, 19. februarja, ob 17. uri v občinski telovadnici v Nabrežini SREČANJE GODB NA PIHALA ALPE-JADRAN. Vabljeni!

čestitke

Ljubljenemu očetu RUDOLFU PERICU iz Prečnika, ki jutri svoj 85. rojstni dan slavi, mu še veliko takih dni med domačimi žele hčerka Vida z družino in vsi, ki ga imajo radi.

V torek bosta praznovala obletnico poroke MILICA in OSKAR. Da bi vama skupna življenjska pot bila še vnaprej posuta s srečo in zdravjem, vama iz srca zaželijo delovne kolegice COŠ Šempolaj-Slivno.

Danes praznuje 50. rojstni dan IVANKA LATINO. Da bi bila zdrava, vesela in še naprej lepo pela, ji želijo repentabsrke cerkvene pevke.

včeraj-danes

Mario Stopar, 69-letni Bruno Cerovaz, 77-letna Antonia Zulian vd. Perco, 87-letna Angela Zennaro vd. Rota, 85-letna Lidia Della Martina vd. Tomasini, 80-letni Pietro Grassi, 63-letni Gastone Piapan.

DNEVNA IN NOČNA

SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 12. februarja 1989

Dnevna služba - ob 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41, Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6.

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Trg S. Giovanni 5, Trg sv. Jakoba 1, Ul. dei Soncini 179 (Škedenj), Ul. Revoltella 41.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5, Ul. dell'Orologio 6. MILJE - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124), OPČINE - Trg Monte Re 3 (tel.

NA PUSTNI DRUŽABNOSTI v Dijaškem domu so nekateri gostje, verjetno pomotoma, oblekli bundo svojih vrstnikov. Domska skupnost prosi za solidarnost in informacije, kajti v nekaterih oblačilih so bili tudi osebni dokumenti. Tel. 573141 oz. 573142.

OČALA za vid sem izgubil v okolici Praprota. Najditelja prosim, da telefonira na št. 226392.

OSMICO je odprl Švara v Trnovci. OSMICO lahko obiščete do 20. t. m. pri Pipanu v Mavhinjah.

V RICMANJIH ima osmico Jadran. PRODRAM motor jamaha 550 XT za 2.100.000 lir. Tel. 300222 ali 213041 - Walter.

PRODRAM lancio prismo 1300, staro eno leto, prevoženih 7.000 km, v izredno dobrem stanju po ugodni ceni. Tel. 327284 ali v večernih urah na št. 251047.

PRODRAM kemično čistilnico v Križu. Tel. 68407.

PRODRAM pakirano deteljo in slamo ter prikolico s knjižico za traktor. Tel. 0481/776061.

KUPIM stanovanje pri Sv. Jakobu, srednje velikosti. Tel. 815701 ob uri obedov.

3-ČLANSKA slovenska družina kupi staro hišo, potrebno popravil. Tel. 231984.

IŠČEMO 16-letno dekle, prva služba, za delo v tovarni zlata. Tel. 767277 - urnik trgovin.

IŠČEM hišo na krasu, tudi potrebno popravil v najem ali v odkup. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Kras«.

IŠČEM rabljen gorilnik na plinsko olje od 40.000 do 50.000 kalorij. Ponudbe na tel. 211815 - Miran.

FANTA, ki je opravil vojaški rok, z vojniškim dovoljenjem in tehnično izobrazbo (prednost v zlatarski stroki) zaposlimo. Tel. 767277 - urnik trgovin.

TRGOVSKO PODJETJE išče izkušenega knjigovodjo/kinjko za večletno prakso na tem področju. Zahteva se poznanje računalniških sistemov. Poudarjamo zahtevo po res izkušenem kadru. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Knjigovodja«.

MLADEGA FANTA za upravljanje avtomatskih strojev išče novo podjetje. Tehnik naj bi poznal osnovno angleščino, računalnik PC IBM in MS DOS, in ne imel vojaških obveznosti. Tel. 381610 od 8. do 17. ure.

SPOROČAMO cenjenim odjemalkam, da je nova kolekcija SHISEIDO že na razpolago v parfumeriji Kozmetika 90 - Opčine.

MARCA odhajam za dva-tri tedne na Tajske. Iščem sopotnika. Tel. 910325 (Ivan) od 11. do 13. ure.

ZA NOVO GOSPODARSKO POBUDO (industrija) iščemo mlade in za uk pripravljenе ljudi, po možnosti s tehnično izobrazbo. Ponudbe s kratkim opisom delovnih izkušenj in izobrazbe poslati do 20. februarja na Uredništvo Primorskega dnevnika v Gorici, Ul. XXIV Maggio 1, pod šifro "Tovarna".

OSMICO je odprl Mahnič - Boršt št. 1. FARMA Srečko Tomšič - Sovodnje, prodaja kokoši po 2.000 lir. Tel. 0481/882064.

PRODRAM ape 50 v zelo dobrem stanju. Cena po dogovoru. Tel. 228367 ob uri kosila.

PRODRAM trstike (kanele). Telefonirati popoldne na št. 231961.

PRODRAM kombi ford transit, dizel, v dobrem stanju, po zelo ugodni ceni. Možnost dogovora. Tel. 220284 ali 213518.

213718) - od 8.30 do 13. ure in od 13.00 dalje samo po telefonu za najnujnejše primere.

Od ponedeljka, 13.,

do sobote, 18. februarja 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (ZAVLJE).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (ZAVLJE).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Flavia 89 (ZAVLJE).

NABREŽINA (tel. 200466) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	64	2	48	14	60
CAGLIARI	79	82	83	69	75
FIRENCE	17	55	36	60	32
GENOVA	57	88	56	29	49
MILAN	81	64	16	38	80
NEAPELJ	32	16	27	76	22
PALERMO	83	85	89	19	63
RIM	50	54	52	63	46
TURIN	70	25	77	16	7
BENETKE	57	10	24	9	8

ENALOTTO

2 2 1	X 2 X	2 X 2	X 1 X
KVOTE:			
12	39.458.000.—		
11	1.305.000.—		
10	128.000.—		

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
8.30 Dokumentarna oddaja: Kvarkov svet (pripravil Piero Angela)
9.00 Rubrika: Canigatti & C.
10.00 Kmetijska oddaja: Zelena linija (1. del)
11.00 Maša
11.55 Nabožna oddaja
12.15 Zelena linija (2. del)
13.00 Dnevnik - ob enih
13.30 Dnevnik - vesti
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Variete: Domenica in... (vodi Marisa Laurito)
14.30 Športne vesti
15.50 Športne vesti
16.50 Športne vesti
18.10 Športne vesti: 90. minuta
19.25 SP v smučanju: moški slalom, 2. tek (iz Vaila)
20.00 Dnevnik
20.30 Film: Legend (fant., VB 1985, r. Ridley Scott, i. Tom Cruise, Mia Sara, Tim Curry, David Benent)
22.05 Športna nedelja
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.10 Informativna oddaja: Knjiga, naša prijateljica (ured. Antonucci-Tagliabue)

CANALE 5
9.00 Nabožna oddaja
9.30 Aktualno: Block notes
10.30 Nanizanki: Masquerade, 11.30 I Jefferson
12.00 Variete: Rivediamoli
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Film: Il terrore corre sul filo (krim., ZDA 1948, r. Anatole Litvak, i. Barbara Stanwyck, Burt Lancaster)
15.40 Nanizanke: Mac Gruder & Loud, 16.40 Fox, 17.40 Love Boat
19.45 Kviz: Tra moglie e marito album
20.30 TV film: Una ragazza a perdere (dram., ZDA 1988, r. Sandorn Stern, i. Melinda Dillon, Jonna Lee, Dennis Howard)
22.20 Aktualna oddaja: Paure di fine secolo
23.05 Film: Capitolo secondo (kom., ZDA 1979, r. Robert Moore, i. James Caan, Marsha Mason, Joseph Bologna, Valerie Harper)
1.40 Nanizanki: Baretta, 2.30 Mannix

RAI 2
7.55 SP v bobu: štirisedežni bob (iz Cortine)
11.00 Film: Chiamata urgente per il dr. Gillespie (dram., ZDA 1942, r. S. Bucquet, i. Lionel Barrymore)
12.30 Inf. oddaja: Automia
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.20 Dnevnik - športne vesti
13.30 Variete: Piccoli e grandi fans
15.45 Športne vesti: 45. minuta
16.55 SP v smučanju: moški slalom, 1. tek (iz Vaila)
17.40 Šport: SP v bobu (iz Cortine), atletika (iz Bergamo), odbojka - finale za Pokal prvakov (iz Bruslja)
18.50 Italijansko nogometno prvenstvo A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.30 Videocomic
21.55 Dnevnik - nocjo
22.10 Dokument.: Mixer
23.20 Rubrika: Protestantizem
23.50 Informativna oddaja: Leteči zmaj
0.50 Glasbena oddaja: Milano suono

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec
10.30 Športna oddaja: Golf
11.30 Rubrika iz parlamenta
12.15 Dok.: Big bang
13.00 Nan.: Arabesque
14.00 Variete: Domenica più
17.00 Nanizanke: Longstreet, 18.00 New York New York, 19.00 Alfred Hitchcock, 19.30 Sulle strade della California
20.30 Film: Il temerario (pust., ZDA 1975, r. George Roy, i. Susan Sarandon, Robert Redford, Bob Svenson)
22.35 Nanizanka: Spenser
23.35 Šport: golf
0.30 Nanizanki: Vegas, 1.35 Missione impossibile

ITALIA 1
8.00 Otroška oddaja
10.30 Nanizanke: Boomer cane intelligente, 11.00 Automan, 11.55 I ragazzi del computer
12.50 Šport: Grand Prix
14.00 Film: Un monello alla corte d'Inghilterra (pust., VB

RAI 3
9.00 Aktualno: Domenica sul Tre, vmes nanizanka Vita col nonno
9.50 Dnevnik - nedelja
11.30 Variete: Mai dire mai (vodi Fabio Fazio)
13.05 Nanizanka: Professione pericolo
14.00 Deželne vesti
14.10 Variete: Va' pensiero
16.50 Film: Amore ritorna (kom., ZDA 1961, r. Delbert Mann, i. Rock Hudson, Doris Day)
18.35 Športna rubrika: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 It. nogomet B lige
20.30 Film: Airport 77 (dram., ZDA 1977, r. Jerry Jameson, i. Jack Lemmon, Lee Grant, Brenda Vaccaro, Christopher Lee, Olivia De Havilland)
22.20 Zabavna oddaja: Vita da Cioni (nastopa Roberto Benigni, r. G. Bertolucci)
22.40 Rubrika: Filmske novosti
22.45 Dnevnik - zadnje vesti
23.00 Deželni nogomet

1950, r. Jean Negulesco, i. Irene Dunne, Alec Guinness, Anthony Steel)
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Risanke: Animated classics, 19.00 Gli amici cerca-famiglia, 19.30 Benjamin, 20.00 I Puffi
20.30 Variete: Emilio
22.20 Košarka
1.20 Nanizanka: Star Trek

ODEON
7.30 Nanizanke: T.H.E. Cat, 8.00 The Bill Cosby Show, 8.30 La fattoria dei giorni felici, 9.15 Mary Hartman
10.00 Družba
13.00 Vesti: Odeon News
13.30 Film: E' ricca, la sposo e l'ammazzo (kom., ZDA 1971, r. Elaine May)
15.45 Otroški variete: Sugar, risanke La valle della paura in nanizanka The Bill Cosby Show
19.00 Filmske novosti
19.30 Nanizanka: Week-end in giallo
20.30 Film: Ninja, i guerrieri di fuoco (akcij., Filip. 1987, r. Bruce Lambert, i. Glen Carson, Peter Davids)

RTV Ljubljana 1
8.55 Video strani
9.00 Otroška matinea: Živ Žav, Zlati dež (5. del)
10.20 Nadaljevanka: Čipke (7. del)
11.00 Videomeh
12.00 Kmetijska oddaja: Ljudje in zemlja
12.30 Pod drobnogledom
12.45 Zabavnoglasbena oddaja: Zabava vs Oliver
13.30 Film: Propad rimskega cesarstva (zgod., ZDA-Šp. 1964, r. Anthony Mann, i. Sophia Loren, Stephen Boyd, James Mason)
16.30 Dnevnik
16.45 Film: Kavbojji (vestern, ZDA 1972, r. Mark Rydell, i. John Wayne, Roscoe Lee Browne)
18.50 Risanke
18.55 Video strani
19.00 TV Mernik, TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nadaljevanka: Srečno novo leto 1949 (G. Mihič, 2. del)
21.10 Smučajmo vsi
21.30 Zdravo, vmes Poročila

22.40 Film: E tanta paura (krim., It. 1976, r. Paolo Cavara, i. Michele Placido, Corinne Cléry)
0.30 Nanizanka: Un salto nel buio
1.30 Film: Il tempo dell'inizio (dram., It. 1974)

TMC
10.15 Risanke: Snack
11.00 Šport: kros
12.00 Papežev blagoslov
12.15 Šport: SP v bobu (iz Cortine), sankanje (iz Winterberga), biatlon
15.00 Film: Un rapimento quasi perfetto (kom., ZDA 1985, r. Gary Nelson, i. Gary Coleman, Paul LeMat)
16.50 Moški slalom
18.20 Nanizanka: I predatori dell'idolo d'oro
19.20 Moški slalom
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nanizanka: Un uomo chiamato Sloane
21.30 Film: Gli esclusi (dram., ZDA 1962, r. John Cassavetes, i. Burt Lancaster, Judy Garland)
23.20 Dokumentarec: Sinji planet

TV Koper
7.55 Šport: bob (3. spust), 9.35 4. spust (iz Cortine)
13.30 TVD Novice
13.45 Rubrika: Noi la domenica
13.55 SP v biatlonu (iz Feistriza)
16.30 SP v smučanju: predstavitev in moški slalom (1. tek, iz Vaila)
18.30 Smučanje: komentar iz studia
19.10 SP v smučanju: predstavitev in moški slalom (2. tek, iz Vaila)
20.10 Smučanje: komenar
20.20 Športna rubrika: A tutto campo
22.00 TVD Novice
22.15 SP v smučanju: povzetki
13.00 Šport spektakel

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri, nato film
13.15 Športno popoldne
16.15 SP v biatlonu: štafeta
16.50 SP v smučanju: moški slalom (1. tek, iz Vaila)
19.20 Moški slalom (2. tek)
20.25 Dok. oddaja: Meč Islama (2. del)
21.10 TV galerija
22.05 Športni pregled

TELEFRIULI
10.00 Družba
11.30 Nanizanka: Julia
12.00 Kmetijska rubrika: Zelena dežela
12.30 Dok.: Velike razstave
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Zabavna oddaja: Buinesere Friul
16.30 Nanizanka: Al banco della difesa
17.30 Nanizanka: Primus
18.00 Rubrika: Večerjajmo skupaj
19.00 Športna oddaja
20.30 Film: Questa volta parlamo di uomini (kom., It. 1965, r. Lina Wertmuller, i. Nino Manfredi, Luciana Paluzzi, Margaret Lee)
22.30 Nanizanka: Provaci ancora Lenny
23.00 Športna oddaja
0.30 Družba
1.00 Informativna oddaja: News dal mondo

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italija 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša; 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji; 10.00 Nedeljska matinea: Glasbeni listi; 10.15 Mladinski oder: Carski sel (Verne, rež. M.Prepeluh, 5. del); 11.00 Nediški zvon; 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Narodnostni trenutek Slovencev v Italiji; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Radijska igra: Hotel svobodne menjave (Feydeau, r. J. Povše); 15.00-19.00 Popoldanski zbornik: šport in glasba, prenos Prešernove proslave v Peterlinovi dvorani in izid literarnega natečaja Mladice; 19.00 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 13.00, 15.30, 17.00, 21.00, 22.00. 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radijska igra za otroke; 9.05 Še pomnite, tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Glasbena matinea; 10.35 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Zbori; 17.30 Radijska igra; 18.30 Operne melodije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijatel konec dneva; 23.05 Nočni program.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 12.30 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, pozdrav, Na današnji dan, reportaže, intervjuji; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 14.15 Zabavna oddaja: Vanka in Tonka; 14.45 Lestvica popevk: Vročih 10; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Aktualno: Primorski dnevnik; 17.00 Glasbena oddaja: Nedeljski ritem; 18.00 Pregled dogodkov; 19.00 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Športna oddaja; 9.30 Feeling v glasbi; 10.00 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Dogodki in odmevi; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba in šport; 17.00 Made in JU; 17.33 Show business; 18.00 Prijatelj DJ; 18.30 Najnovejše plošče; 20.00 Radio Lj.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 15.30 Šport; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
7.15 Aktualno: Una mattina
9.40 Nan.: Mio sorella Sam
10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci, vmes dnevnik
11.00 Nadaljevanka: Passioni
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Variete: Via Teulada 66
13.30 Dnevnik
14.00 Nanizanka: Stazione di servizio
14.30 Dok. oddaja: Kvarkov svet
15.00 7 dni v parlamentu
15.30 Športni ponedeljek
16.00 Risanke: Cartoon clip
16.15 Mladinska oddaja: Big!
17.30 Nabožna oddaja
18.00 Dnevnik in Domiani sposi
19.30 Rubrika: Knjiga, naša prijateljica
19.40 Almanah in dnevnik
20.30 Film: Mission (dram., VB 1986, r. Roland Joffé, i. Robert De Niro, Jeremy Irons, Ray Mac Anally)
22.30 Dnevnik in Filmske novosti
22.45 Dnevnik
23.25 Variete: Corso fiorito
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Aktualno: Dopo mezzanotte
0.25 Mali nogomet

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Una famiglia americana, 9.30 General Hospital
10.30 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.45 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie
15.00 Aktualno: Agenzia matrimoniale
15.30 Nan.: La casa nella prateria, 16.30 Webster
17.00 Kvizi: Doppio slalom, 17.30 C'est la vie, 18.00 O.K. Il prezzo è giusto!, 19.00 Il gioco dei nove, 19.45 Tra moglie e marito
20.25 Aktualno: Radio Londra
20.30 Film: Mia moglie è una strega (kom., It. 1980, r. Castellano in Pipolo, i. Renato Pozzetto, Eleonora Giorgi)
22.20 Nan.: Top secret
23.20 Variete: Maurizio Costanzo Show
0.40 Rubrika: Première
0.50 Nanizanki: Baretta, 1.50 Mannix - Un automobile gialla

RAI 2
7.00 Aktualno: Prva izdaja
8.30 Rubrika o zdravju
9.00 Film: Il testamento del mostro (dram., Fr. 1959, r. Jean Renoir)
10.30 Risanke in Trentatré
11.05 Božanska komedija
11.35 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, nato Mezzogiorno è...
13.00 Dnevnik in Diogenes
14.00 Nad.: Quando si ama
14.45 Dnevnik - gospodarstvo
15.00 Kviz: Argento e oro
17.00 Dnevnik in Spaziolibero
17.25 Glas. odd.: Master '88
18.30 Dnevnik - športne vesti
18.45 Nanizanka: Hunter
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, sport
20.30 Nadaljevanka: Capitol
21.35 Nanizanka: Le strade di San Francisco
22.30 Dnevnik, nato Il sicario
23.00 Variete: Chiappala chiappala
23.25 Dnevnik - zadnje vesti
23.50 International DOC
0.40 Film: Grisbi (dram., It.-Fr. 1954, r. Jacques Becker, i. Jean Gabin, Jeanne Moreau, René Dary)

RETE 4
8.00 Nanizanki: Lou Grant, 8.50 Switch
9.50 Film: Caccia all'uomo (krim., It. 1961, r. Riccardo Freda)
11.30 Nanizanki: Petrocelli, 12.30 Agente Pepper
13.30 Nadaljevanke: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.20 Così gira il mondo, 16.15 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore
18.00 Nanizanka: New York
19.00 vesti: Dentro la notizia
19.30 Nanizanka: Sulle strade della California
20.30 Film: La banda degli angeli (dram., ZDA 1957, r. Roul Walsh, i. Clark Gable)
23.00 Filmska rubrika: Ciak
23.45 Film: Le avventure di un giovane (biog., ZDA 1962, r. Martin Ritt, i. Paul Newman)

ITALIA 1
7.00 Risanke
8.15 Nanizanke: Strega per amore, 8.45 Supervicky, 9.15 Ralph Supermaxieroe, 10.00 Hardcastle and

RAI 3
10.30 Šport: hokej na ledu (iz Bocca)
11.00 Nadaljevanka: Destini
12.00 Informativna oddaja: Meridiana
14.00 Deželne vesti
14.30 Izobraževalni oddaji: Io insegno... tu impari, 15.00 Ameriška šola o etničnih manjšinah
15.30 Rokomet: Rovereto-Cividdin (iz Rovereta)
15.50 Ciklokros (iz Cagliariarija)
16.05 Dokumentarna oddaja: Potovanje po Italiji
17.00 Nadaljevanka: Destini
17.45 Aktualna oddaja: Destini per voi
18.45 Športna oddaja: Derby
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Zabavna oddaja: Videobox
20.30 Aktualno: Dan na preturi
21.45 Aktualnosti: Io confesso (vodi Enza Sampo)
22.20 Dnevnik - večerne vesti
22.30 Šport: Ponedeljkov proces (vodi Aldo Biscardi)
24.00 Dnevnik - zadnje vesti
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

McCormick, 11.00 L'uomo da sei milioni di dollari, 12.00 Tarzan
13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao in risanke
14.00 Nanizanki: Casa Keaton, 14.30 Baby sitter
14.55 Varieteja: Smile, 15.15 Megalavishow
15.25 DeeJay Television
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
18.00 Nanizanke: Tre nipoti e un maggiordomo, 18.30 Supercar, 19.30 Happy Days
20.00 Risanke: Milly
20.30 Nanizanki: Cinque ragazzi e un miliardario, 21.20 La bella e la bestia
22.20 Kviz: Per la strada
22.50 Variete: Megalavishow
23.05 Glasbena oddaja: Rock opolnoči
0.05 Rubrika: Première
0.15 Nanizanke: Troppo forte, 0.45 Giudice di notte, 1.15 Kung-fu

ODEON
7.00 Nanizanki: La fattoria dei giorni felici, 7.30 The Bill Cosby Show
8.00 Nad.: Agua viva, 9.00 Il segreto di Jolanda

RTV Ljubljana 1
9.10 Video strani
9.20 Inf. oddaja: Kaj je film - Izrazna sredstva filma, prostor v filmu, nato kratki film Projekt kamera
10.10 Mozaik: Utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike
11.25 Film: Metulj (dram., ZDA 1973, r. Franklin Schaffner, i. Steve McQueen, Dustin Hoffman)
13.50 Video strani
16.20 Video strani
16.30 Dnevnik
16.45 Mozaik. Utrip, Zrcalo tedna, TV Mernik, Oči kritike
18.00 Smučajmo vsi (pon)
18.20 Spored za otroke: Radovedni taček - Voda
18.35 Nanizanka: Poleti pesem!
19.00 Risanke, nato TV Okno
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Kako preživeti do prvega (D. Ugrešič-S.Tribušon)
21.10 Aktualno: Osmi dan
21.50 Dnevnik
22.05 Antologija slovenske violinske glasbe (1. del)
23.05 Video strani

10.00 Rubrika: Fiori d'arancio
10.30 Kviz: La spesa in vacanza, vmes (ob 11.00) nanizanka Mary Hartman
12.00 Risanke
13.00 Otroški variete: Sugar
14.00 Nanizanka: Rituals
14.30 Nadaljevanka: Maria
16.30 Sugar... (2. del), vmes nanizanka The Bill Cosby Show
19.00 Rubrika: Fiori d'arancio
19.30 Nanizanki: La mamma è sempre la mamma, 20.00 Bollicine
20.30 Film: La lege violenta della squadra anticrimine (krim., It. 1976, r. Stelvio Massi, i. John Saxon)
22.40 Film: Il magnate (kom., It. 1973, r. Gianni Grimaldi, i. Lando Buzzanca)
1.00 Nanizanka

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: Doppio imbroglio
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti: TMC News
14.00 Športne vesti
14.30 Glas. odd.: Clip Clip
15.00 Nan.: Sceriffo Lobo
16.00 Film: Una contea americana (dram., ZDA 1977, r. Glen Jordan)

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Športna oddaja: Juke box
14.10 Moški slalom (pon.)
16.00 TVD Novice
16.10 Koš. in nogomet NCAA
18.50 TVD Novice
19.00 Odprta meja

Danes v Odprtji meji:

TRST — Zaključni simpozij o socializmu

HUMIN — Kongres KD

GORICA-ŠPETER — Osrednji Prešernovi proslavi

Športni pregled

19.30 TVD Stičišče
20.00 Nanizanka
20.30 Košarka NBA Today
22.30 TVD Novice
23.00 Nočni boks
23.45 Šport spektakel

RTV Ljubljana 2
17.45 Po brezkončnostj sveta
18.15 Svet športa
19.30 Dnevnik
20.05 Po sledeh napredka
20.35 Portret Alberta Moravie (dok.), film La Ciociara (dram., It. 1960, r. V. de Sica, i. S. Loren)

17.00 Aktualno: TV donna
18.45 Dok.: Natura amica
19.15 Ogledalo življenja
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Nadaljevanka: Potere
22.15 Aktualno: Turizem
22.45 Vesti: TMC Nocoj

TELEFRIULI
12.00 Nan.: Paper Moon
12.30 Kronike o motorjih
13.00 Dnevnik
13.30 Nanizanka: La costa dei Barbari
14.30 Risanke
15.45 Glas. odd.: Music box
17.30 Nanizanka: Aeroporto internazionale
18.00 Nad.: Dama de Rosa
19.00 Dnevnik
19.30 Rubrika: Dan za dnem
20.00 Športna rubrika
21.10 Košarka: A2 liga
23.30 Dnevnik, nato družba
0.30 Inf. oddaja: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italija 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 7.40 Pravljica; 8.10 Iz četrtkovih srečanj: Spomini na Alberta Rejca; 8.40 Za vsakogar nekaj: Glasbeni listi, Beležka, Misel dneva; 10.00 Pregled tiska; 10.10, Z opernega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, V ponedeljek ob 12.00, (12.40) Zbori; 13.20 Glasba po željah; 13.30 Gospodarska problematika; 14.10 Goriški razgled; 15.00 Roman: Plebanus Joannes (4. del); 15.17 Hit Parade; 17.10 Mi in glasba; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.30, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Glasbena lepljenka; 8.25 Ringaraja; 8.40 Pesmico; 9.05 Matinea; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Godbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.00 Danes ob 13.00; 13.30 Čestitke; 14.02 Za mlade radovedneže; 14.20 Glasbene revije;

Kultura je pomembna komponenta življenja in rasti našega naroda

Govornik Marko Waltritsch

Občinstvo na svinčnici prireditvi v Kulturnem domu (Foto Marinčič)

Slovenci v Gorici smo sinoči svečano in ob kakovostnem kulturno-umetniškem sporedu počastili dan naše kulture na osrednji prireditvi Zveze slovenskih kulturnih društev v Kulturnem domu. Slavnostni govornik je bil Marko Waltritsch, ki se je navezal na aktualno in pomembno obletnico zgodovinskega mejnika, ki je vplival ne samo na družbeno, pač pa tudi na našo kulturno rast.

»Valovi razburkanega morja francoske revolucije, katere 200-letnico praznujemo letos, so prišli do slovenske zemlje, in Valentin Vodnik je takrat, po več kot dvestoletnem molku, pisal slovenske verzje. Francoski misleci so bili pobudniki prenovitve, ki je

s to revolucijo prišla in se razširila po vsej Evropi,« je dejal Waltritsch, in dodal, da se je na teh novih idejah oplajal tudi France Prešeren. »Več kot stoletje so se naši pesniki in pisatelji v prvih vrstah borili za našo enakopravnost. Slovensko ljudstvo jih je cenilo, saj so literati bili z njim tudi v časih narodnoosvobodilnega boja.«

Govornik se je dotaknil tudi vprašanj, ki zanimajo Slovence na tej in drugi strani meje v tem trenutku, ko nam nekateri skušajo ovirati normalni razvoj, ko nam v Italiji nočejo priznati osnovnih pravic, in ko celo v Jugoslaviji nekateri oporekajo že dolgo časa ustaljenim pravicam samostojnega

razvoja posameznih narodov. »V naši vsakdanji borbi pa moramo upoštevati vse komponente našega življenja, od kulturnih do gospodarskih in političnih, saj nas zgodovina uči, da je naš razvoj odvisen od tesne povezanosti vseh komponent naše narodnostne skupnosti,« je še dejal Waltritsch.

Sledil je nastop plesalcev Plesnega teatra iz Ljubljane, ki so pod umetniškim vodstvom Ksenije Hribar predstavili plesno kompozicijo Braneta Završna Panoptikum. Ob lahkotnosti in usklajenosti gibov je občinstvo cenilo sproščenost plesalcev, razigranost in humorni nadih kakovostnega nastopa, ki so ga goriški gledalci nagradili s toplim ploskanjem.

V okviru dnevov slovenske kulture

V Kulturnem domu odprli razstavo Palčičevih del

Prizor s srečanja ob odprtju razstave

(Foto Čubej)

Številni ljubitelji likovne umetnosti so se v petek zvečer zbrali v galeriji Kulturnega doma v Gorici na otvoritvi osebne razstave tržaškega umetnika Klavdija Palčiča. Po uvodnih besedah predsednika Zveze slovenskih kulturnih društev Rudija Pavšiča, ki je izrekel nekaj misli o vsestranskem delovanju tržaškega likovnega ustvarjalca, je o vsebini Palčičevih del in njegovem načinu izražanja spregovoril umetniški kritik prof. Joško Vetrih.

V vseh Palčičevih delih, ki so izpostavljena v Kulturnem domu, lahko opazimo, kako umetnik rad uporablja nekoliko umolkle barve zemlje, ki jih le tu in tam rahlo vzdramijo svetleše mediteranske barve. Z vsakim delom se želi avtor poglobiti v človeško notranjost in želi najti možnost sprostitve za nemire, s katerimi se srečujemo v vsakodnevem življenju. Palčič pri svojem umetniškem ustvarjanju sega na področja slikarstva, ilustracije, grafike, kostumografije in scenografije. Za to delovanje je leta 1984 prejel tudi nagrado Prešernovega sklada za slikarstvo in scenografijo. Na koncu slavnosti je spregovoril tudi umetnik sam, ki je med drugim obljubil, da bo v bodoče posvetil vse večjo pozornost svojemu umetniškemu ustvarjanju, ki je žal bilo zaradi drugih obveznosti v zadnjem obdobju nekoliko zapostavljeno.

Palčičeva razstava bo na ogled do vključno 24. februarja.

Še tri dni časa za predvpis v šolo

V sredo, 15. februarja, je zadnji dan za predvpis otrok in dijakov, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prve razrede šol, od osnovnih pa do višjih srednjih. Dijakom po koncu obveznega šolanja se odpira vprašanje izbire študijske smeri, pri čemer nudijo slovenske višje srednje šole v Gorici dokaj bogato paleto možnosti, z uresničevanjem novega šolskega centra pa bodo bržkone slovenske šole nudile tudi najspodobnejše prostore in pogoje za uspešno izobraževanje.

Pred važno izbiro so predvsem starši otrok, ki bodo septembra prvič prestopili šolski prag. Kdor se še ni odločil, ali pa se je odločil, ne da bi vzel v poštev prednosti, ki jih nudi slovenska šola, ima še nekaj dni časa za premislek. Starše bi opozorili na neizpodbitne prednosti, ki jih tako pri oblikovanju osebnosti otroka kot tudi v perspektivi bodočega iskanja zaposlitve nudi v našem prostoru slovenska šola. Slovenska šola danes nima kaj zavidati italijanski, kvečjemu nasprotno. V njej otrok spoznava dva jezika, dve kulturi in miselnega sistema. Dani so mu torej pogoji, da zapusti šolo z bogatejšim zakladom znanja, ki ga bo lahko uspešno investiriral v življenje.

Napoved krize na Občini je nepreklicna

PSI zahteva odstop odbora

Socialisti zahtevajo odstop občinskega odbora v Gorici in oblikovanje novega, v katerem naj bo - ob podpori manjših strank - poudarjena vodilna vloga KD in PSI. Njihov pokrajinski tajnik Blasig nam je včeraj potrdil, da je odločitev o krizi na Goriški občini nepreklicna. Pri tem pravi, da ne gre za vprašanje enega odbornišтва več, pač pa za okrepitev koalicije, ki je došel v Gorici bila neučinkovita. Zaradi tega je Gorica danes v deželi zaposljaljena: potrebna je nova uprava. Blasig hkrati posnema Craxija in pravi, da »se je treba tudi v Gorici rešiti odvečnega balasta«. Namig na vsaj eno od socialdemokratskih odborništev (ki naj bi ga prevzeli socialisti) je dovolj očiten.

Kaj pa če partnerji ne bodo pristali na socialistične zahteve in skušali na Goriški občini oblikovati večino brez njih? Gre za problem učinkovitosti vseh uprav v pokrajini, da se Goriški vrne njena vloga v deželi, odgovorja Blasig. S preprostimi in manj diplo-

matskimi besedami povedano, pomeni to, da bi izločitev PSI v Gorici imela kot posledico veržno padanje uprav na Pokrajini, v Trziču in morda še kje.

Besedo za formalno odprtje krize ima sedaj občinski odbor, nato pa se bo razprava predvidoma preselila v občinski svet.

Načrt za odpadke

Pokrajinski upravitelji so se sestali s predstavniki gospodarskih združenj, naravovarstvenikov in sindikatov in poslušali njihove predloge glede načrta za uničevanje odpadkov. Predsednik Crisci je povedal, da bodo preverili katerih vrst odpadkov je na Goriškem največ in nato določili napravo za uničevanje v pokrajinskem merilu. Že takoj bodo skušali povečati obseg ločenega nabiranja stekla, papirja, plastike, škodljivih snovi in vseh vrst odpadkov, ki so po predelavi spet uporabljivi.

Malo neizrabljenega bencina proste cone

V lanskem letu niso uvozili v goriško pokrajino le 1,2 odstotka bencina proste cone. To pomeni da smo se odpovali 402 tisočem od skupnih skoraj 35 milijonov litrov kontingenta, ki je predviden na Goriško. Podatek, ki dokazuje, da so bile neupravičene ali vsaj pretirane skrbi o možnosti velikega ostanka, so dali na zadnji seji odbora Trgovinske zbornice, na kateri sta sodelovala tudi predsednik Združenja trgovcev Morassi in naftnih grosistov Falzari. Pojasnili so, da tudi neizkoriščeni ostanki bencina proste cone pri črpalkah in v rezervuarjih grosistov niso veliki. To pomeni, da kljub povečanju kontingenta (zlasti v drugem obroku, ki ga vsi niso uspeli izrabiti) v lanskem letu izguba ni presegla povprečja, ki ga označujejo kot fiziološko. Nizka cena jugoslovanskega bencina je sicer vabljiva, vendar podatki kažejo, da Goričani najprej porabijo tukaj bencinske bone in se šele nato podajo po bencin čez mejo.

Goriški sklad je lani zaradi teh ostankov izgubil približno 58 milijonov lir. Sklad namreč delno financirajo s prelevmanom na ceni bencina proste cone.

Na seji so tudi obravnavali probleme, ki bi jih povzročil namen carinskih organov, da bi črpalke dobavljali bencin neposredno iz obalnih rezervuarjev. Izrekli so zaskrbljenost glede racionalnosti distribucije, predvsem pa glede ravni zaposlenosti, saj bi zaprtje tukajšnjih skladišč pomenilo izgubo delovnih mest.

Mejna policija aretirala štiri Egiptčane

Zaplenili 1,5 kg heroína

Goriška obmejna policija je te dni zabeležila najpomembnejši uspeh v zadnjih letih v boju proti mednarodnemu prekupevanju z mamili. V Gorici so prijeli štiri mlade Egiptčane s skoraj poldrugim kilogramom heroína. Ocenjujejo, da vrednost zaplenjenega mamila dosega poldrugo milijardo lir.

Do aretacije je prišlo že v sredo zjutraj kmalu po 6. uri, zaradi stroge preiskovalne tajnosti pa so prve, nepopolne vesti posredovali šele včeraj. Obhodnica mejne policije, ki nadzoruje mejni pas in tudi najbolj izpostavljene mestne predele, je v Ul. Carducci opazila štiri tuje državljane. Ti so se pognali v beg, toda po krajšem zasledovanju so jih policisti prijeli. Pri skrbnem pregledu so nadzornik Boschetti ter agenta Sgobba in Martina odkrili vrečke z mamilom, čeprav so bile spretno skrite med prtijago. Tujci, ki so bili odvrgli dokumente nedaleč od kraja aretacije, so po vsej verjetnosti ilegalno prestopili mejo v severnem delu mesta. Egiptčani, katerih imen niso objavili, so v goriškem zaporu, v teku pa je preiskava, ki jo vodi goriški namestnik državnega tožilca dr. Trotta, da bi ugotovili, odkod so prinesli mamilo in predvsem, kam so bili namenjeni.

Goriški in deželni načelnik obmejne policije dr. Leo in dr. Davini sta včeraj poudarila pomen nadzorstva vzdolž mejnega pasu, dobro organizirano službo in spretnost osebja, ki so omogočili briljanten uspeh. Zadržati so v Gorici zaplenili približno 800 gramov heroína pred petimi leti na mejnem prehodu pri Štandrežu, pred enim letom pa je do zaplenbe poldruga kilograma prišlo na letališču v Ronkah.

Priletni ženici odnesel le majhno vsoto

Lažni zdravnik v Dolu

Neznanec je te dni obiskal približno 80-letno ženo v Dolu (ime v takih primerih ni važno) in se predstavil kot občinski zdravnik. Vljudno jo je prosil, naj mu pokaže pokojninsko knjižico, ki pa jo previdna žena hrani pri sorodnikih. Mož se je še nekaj časa zadržal v hiši, naposled pa uvidel, da ne bo kaj prida iztržil. Za obisk je ženi zaračunal 10 tisoč lir in ji izročil tudi spakcan listič kot potrdilo. Seveda je šlo za goljufa. Občina Doberdob zato opozarja k previdnosti in pojasnjuje, da ni pooblastila nikogar za kakršne-koli obiske po domovih ljudi.

Požar v šoli

Goriški gasilci so včeraj okrog sedme ure posegli v Ul. Margotti, kjer se je v prostorih bivše osnovne šole Locchi vnel požar. Ogenj je popolnoma

uničil večjo količino didaktičnega materiala, ki je bil spravljen v pritičnem prostoru. Vzroki požara so še neznani, gmotna škoda pa je precejšnja.

■ Včeraj zjutraj so našli 67-letnega Antonia Fabretta iz Ul. Giustiniani 25/1, ki je sedel mrtev v svojem avtomobilu. Moža je obšla usodna slabost med vožnjo iz garaže.

včeraj-danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 5. februarja do 11. februarja.

RODILI SO SE: Elisa Ciba, Matteo Spessot, Mattia Cucovaz, Eleonora Delneri, Emanuela Vitale, Francesco Petruzzelli, Clara Tomasini, Giulia Sponza, Enrica Miseri.

UMRLI SO: 77-letni upokojenec Luigi Bon, 70-letni upokojenec Renzo Cabrini, 87-letna gospodinja Angelina Repeza vd. Zucco, 75-letna upokojenka Regina Bortolossi, 88-letna upokojenka Angela Pahor, 58-letni delavec Renato Simonetti, 86-letni upokojenec Francesco Medet, 82-letna upokojenka Amelia Colautti, 88-letni upokojenec Tobia Versave, 94-letna upokojenka Margherita Devetak, 79-letna Romilda Culot vd. Devetak, 60-letni uslužbenec Marco Casatelli, 88-letna upokojenka Marija Klanjšček, 64-letni upokojenec Olimpio Siega, 61-letni upokojenec Francesco Letizia, 88-letna gospodinja Maria Rosaria Visintin, 84-letni upokojenec Luigi Gremese.

OKLICI: pismonoša Massimo Lovini in prodajalka Carla Alberta Ficociello, trgovec Massimo Cocianni in uslužbenka Antonella Marassi, delavec Roberto Michelin in študentka Cristina Marizza.

POROČILI SO SE: delavec Marco Drufovka in gospodinja Enza Bajc, zdravnik Marino Lanza in učiteljica Franca Faganelli.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev priredi 8. marca izlet v Istro z obiskom Portoroža, Motovuna, Buzeta in Huma. Prijava v četrtek, 16. t. m., od 10.00 do 11.00 na sedežu društva in pri poverjenikih.

kino

Gorica

CORSO 15.30-22.00 »Cocktail«.
VERDI 15.30-22.00 »Donne sull'orlo di una crisi di nervi«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Ramba 2, sfida bestiale«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE 16.00-22.00 »Mr. North«.

Nova Gorica

SOČA 16.00-18.00 »Teksaški mejač«, 20.00 »Bordel«.

ŠEMPETER 18.00-20.00 »Pod streli«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Villa S. Giusto - Korzo Italia 242 - tel. 531606.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. Antonio - Ul. Romana 147 - tel. 40497.

ŠZ Mladost v Doberdobi izreka sinovom Karlu, Mariu in Aldu Ferletiču ter ženi sožalje ob izgubi dragega Jožefa Ferletiča.

Ob nenadni smrti Jožefa Ferletiča izreka sekcija krvodajalcev iz Doberdoba globoko sožalje družini.

GLASBENA MATICA
KULTURNI DOM
TRST
GORICA

BUDAPEST CHAMBER ORCHESTRA

Dirigent: Giovanni Pacor

Solist: ČRTOMIR SIŠKOVIČ - violina

V torek, 14. februarja, ob 20.30 v Kulturnem domu v Gorici

ZKD
KULTURNI DOM
GORICA

VEČER S KOROŠKO

Gledališka skupina Gorica predstavi recital Kamen molka A. Kokota. Sledi razgovor z Jankom Mallejem o današnjem trenutku na Koroškem.

V petek, 17. februarja, ob 18.00 v Kulturnem domu v Gorici.

Zveza slovenske katoliške prosvete Gorica

prireja ob dnevu slovenske kulture predavanje prof. FRANCETA BUČARJA

PRAVICA DO DOMOVINE

Gorica, Katoliški dom, v ponedeljek, 13. februarja 1989, ob 20.30.

Slovenski župani v Novi Gorici konkretno o mejnem sodelovanju

V Novi Gorici je bilo v petek zvečer srečanje predstavnikov te občine in upraviteljev občin Doberdob, Sovodnje in Števerjan. Ocenili so medsebojne stike in sodelovanje, ki poteka tudi v funkciji politike odprtih meja in sodelovanja v Evropi. Govorili so o konkretnih vprašanjih in poudarili, da je obmejno sodelovanje na Goriškem zelo razvito. Predsednik novogoriške občine Albert Bevčič je goste seznanil tudi z gospodarskim stanjem občine in dejal, da se to naglo izboljšuje. Poudaril je tudi dobro sodelovanje med Novo Gorico in Gorico. »Slovenci v Italiji nismo ravnodušni do vsega, kar se dogaja v Sloveniji in Jugoslaviji,« je opozoril doberdobski župan dr. Mario Lavrenčič, in dodal, da naša narodna skupnost v Italiji pričakuje, da bo Jugoslavija premostila svoje težave in krizo. Predsednik Zbora občin Skupščine Slovenije Vlado Beznik je ob tem dejal, da so razmere v Jugoslaviji sicer kritične in v marsičem zapletene, toda ne tako dramatične, kot jih opisujejo v posameznih okoljih in v javnih občilih. Predsednik Komisije za mednarodno sodelovanje pri Skupščini Slovenije Andrej Škerlavaj, je opozoril, da politika odprtih meja tudi v sedanjih kritičnih razmerah ostaja nespremenjena, nato pa izrekel zadovoljstvo, ker ima Italija razumevanje za jugoslovanske težave. Vodja slovenskih delegatov v Zveznem zboru jugoslovanskega parlamenta Jože Šušmelj, je povedal, da so slovenski in deloma tudi hrvaški delegati prispevali k temu, da je skupščina začela

(Foto Čubej)

bolj realistično obravnavati nujnost odpiranja v zahodno Evropo.

Sovodenski župan Vid Primožič je predlagal, da bi župani iz Ljubljane obiskali in spoznali tudi slovenske občine Doberdob, Sovodnje in Števerjan. »Zamejstvo ni samo Trst, ampak tudi Goriška,« je opozoril. Hadrijan Corsi je kritično razmišljal o obotavljanjih Jugoslavije, da začne graditi cestne povezave z Italijo. O tem sta govorila tudi Jože Šušmelj in direktor podjetja

Primex v Rožni dolini, Aleksander Lovc, ki je dejal, da je samo Primex lani ustvaril okoli 6 do 7 odstotkov vseh trgovinskih izmenjav med Jugoslavijo in Italijo, in da torej tudi blagovni tokovi med državama zahtevajo izboljšanje cestnih povezav. V Novi Gorici so ob tem dejali, da bodo avtocestne odseke od Razdrtega proti Sežani in proti Novi Gorici končno začeli graditi čez nekaj mesecev.

Marjan Drobež

Odpri akademsko leto Inštituta za zgodovino

V pokrajinski sejni dvorani je bila v petek popoldne slovesna otvoritev akademskega leta Inštituta za družbeno in versko zgodovino. Uvodni pozdrav je imel pokrajinski odbornik za kulturo Giovanni Battista Panzera, ki je s pohvalnimi besedami ocenil delovanje inštituta in opozoril na njegove zasluge na področju krajevne kulture. Takoj za njim je spregovoril ravnatelj inštituta prof. Fulvio Salimbeni, ki je v daljšem poročilu podal končni obračun lanskega delovanja in naštel vse pobude, ki so jih izvedli v prejšnjem akademskem letu. Občinstvu je začrtil tudi glavne smernice letošnje dejavnosti, ki bo prav tako bogata s seminarji in predavanji. Med temi gre predvsem omeniti seminar ob stoletnici smrti avstrijskega kulturnika Karla Von Czoeringa in pa seminar o kardinalu Missii.

Osrednji del slovesnosti je bilo predavanje na temo Zgodovinisje Primorske od polovice prejšnjega stoletja do prve svetovne vojne, ki ga je pripravil in podal profesor tržaške univerze Giulio Cervani. Predavanje je bilo nekaj uvod v letošnje delovanje inštituta, ki namerava preučiti in poglobiti zgodovino naše dežele. Predavatelj je skušal orisati težave, ki nastajajo pri raziskovanju preteklosti Primorske zaradi velikih etničnih in zgodovinskih razlik med Gorico, Trstom in Istro. Poudaril je dejstvo, da je treba na novo pregledati in s treznimi očesom presoditi vsa prejšnja zgodovinska dela, ker so se rodila iz posebnih ideoloških stališč. Zgodovina Primorske je v tem pogledu pomembno vprašanje, ki ga je treba še v marsičem odkriti.

V petek v organizaciji KD Danica na Vrhu

Dan kulture na zabaven način

Prizor iz igrice, ki so jo uprizorili na Vrhu

(Foto Lutman)

S kratko, a prijetno zrežirano prireditvijo, so tudi Vrhovci počastili dan slovenske kulture. V kulturno-sportnem središču na Vrhu so člani KD Danica pripravili v ta namen morda neobičajno, vendar zabavno proslavo.

Po uvodnih besedah predsednice društva Danica Katje Zotti, ki je poudarila željo društva, da bi čimbolj popestrilo in ovrednotilo kulturno življenje na Goriškem, je prišla na vrsto dramska skupina. Uprizorila je igrico Stena Vilarja Povsod je lepo, doma je najlepše. Skupina mladih, ki jih je predstavila članica Dolores Černic, je na zelo zabaven način prikazala razne aspekte vsakdanjega družbenega in športnega dogajanja na Vrhu v očeh dveh nemških turistov iz Vrhburga. V dovršeni režiji samega Vilarja so se mladi Vrhovci res izkazali, tako da smeha in zabave res ni manjkalo.

Poziv Bennyja Nata goriški javnosti

Množični bojkot naj osami rasiste

Predstavnik južnoafriškega protirasističnega gibanja African National Congress Benny Nato je predsinčito pozval goriško javnost naj na konkretni način izkaže svoj demokratični čut in človečnost. Črno prebivalstvo Južne Afrike pričakuje aktivno solidarnost mednarodne javnosti, ki naj prisili belo manjšino, da odstopi od zgodovinsko preživele politike rasne diskriminacije. Konkretno se lahko ta solidarnost izkaže z gospodarskimi ukrepi in z bojkotom južnoafriške proizvodnje kot tudi tukajšnjih podjetij, ki trgujejo s krveločnim rasističnim režimom. »Naj vas nikar ne preslepijo izgovori,« je dejal Nato, »češ da bi bojkot prizadel predvsem črnce. To so izgovori vseh, ki za dobiček sodelujejo z rasističnim režimom in ga ohranjajo pri življenju. Mi, južnoafriški črni prebivalci vas pozivamo: prekinite vsako obliko sodelovanja s Pretorio!«

Te misli je Nato izrekel na razpravi na temo Južna Afrika: še vedno apartheid, ki jo je Center prostovoljcev za sodelovanje v korist razvoju priredil v petek zvečer v Fogarjevem avditoriju. Prireditelj je bila v okviru večdnevne manifestacije, ki so s sodelovanjem Kinofestaleja obsegale kar osem predvajanj filma Svet zase v Kulturnem domu. Film si je skupno ogledalo več kot dva tisoč dijakov in drugih občanov.

Pri petkovi okrogli mizi so sodelovali še izvedenec za mednarodne gospodarske odnose Bruno Podbersig, časnikar revije »Missioni oggi« Gianni Calligaris, vsedržavni tajnik CIGL Franco Bentivogli in tajnik bančnih uslužbencev CGIL Renato Forte. Uvedel je predstavnik videmskega združenja Caritas Francesco Milanese, ki je dejal, da je južnoafriški paradoks danes simbol planeta: manjšina, navadno svetlejša polti, izkorišča veliko večino, katere koža je bolj raznolika, vsekakor

navadno temnejša. Apartheid zato zadržuje vse nas, vsi smo soodgovorni zanj in se ne smemo skrivati za izgovori, češ da se nas stvar ne tiče.

Pritrdil mu je Nato, ko je ugotovil, da problem v Južni Afriki danes ni spopad med belimi in črnimi, pač pa med elito, ki ima v rokah politično, gospodarsko in vojaško oblast, ter veliko večino prebivalstva, ki je zanje zgolj brezpravna delovna sila. Podbersig je predstavil gospodarstvo te države, ki sloni predvsem na izvozu dragocenih kovin in drugih rud. Termoelektrarna v Trziču deluje z južnoafriškim premogom, katerega največji kupec je družba ENEL. Drugi govorniki so še izpopolnili sliko sodelovanja med Italijo in Južno Afriko ter možnih pobud proti temu: skoraj vse zlato, ki ga predelujejo v Italiji je iz Južne Afrike. Podjetja kot FIAT in Olivetti so investirala kapitale v rasistični državi, potem ko so se zaradi sankcij ZDA umaknila nekatera velika ameriška

podjetja. Vsaj sedem večjih italijanskih bank nudi posojila Pretorii: proti njim so razne humanitarne organizacije začele bojkot (informiranje javnosti, ki povzroča izgubo ugleda banke, odvzem denarnih vlog), zaradi katerega se je že spremenilo zadržanje dveh od teh bank. Precej konkretnih pobud so izvedli sindikati, ki pogosto bojkotirajo južnoafriška letala in ladje. Nadalje bodo kmalu predstavili zakonski osnutek za poostreitev sankcij proti rasistični državi: zakon naj izrecno določi prepoved uvoza oz. izvoza cele vrste dobrin v Južno Afriko. Med drugim orožja, ki predstavlja danes 70% italijanskega izvoza v to državo.

Poleg bojkota bo združenje CVCS sodelovalo tudi pri humanitarni pobudi za pomoč beguncem iz Južne Afrike: črno prebivalstvo namreč beži iz države, ki izvažajo hrano, obenem pa dopušča da vsako leto zaradi podhranjenosti umira po 10 tisoč otrok, seveda črnih.

K2SPORT

GORICA

KOSIČ

obvešča, da je v teku

IZREDNA PRODAJA

zimskih športnih artiklov ob koncu sezone s

POPUSTI od 15% do 50%

Gorica - Raštel 21 - Tel. 0481/531884

obv. občini

**KADAR KORISTITE...
...IZKORISTITE**

DOBR O

...ko kupujete avto

...ko kupujete nov avto

VAM BODO NAŠA OSEBNA POSOJILA NAJUSTREZNEJŠA POMOC.
10 MILIJONOV LIR BOSTE VRNILI V 48 OBROKIH PO SAMO 280.000 LIR NA MESEC.
POSOJILA, OBLIKOVANA PO MERI POSEBEJ ZA VAS.

PODJETNIKI!
PRI NAS DOBITE USTREZNI LEASING ZA VAŠE POTREBE.
LEASING, OBLIKOVAN PO MERI POSEBEJ ZA VAS.

**Banca Agricola
Kmečka banka Gorizia**

Pogovor z novinarko Dorico Makuc Prav je, da se spomnimo naših ljudi v taboriščih

»Bolj koplješ in premleš stvari, bolj ugotavljaš, kako težko je delati takšne spominske oddaje in kako težko je dajati o teh svojo oceno. Lotila sem se nove serije z vso vne- mo in ljubeznijo, ker menim, da si je ta del naše zgodovine, da so si ljudje Komna in Rihemberka in ostalih krajev to zaslužili.«

Tako nam je povedala Dorica Makuc, ko smo jo obiskali na nje- nem domu v Gorici. »To, kar so naši ljudje doživljali v internaciji na Ba- varskem, je nekaj strašnega, nepoj- mljivega. Zaposlili so jih - seveda tiste, ki so bili še pri moči - na raz- nih nemških kmetijah. Trdo so mo- rali delati, brez vsakršnih pravic, ob skromni hrani. Nekateri so naleteli na gospodarje, ki so z njimi še ne- kako znosno ravnali, drugi na prave trinože, ki so nanje gledali kot na manjvredna bitja, ki so jih lahko iz- koriščali do onemoglosti.«

Ko so jih nacisti pripeljali v Neu- markt, so jih v skupinah odpeljali v taborišča. »Ljudje so gledali to po- vorko starčkov, otrok in žena. Pa so se med njimi našli tudi takšni, ki so imeli v sebi kanček usmiljenja in so jim ponudili hrano ali kako drugo malenkost. Neka ženska si je odve- zala ruto in jo dala izgnani materi, da je vanjo zavila dojenčka.«

V vsej tej žalosti, v teh grozotah, so si ljudje pomagali tako, da so pesnili, si zapisovali dogodke, si prizadevali ohraniti spomin z lepo slovensko besedo.

»Človek obnemi, ko vidi, koliko pesmi so v tistem času napisale predvsem ženske. Vso bolečino, strah za svoje otroke, žalost za iz- gubljeno osebo, domotožje, vse to so spravile v verz - preproste po- gradnji, a zelo globoke po vsebini. Moški so raje pisali dnevnike. In vse to ljudje še danes skrbno hrani- jo na svojih domovih. Tako velika je bila njihova bolečina, da so jo morali na ta način izraziti.« Dorica

ca se je srečala tudi s pokojnim de- kanom Kosom. »Pretresel me je nje- gov dnevnik, ki tako živo in nazor- no opisuje življenje in trpljenje in- ternirancev. Dekan je bil, po mo- jem, plemenit človek, ki je poznal svoje ljudi in jih je znal tudi pre- soditi. Brez njegove pomoči bi bili še bolj trpeli. Lahko rečem, da jih je spremljal do smrti in da je mnogim pomagal, da so preživeli.«

Kar je Makucovo predvsem pre- senetilo, je bila neverjetna pošte- nost preživelih, ki so skušali v raz- govoru prikazati dogajanje v pravi luči, brez sovraštva ali maščeval- nosti. »Naletela sem celo na takšne ljudi, ki so skušali celo razumeti svoje nemške gospodarje in opravi- čiti njihovo takratno ravnanje. Ot- roci so prav gotovo drugače doživ- ljali vse to gorje. Danes si vsi želijo, da bi bili ti dogodki prikazani v pravi luči. Bogve ali se dovolj zave- damo, da smo imeli tudi mi svoje Lidice.«

Veliko časa je in bo še vzelo Do- rica Makuc pripravljanje gradiva za to novo serijo oddaj. No, takšnega

dela, ki terja veliko zavzetosti in dela s posameznim človekom, je Dorica v svoji dolgi novinarski kari- eri, že vajena. Čim se je zaposlila v redakciji dokumentarnega progra- ma na ljubljanski televiziji, je že za- čela pripravljati številne televizij- ske reportaže: o vprašanju Romov, o življenju delavcev drugih republik v Sloveniji, o socialnih razlikah med šolsko mladino, o invalidih, mamilih, alkoholikih, duševno pri- zadetih, o ostarelih. Zanimala jo je tudi problematika v drugih republi- kah. Tako je pripravila reportaže iz Vojvodine, Makedonije, obdelala pa je tudi manjšine in pripravila odda- je iz Kanalske doline, Rezijske, Beneške Slovenije in več oddaj o zgodo- vini germanizacije koroških Slove- ncev.

Z režiserko Mijo Janžekovič je pripravila vrsto oddaj o nacističnih koncentracijskih taboriščih, o Rabu, Gonarsu in Rižarni v Trstu. Pripra- vila je serijo filmov o zgodovini slo- venskega izseljenstva in obdelala kalvarijo beguncev s soške fronte 1914 - 1918.

Po uspešnem napadu
partizanov
na nemško kolono v Dovcah
so se nacisti in fašisti
maščevali nad prebivalci
Komna, Tomačevice
Divače, Malega dolom
in Rihemberka

Pred 45 leti so hiše gorele v petih vaseh na Krasu

NEVA LUKEŠ

15. februarja 1944 je zagorelo v vaseh Komen, Tomačevica, Divača, Mali dol in Rihemberk. Nacisti in fašisti so jih zažgali iz mašče- vanja za napad partizanskih edinic na nem- ško kolono v Dovcah. 1100 ljudi, večinoma žensk in otrok, so odpeljali v internacijo v Nemčijo.

Nesrečnejšem se je tedaj prostovoljno pri- družil dekan iz Komna Viktor Kos. Sprejel je nase usodo svojih vernikov in bil z njimi od- peljan v Neumarkt na Bavarsko.

V taborišču so bili tedaj že jetniki raznih narodnosti, predvsem Rusi, Poljaki in Ukra- jinci. Večino ljudi iz Komna in Rihemberka so poslali na delo v razne kraje Bavarske, ka- kih 100 starih, bolnih in otrok pa so namestili v spodnjem delu taborišča, imenovanem »la- zareti«. Tu so ostali skorajda brez hrane, zdra- vil, prepuščeni počasnemu umiranju. Njim je posvetil svojo skrb dekan Kos, ki jih je tola- žil, spovedoval, jim skrivaj nosil obhajilo, kr- stil 65 otrok raznih narodnosti in pokopal 50 svojih vernikov.

Ves čas internacije je vzdrževal stike tudi z ostalimi interniranci, ki so delali na Bavar- skem, med temi tudi z ljudmi iz Nabežine in Savinjske doline. Našel je stik z nekaterimi nemškimi duhovniki in tudi s tistimi družina- mi v Neumarktu, ki so bile pripravljene dati živež in obleko za internirance.

Julija 1945 se je skušalo s svojimi vaščani vrniti v požgani Komna, ker ga je čakalo po- žgano župnišče. Do sredi septembra je tako prebival v raznih hišah.

Večkrat po vojni je bil lepo urejeno pokopališče internirancev. Na spomeniku je napis v nem- ščini »Trpljenje in smrt milijonov naj gori kot opomin v naših srcih«.

Dekan Kos je napisal dogodbih in inter- nacija kroniko, ki je vselej prikaz težkega ži- vljenja ljudi, ki so trpeli in umirali daleč od svojega doma. Že ves čas je bil v slabem zdravju.

Preživeli niso pozabili na tiste težke dni pred 45 leti. Niso pozabili niti dveh šoferjev iz Trsta, ki so ju Nemci poslali, da sta s svojimi tovornjaki prevažala prebivalstvo iz požganih krajev v Zagorju in Gorislem.

Eden od teh je bil tudi dveh šoferjev iz Trsta, ki so ju Nemci poslali, da sta s svojimi tovornjaki prevažala prebivalstvo iz požganih krajev v Zagorju in Gorislem.

Ko pa je še enkrat prišel v Zagorje, je postavil vozilo in jih pustil pred gostilno v Rihemberku, so nekateri zbrali dovolj poguma in tudi res izstopili. V kraju so potem našli trajačo zatočišče in se tako rešili internacije.

Še danes ne vedo, kako je bilo ime temu šoferju, ki je v tistem težkem času postavil svoje življenje na kocko, da je rešil več ljudi. Nekateri menijo, da je bil med tistimi, ki so se leta 1948 izselili v Argentino.

Drugi šofer je tudi vozil poln tovornjak pregnancev. V kabino je prisedel mlad fant, domačin. Ko so Nemci izpraznili tovornjak, so zagledali tudi fanta. To je pa moj pomočnik, je takrat dejal šofer. Verjeli so mu in tako ga je srečno pripeljal do Miramara. Tu je fant izstopil. Se je rešil? Je ostal živ?

Tistega usodnega 2. februarja 1944 se do- bro spominja tudi Stanko Zidarič, doma v Prečniku. Takrat je v Komnu imel svoj fotog- rafski atelje. Že zgodaj so prišli v atelje fašisti in zahtevali filme. »Danes bomo slikali ubite partizane« so bahavo rekli pred odhodom. Po- tem so doživeli poraz in se maščevali nad prebivalstvom.

»Moj težki spomin na 2. februar v Komnu« je naslov pesnitve, ki jo je Stanko Zidarič za- pisal ob 30-letnici tega dogodka. V njej je opisal svojo bol, pa muko in trpljenje vseh, ki so jih odpeljali, in tistih, ki so zgoreli v po- žganih hišah. Sam se je čudežno rešil, tako da se je skrnil v bunker, od tam je potem zbežal domov v Prečnik.

Preteklo je 45 let. Komen in Branik (kot so Rihemberk preimenovali leta 1952) sta danes

lepa, sodobna kraja, ki se nenehno širita in raseta zaradi prizadevanja tistih, ki so vojne strahote preživeli, pa tudi s pomočjo in z de- lom njihovih potomcev. Na Krasu stojijo se- danj štiri nove vasi. Tujec, ki pride vanje, sko- rajda ne opazi, da so bile pred 45 leti tu samo ruševine.

Prebivalci pa skrbno čuvajo spomine na tiste grozne čase, ki jih tudi čas ne more iz- brisati. S proslavami in spominskimi sveča- nostmi se bodo tudi letos spomnili teh dogod- kov, vseh padlih v narodnoosvobodilnem boju, vseh tistih, ki se niso vrnili iz internaci- je, tistih, ki so jih nacifašisti pobili.

Če bledijo spomini prizadetih, pa je o njih ostalo bogato gradivo, dokumenti in fotogra- fije, zbrano in shranjeno v muzejih, zgodovin- skih odsekih, na šolah v Komnu in Braniku. Poleg dokumentarnega gradiva so zbrane šte- vilne pesmi, ki so jih zložili interniranci sami, ko jim je bilo najhuje.

*Vsak dan se sprašujemo
kdaj konec bo trpljenja
kdaj konec bode suženjstva
in težkega življenja.*

Odlomek iz pesmi
interniranca

Bilo je pred 45 leti Partizani so iz zasede uničili nemško kolono

Na kraju, kjer se Kras nagiba proti Vipavski dolini, je travnik, ob- dan z grmicevjem. Gre za delček kraške zemlje, ki jo je naš človek očistil, zoral, da so lahko tu domači- ni kosili in pasli svojo živino. Trav- nik razpolavlja cesta. Tišina je na tem kraju, ki ji na obronkih botruje- jo temni borovci.

Tu stoji spomenik - skromen, vendar so ga postavili ljudje s sol- zami v očeh, z ljubeznijo v srcu in s spominom na vse, ki so padli v bitki na Dovcah.

Tako namreč pravijo domačini kraju, kjer se je 2. februarja 1944 odvijala huda bitka med partizan- skimi borci Južnoprimorskega odre- da in Bazoviške brigade, ki jih je vodil narodni heroj Anton Šibelja - Stjenka, domačin iz Tomačevice, vasi, ki je bila skupno s Komnom, Rihemberkom in Malim dolom po- žgana.

Partizanski borci so že več dni pričakovali sovražnikovo vojaško kolono, ki naj bi šla od Komna proti Rihemberku. Glavnina partizanskih borcev je bila takrat na položajih, ker je ščitila kongres Antifašistične fronte žena, ki se je prav tedaj odvi- jal na Štjaku; ostali borci so bili na Dovcah in v bližini.

Bilo je v zgodnjih dopoldanskih urah, iz zvonika domače cerkve je vabilo k maši, ko je privozila po tej poti kolona, ki so jo sestavljali: dva kamiona nemških vojakov in fašis- toev, dva kamiona z živilo, sledila sta še avto in oklopni avtomobil.

Partizanski borci so čakali v zase- di. Ko je kolona prispela na sredo travnika, je dal komandant povelje za napad. Bitka je bila težka in je terjala veliko človeških žrtev. Sov- ražnik je bil v premoči tako po šte- vilu kot tudi po orožju.

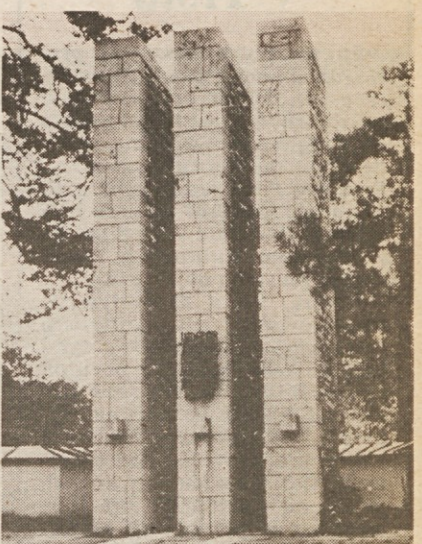
Toda na travniku ni bilo skriva- lišč, vse naokoli pa so bili partizan- ski borci.

V hudem boju je padlo 96 sovra- žnikov in osem partizanov.

Okoli poldneva so prebivalci bližnjih vasi in zaselkov zvedeli za uspešen napad partizanskih borcev, iz katerega se je rešil le en sam sov- ražnik.

Sledili so dnevi moreče tišine. Ljudje so čutili, da se bo zgodilo nekaj hudega. Iz Trsta so prihajale vesti o govoricah, ki so tam krožile, da se sovražnik pripravlja na požig vasi.

Okrog 10. februarja je zapadel sneg in pobelil naravo. Napočilo je usodno jutro 15. februarja. Že ob 6. zjutraj so domačini zaslišali močno brnenje kamionov in avtomobilov. Ustavili so se pred hišami. Nacisti, fašisti in domobranci so začeli teka- ti po hišah in z gospodovalnim gla- som ukazovali prestrašenim prebi-

valcem, da morajo v dvajsetih mi- nutah zapustiti svoje domove. S se- boj lahko vzamejo, tako so jim re- kli, le nekaj prtljage. Nekateri so hoteli vzeti vrečo moke, pa so jim jo nacisti in fašisti izsuli na tla. Tudi oblek niso smeli nesti s seboj. Vzeli so le to, kar so imeli na sebi, pa še majhno torbico ali culo z naj- nujejšim.

Sosed ni mogel do sosed, saj so sovražni vojak obkrožili vse vasi in skrbno pazili, da bi jim kdo ne ušel. Vaščane iz Rihemberka so nagnali na travnik pod Ličnovo hišo. Slišalo se je samo kričanje vojakov, jok otrok in stokanje starih.

Kot živino so jih naložili na kami- one in jih odpeljali v Komen, kjer so bili že zbrani, prav tako prestra- šeni in obupani Komenci. Nagnali so jih v stavbo bivše občinske hiše v Komnu, kjer so, stisnjeni, drug ob drugem pričakali popoldan, ko so jih ponovno naložili na kamione in jih od tod odpeljali na železniško postajo v Zagorju. Tam so jih nalo-

žili na železniške vagonne in jih od- peljali.

Medtem so štiri vasi zažarele v plamenih. Židovi so pokali, se rušili. Kdor se ni mogel umakniti, je živ zgorel. Tri dni so se vozili z vlakom, dokler jih niso, vse premražene in obnemogle izgnali iz vagonov. Stati so morali več ur v snegu in mrazu; potem so jih v koloni odpeljali do taborišča v kraju Neumarkt na Ba- varskem.

Kar 17 mesecev je trajalo pre- gnanstvo. V taborišču je zaradi la- kote, mraza in žalosti umrlo veliko domačinov, predvsem starejših in otrok.

Preživeli so v Neumarktu po kon- čani vojni postavili spomenike. Pred njimi potekajo vsako leto spo- minske svečanosti. Letošnja bo v sredo, 14. februarja, ob 12.30 s tradi- cionalnim srečanjem v Dovcah. Isti dan, ob 16. uri, pa bo osrednja sve- čanost v združenem domu v Komnu.

Dokumentarne slike na tej strani so iz arhiva Narodne in študijske knjižnice v Trstu, odseka za zgodovino.

Dogodkom na Krasu pred 45 leti bo posvečen niz oddaj, ki sta jih pripravili za tržaško radijsko postajo Lida Turk, programerka in režiserka na Radiu Trst A, in Dorica Makuc, dolgoletna novinarka na ljubljanski televiziji. Prva oddaja bo v četrtek 16. februarja 1989, ob 18. uri.

Pogovor s programerko Lido Turk Mikajo me raziskave o težkih dneh naših ljudi

Lido Turk, režiserko in progra- merko Radia Trst A poslušalci do- bro poznajo že iz raznih oddaj, ki jih je pripravila. Prav v tem času so na primer na programu oddaje »Na- rodnostni trenutek Slovencev v Ita- liji«, ki obravnavajo številne proble- me, ki zadevajo slovensko manjšino. »Priprave za serijo spominskih od- daj so dolge in terjajo veliko časa in poglobljenega poznavanja do- godkov«, mi je povedala in takole nadaljevala: »Z Dorico Makucovo sva že sodelovali. Lahko torej re- čem, da sem že spoznala njen način dela. Skupaj sva obiskali Komen in Rihemberk in še druge vasi in tam iskali še živeče priče, a tudi gradivo in dokumente, ki bi nama služili. Vsakdo od intervjuvancev pripove- duje svojo resnico, opisuje dogodek tako, kot se ga sam spominja in kot ga je sam doživljal. Potem je dol- žnost novinarja, režiserja, pač tiste- ga, ki oddajo pripravlja, da preveri, ali gre za resnico, ali se vse med seboj sklada, saj imajo celo zgodo- vinarji večkrat dvome, ko zapisuje- jo dogodek. Takšne dvome imam večkrat tudi sama; a vedno skušam priti resnici do dna.«

Posnetkov je veliko in tudi spre- mnega gradiva ne manjka. »Posneli smo zahvalno mašo, ki jo je imel župnik Franc Krapež preteklega no- vembra. Snemali pa bomo tudi pro- slavo, ki bo 15. februarja, prav na dan obletnice. Mislim, da bo skup- no steklo 12 polurnih oddaj.«

Vam daje takšno delo zadošče- nje?

»Prav gotovo ga daje, čeprav se znajdem tudi v tiski in si včasih zaželim razbremenitve, drugečnega dela, obravnavanja drugačne pro- blematike. Potem pa me sama snov tako pritegne, da me zopet »zagra- bi« v svoj vrtinec. Srečanje z ljudmi, ki so doživljali tako težke trenutke, njihovo pripovedovanje je prav go-

tovo najbolj zanimiv, dražljiv del takšnih raziskav. Radijski medij nam daje potem tudi veliko mož- nosti, da zbrano gradivo oblikuje- mo, ga opremimo in damo tako se- riji obliko in strukturo.«

Medtem ko ostaja le še nekaj dni do začetka novih oddaj o tistih tež- kih časih pred 45 leti, je pogovor nanesel tudi na njene druge oddaje. »Pripravila sem za Četrtekova sre- čanja že vrsto oddaj o tajni organi- zaciji TIGR, v katerih so bili gostje tudi člani drugih ilegalnih skupin, a tudi posamezniki, ki so se posvetili političnemu in narodno obrambne- mu delu. Prvi niz, ki sem ga pripra- vila, je bil prav niz srečanj s pokoj- nim dr. Dorčetom Sardočem. Kasne- je sem prešla na sistematično obde- lavo posameznih obdobij in tem.«

Več je bilo tudi monografskih od- daj, ki jih je Turkova pripravila o raznih dogodkih, predvsem ob ob- letnicah. Močno ji je pri srcu dosje o Koprivšču. »Ta tematika me še vedno močno privlači. Do sedaj sem jo obdeloval z Božo Škoberne, novi-

narko, ki je tudi vnukinja enega od tistih domačinov, ki so jih fašisti po nedolžnem zaprli in obsodili. Mis- lim, da je bilo veliko povedano, pa vendar ostaja še marsikaj, kar bi bilo treba razčistiti, doseči. Ko sem delala ta niz oddaj, sem večkrat imela občutek, da sem v funkciji detektivke, ki hoče nekaj odkriti, pa se mu resnica skriva, skuša iz- muzniti iz rok.«

Kot avtorica je Lida Turk podpi- sala še vrsto oddaj, ki obravnavajo primorsko preteklost: niz oddaj o Ciril-Metodovi šoli, o tržaških pred- mestjih, niz oddaj ob 40-letnici slo- venskih oddaj v Trstu. Sodeluje s Slovenskim raziskovalnim inštitu- tom SLORI pri pripravi Krajevnega leksikona, a tudi pri pripravi Pri- morskega biografskega leksikona pri Mohorjevi družbi v Gorici.

»Čeprav so poslušalci mojih od- daj predvsem starejši, bi si močno želela, da bi se tem pridružili tudi mladi. Res je, da so v tistem času v šoli ali na delu.«

Dan slovenske kulture v Trstu

Po sinočnih osrednjih proslavah dneva slovenske kulture na Goriškem in v videmski pokrajini, o katerih poročamo na drugih straneh, se bodo v nedeljo poklonili spominu Franceta Prešerna in proslavili slovenski kulturni praznik tudi v Trstu. Osrednja prireditev bo v tržaškem Kulturnem domu, začela pa se bo ob 17. uri.

Najprej bo v Mali dvorani nagajevanje treh najboljših prispevkov z literarnega natečaja na temo Kako se počutim v manjšini, ki ga je Zveza slovenskih kulturnih društev razpisala za dijake slovenskih višjih srednjih šol na Tržaškem, Goriškem in v Celovcu. Odziv na natečaj je bil izjemen, saj so prireditelji prejeli več kot 60 prispevkov. Najbolj zanimive in originalne misli iz prispevkov bodo v nedeljo prebrali v izboru.

Sledilo bo predvajanje kratkometražnega filma Tevžej, ki govori o slovenski manjšini na Koroškem v Avstriji.

Dogajanje se bo nato preselilo v Veliko dvorano Kulturnega doma. Osrednji govor bo imel pesnik Marij Čuk. Organizator proslave, ZSKD, je želela letos ob dnevu slovenske kulture združiti predstavnike treh slovenskih manjšin: iz Italije, Avstrije in madžarskega Porabja. Le-ti bi se morali udeležiti prireditve z gledališko predstavo, ki pa je zaradi bolezni protagonista, žal, odpadla. Tako bo na deskah Kulturnega doma nastopil ansambel Plesnega teatra iz Ljubljane.

Za otroke bo istočasno v baru predstavitev pesniške zbirke kriškega pesnika Miroslava Košute Na Krasu je krasko. Animatorke ZSKD bodo ob tem poskrbele za prijetno počutje najmlajših.

V torek v goriškem, sredo v tržaškem Kulturnem domu na koncertu Glasbene matice Komorni orkester iz Budimpešte gost GM

Zaigral bo pod vodstvom Giovannija Pacorja, solist bo violinist Črtomir Šiškovič

Prijetno osvežitev letošnje abonmajse sezone GM predstavlja gostovanje Komornega orkestra iz Budimpešte. Odlični madžarski glasbeniki bodo nastopili pod taktirko Giovannija Pacorja, ki je že tretje leto njihov stalni dirigent.

Glasbeniki tega ansambla so člani najpomembnejših madžarskih glasbenih ustanov kot so državni Filharmonični orkester, orkester madžarske RTV in državne Opere. Njihov koncertni repertoar je obširen ter zajema glasbena dela od baroka do sodobne glasbe. Članom ansambla so redno poverjene tudi vloge solistov.

Koncertna dejavnost budimpeštanskega orkestra se javlja pri rednih abonmajskih koncertih v veliki dvorani Vigado, pri številnih turnejah v inozemstvu ter pri snemanjih koncertnih snemov na Radiu in TV.

Giovanni Pacor, ki je po rodu Tržičan, je po dovršeni diplomii iz violine in zborovskega dirigiranja uspešno zaključil dirigentski razred na Visoki glasbeni šoli na Dunaju. Pacor se udeležuje kot dirigent simfoničnih in komornih ansamblov, obenem pa sodeluje kot stalni dirigent Komornega orkestra iz Budimpešte.

Prvi violinist tega ansambla, ki bo nastopil prihodnjo sredo v Kulturnem domu, Janos Selmeoczi, je tudi prvi violinist Budimpeštanske opere in tamkajšnjega festivalskega orkestra ter je obenem prvi violinist kvarteta Eder.

Kot solist bo z madžarskimi glasbeniki nastopil naš priljubljeni violinist Črtomir Šiškovič. Mislimo, da ga ni potrebno posebej predstavljati, saj je njegova umetniška rast in koncertno udejstvovanje vsem dobro poznano. Njegovi koncerti predstavljajo visoko kvaliteten umetniški nastop. Šiškoviču je že dalj časa poverjeno pomembno mesto koncertnega mojstra orkestra tržaškega gledališča Verdi.

Spored, ki nam ga bo v sredo ponudil orkester iz Budimpešte, obsega dela Leclaira, Vrabca, Spohra in Mozarta.

Dirigent Giovanni Pacor

Jean Marie Leclair (1697 - 1764), sin amaterskega kontrabasista, je bil prvotno namenjen plesni umetnosti, vendar se je kasneje posvetil violini in postal eden največjih francoskih goslačev. Hkrati je bil tudi baletni mojster in njegovi uspehi na baletnem odru so ga dolgo zadrževali od kariere violinskega virtuozja, kateri pa se je končno povsem posvetil. Virtuozna pot ga je vodila po vsem takratnem muzikalnem svetu in povsod je želelike uspehe, sprva le kot virtuoz, kmalu pa tudi kot skladatelj. V svojih delih, predvsem skladbah za violino (štiri zbirke sonat in 12 koncertov) je Leclair znal združiti virtuoznost in glasbeno vsebino ter spojiti italijanske vplive in francosko tradicijo.

Glasbeni opus Ubalda Vrabca (1905), nestorja slovenskih zamejskih glasbenih ustvarjalcev, zajema tako vokalno-zborovsko kot komorno in simfonično zvrst. Njegova zborovska dela sodijo med najboljše, kar so Slovenci ustvarili na tem področju bodisi, da gre za umetniško visoko vredne

Violinist Črtomir Šiškovič

polifonsko nastrojene in druge zborovske skladbe, bodisi za odlične priredbe ljudskih pesmi. Obe zvrsti sodita danes v železni repertoar ne samo zamejskih zborov, marveč tudi vokalnih skupin v matični domovini. Njegova Zdravica ali Bilečanka in Slovenska pesem sodijo med klasične uspešnice zborovske literature. Vrabec je tudi dolgo vrsto let deloval kot vodja številnih zborov, med katerimi naj posebej omenimo komorni zbor Jacobus Gallus, ki je pod njegovim umetniškim vodstvom dosegel številna mednarodna priznanja in je bil skoraj trideset let eden najboljših zborov slovenskega zamejstva. Kljub svojemu večjemu nagnjenju do zborovske zvrsti je Vrabec napisal tudi vrsto simfoničnih skladb kot simfonično pesnitev Le vkup uboga gmajna, Škocijanske jame, simfonični triptih Tri dobe, Veselo simfonijo, Koncert za orkester, Ritmične impresije ter Kratko simfonijo, za katero je leta 1967 prejel 3. nagrado v okviru natečaja mesta Trst za najboljšo simfonično delo. Budimpeštanski komorni orkester bo tokrat iz-

vedel njegovo Suito za godalni orkester. Pri naštevanju Vrabčevega ustvarjalnega opusa ne smemo pozabiti njegovih maš in drugih zborovskih skladb z nabožno vsebino ter treh Kantat za zbor in orkester.

Naj ob tej priložnosti izrazimo veliko željo vse slovenske zamejske kulturne javnosti, da bi čimprej prišlo do uprizoritve Vrabčeve opere Tolminski punt, saj bi bilo to najmanj, da se kulturna Slovenija oddolži zamejskemu skladatelju za njegov velik doprinos slovenski glasbeni ustvarjalnosti.

Po Paganiniju je bil v prvi polovici 19. stoletja najpomembnejši violinski virtuoz Ludwig Spohr (1784 - 1859). Bil je tudi plodovit skladatelj. Njegovi koncerti in simfonije, ki so polnile koncertne sporede prejšnjega stoletja, so v glavnem pozabljeni v arhivih. Vse do danes pa so se še ohranili nekateri njegovi violinski koncerti, med katerimi posebno 8. koncert za violino in orkester v a-molu. Ta koncert ima značilen podnaslov V obliki spevne scene, kar izhaja nedvomno iz njegovega liričnega poteka. Skladatelj je na svojevtrsten način zaupal veliko lirčno spevno sceno z recitativom, ariozom in arijo brez besed, violini.

Doba v kateri je mladi Mozart ustvarjal, je močno cenila različne baročne plesne suite — serenade, kasacije, divertimente — v katerih so se vrstile lahke, zabavne in galantne skladbe, plesi in koračnice. Tudi salzburški mojster je često podlegel "lahkotni" muzi in kar tako, napol zares napol za šalo, napisal kakih trideset tvojstnih skladb, le da so bila ta dela spricu svoje lepote in umetniške dovršenosti daleč nad povprečjem tedanjih "popelkarskih" enodnevnic. Na drugi strani pa te skladbe kažejo, kako šarmantno kultiviran in plemenit je bil nekdanji slog zabavne glasbe.

Rokokojsko razpoloženje te glasbe, ki je običajno odmevala v kneževskih rezidencah, se zrcali tudi v obsežnejšem Divertimentu v D-duru, ki ga bodo ob zaključku svojega koncerta izvedli gostje iz Budimpešte pod Pacorjevo taktirko.

GOJMR DEMŠAR

Ob petdesetletnici mojstra fotografije in zbiralca dokumentacije o slovenski fotografiji Stojan Kerbler, trpki poet haloškega človeka

Stojan Kerbler: Birmanka, 1984

Minulo leto je praznoval svojo petdesetletnico slovenski fotograf in najpomembnejši zbiralec dokumentacije o slovenski fotografiji Stojan Kerbler. Kot fotograf je Kerbler brez dvoma nenadomestljiva stalnica v slovenski fotografski kulturi. Vanjo je vnesel specifično estetiko in poetiko, ki svojo izrazno moč utemeljuje na intenzivnem občutju ter dosledni in zavestni artikulaciji vidnega polja. Slovensko vizualno kulturo je obogatil z neizbrisno in paradigmatično predstavo revnih Halož in njenih prebivalcev. Fotografije Haložanov so izjemno močat, klen in obenem lirčen dokument, ki mu silovitost podeljuje v vsakem trenutku izostrena zavest o immanentni tragičnosti življenja. Kerblerjev znameniti širokokotni objektiv ne predstavlja samo sredstvo integriranja portretiranja v konkretno življenjsko okolje, ampak ima tudi svetovnonazorsko valenco: v vsakem hipu svoja življenja so njegovi ljudje ujeli — ali bolje — obseženi v celovitosti življenja. V hkratnem neprekinjenem stiku z njegovimi elementarnimi določili kot so smrt, upanje, silovitost, sreča, nostalgija itd.

Ob umetniškem jubileju mu je Pokrajinski muzej Ptuj minulega oktobra in novembra pripravil pregledno razstavo ter izdal katalog, mi pa smo Stojana Kerblerja povabili na kratek

pogovor, ki se mu je ljubeznivo odzval.

Ali nam lahko na kratko orišete svojo fotografsko pot?

Že od vsega začetka so me zanimali ljudje, čeprav sem sprva imel strah, kako se jim približati. Le okrog leta 63 sem imel kratko obdobje ornamentalnih tem brez prave vsebine. L. 1965 se vrnem po končanem študiju iz Ljubljane na Ptuj in ugotovim, da so najzanimivejši ljudje, ki jih najbolj poznam. Tako pričnem slikati vaščane, ki prihajajo v mesto na sejem. Najprej slikam s teleobjektivom, uporabljam izrez, moral sem očistiti okoličino, ker je mesto motilo. Nato ugotovim, da moram te ljudi slikati v domačem okolju. Z nekaterimi fotografijami sem imel na razstavah izreden uspeh, kar me je spodbudilo za naprej. Prišel sem uporabljati široki kot in drugačen pristop: najprej pogovor in pridobitev zaupanja, nato slikanje. Nisem poudarjal socialnih problemov, ker ti obstajajo pač povsod. Preko stikov z domačini sem dobil povabila na koline in tako je po Portretih s ptujskih ulic in Haložanih nastala serija Koline, ki je izredno sporočilna, nabita s prizori, ki ljudem niso preveč všeč, ker so neprijetni in povezani z nasiljem. Vendar je to moj upor proti vsakršnemu nasilju. Halože so me zanimalo kot svet, ki se desetletja ni

spreminjal, to je bil svet, ki sem ga poznal kot otrok. Slikal sem pravzaprav tudi Slovenske gorice, kjer so ljudje enaki, vendar sem imel pri tem čisto oblikovalski problem. Tu so namreč večje ravnine in opraviti sem imel z ogromno površino neba, zaradi česar je bila fotografija nekako prazna. Zato so mi slike iz Halož bolj uspele.

Ker zbiram dokumentacijo o slovenski fotografiji, sem pričel fotografirati tudi fotografe, to je doslej neobjavljen opus fotografij. Še naprej seveda tudi sledim življenju Haložanov.

Kako bi opredelili fotografijo kot socialni dokument?

Moja fotografija je dokumentarna, vendar je likovno izredno izčiščena, kar jo dviga na višji sporočilni nivo. Najprej so ljudje zgroženo reagirali na vsebine mojih fotografij iz Halož, čeprav mislim, da so ljudje na mojih podobah bolj srečni in navezani na zemljo kot pa vredni pomilovanja. Tudi pri slikanju dokumentarnih fotografij je na začetku nekakšno čutenje, občutek, ki me vodi. Vsaka realnost je večplastna in sproža različne odnose. Res pa je, da sem se zavestno odločil, da bom prikazal Halože, zaostalo področje Slovenije.

Če bi se morali izražati na kakšen drug način, katerega bi si izbrali? Ali ste že kdaj pomislili na to?

Mojemu ukvarjanju s fotografijo sta botrovala dva odločilna momenta: pri

12 letih sem si strl nogo in sem za eno leto prekinil šolanje. Mama mi je takrat dala družinski fotoaparata, da bi se mi prikupila. L. 1953 sem napravil prvo fotografijo. Tudi 1959. leta v Ljubljani sem spet zaradi bolezni za eno leto prekinil študij, moral sem hoditi na sprehode, pa sem obenem slikal. Spet so me naprej gnali uspehi. Ne vem, če bi lahko bil kaj drugega. Vse je bilo slučajno, treba je vse postaviti v čas in okolje, vse je odvisno od teh zunanjih momentov.

Vedno delate v črno-beli tehniki?

Takoj ko sem prišel študirat v Ljubljano (1957) sem že izdelal barvno fotografijo, čeprav postopek še ni bil zelo razvit. Razstavljala pa se je črno-bela fotografija. Haložane sem poskušal delati tudi v barvah, vendar je prišel ven nekakšen kič. Pripomnim naj še to, da svoje fotografije temneje kopiram, da dobim večjo skalo tonov.

Zakaj ste za objavo v Primorskem dnevniku izbrali ravno to fotografijo, ki jo objavljamo?

Ta fotografija je skoraj neznana. Izdelal sem jo za razstavo ob petdesetletnici. Deklica na sliki je birmanka, slikal sem jo že tudi poprej, tokrat so me pač povabili na birmo, in na starejših fotografijah se še vidi strah pred fotoaparatom, tukaj pa je sproščena. Zanj je to spomin na dogodek, ki se ga bo vse življenje spominjala.

MILAN STEPANOVIČ

Nove didaktične dejavnosti CIRM v Trstu

Mednarodni center za glasbene raziskave CIRM se zadnje čase uveljavlja s prirejanjem zanimivih srečanj, seminarjev in tečajev o glasbi in o umevanju glasbe. Tudi za prvo letošnje polletje je CIRM priredil vrsto privlačnih didaktičnih dejavnosti, ki bodo gotovo pritegnile pozornost tistih, ki se hočejo pogloblje seznaniti z nekaterimi glasbenimi aspekti.

V začetku marca bo tako Mednarodni center za glasbene raziskave priredil seminar o kreativnem poslušanju glasbe. Seminar bo vodila prof. Claudia Mattiotto iz Turina, namenjen pa je vsem, ki se želijo pogloblje seznaniti z glasbenim jezikom, čeprav nimajo glasbenih temeljev.

Aprila bo CIRM organiziral srečanje s prof. Aldom Cicconofrijem s konservatorija iz Pesara, ki bo predaval o koralnosti. Pri tem se bo opiral predvsem na dirigiranje, primerjanje in petje.

V začetku maja bo spet na sporedu tečaj o dihanju in jogi. CIRM je že novembra lani priredil tečaj na to temo, zaradi velikega uspeha, ki ga je doživel, in precejšnjega povpraševanja, pa ga bo tokrat ponovil. Seminar bo pet vodila flavtistka iz Padove Chiara Dolcini Gayatrii.

Vse informacije o tečajih in o vpisovanjih nanje posreduje CIRM, poštni predal 512, Trst; tel. 421144.

revije - revije - revije - revije

Novogoriška Primorska srečanja 89/90

Novogoriška revija za družboslovje, gospodarstvo in kulturo Primorska srečanja je z dvojno številko 89/90 stopila v trinajsto leto življenja. V uvodnem članku Sergij Pelhan piše o usodi kulture in kulturne dediščine. Zelo zanimiv je prispevek Silva Faturja, dolgoletnega pedagoškega svetovalca za slovenske šole v Italiji, o dilemah slovenske šole v Italiji. Izpod peresa Majde Čentič je članek o primorskih učiteljih in razvoju njihovega izobraževanja. Aldo Rupel je prispeval članek o telesni kulturi kot afirmaciji slovenske narodnostne skupnosti, David Malnič pa piše o uresničevanju vizije o Trstu.

V rubriki Predstavljamo primorske strokovnjake je beseda o doktorju ekonomskih znanosti Francu Bizjaku, dekanu Akademije za glasbo Marjanu Gabrijelčiču, vsestranskem ustvarjalcu Vladimiru Šavu, slikarju Rafaelu Nemcu (njegova je tudi likovna oprema te številke Primorskih srečanj),

očetu slovenskega ugankarstva Petru Butkoviču-Domnu in tigrovcu in partizanskem borcu Tonetu Majniku.

V leposlovju objavljajo prozo Franc Tomšič, Franjo Frančič in David Terčon, poezijo pa Vlado Šav, Francka Torkar, Jožek Stucin, Neža Maurer, Franc Černigoj, Branka Zgaga in Ines Cergol-Bavčar. V rubriki Okno v svet Jolke Milič predstavlja italijanskega pesnika Vittoria Serenija, Antonija Valentinčič pa italijanskega pisatelja Renata Ferraria.

Med Zapiski je objavljen članek Manjšine Fulvia Tomizze in Beganja Renata Ferraria. Darko Darovec poroča o seminarju o arhivistiki v Trstu, pa tudi o 24. zborovanju slovenskih zgodovinarjev v Ptuj. V Primorskih imenoslovnih prispevkih Pavle Merku raziskuje izvor krajevni imen Štorje, Šepulje in Povir.

Srečanje z goriškim rojakom, ki je s svojim likovnim ustvarjanjem zaslovel po vsem svetu

Osemdeset let resničnega slikarja Zorana Mušiča

Zoran Mušič v svojem beneškem ateljeju. V ozadju njegova zadnja dela

»Nisem še naredil tistega, kar bi hotel napraviti.« Ta stavek Zorana Mušiča mi je v četrtek šumel v ušesih, potem ko sem zapuščal njegov atelje v Benetkah, kjer sva se srečala, da bi se pogovorila o njem in o njegovem delu ob osemdesetletnici. Stavek je izražal vitalnost in neusahljivo željo po nadaljnjem ustvarjanju človeka, ki se je v več kot pol stoletja, posvečenega likovni umetnosti, povzpел v sam svetovni vrh slikarstva, a mu vsi njegovi dosežki še niso dovolj: še vedno čuti potrebo po slikanju, po ustvarjanju, ko mu tisto, »kar tli znotraj« (kot sam pravi) privre na površje in se z zamahi čopiča preljuje na platno, na papir.

Beneški atelje Zorana Mušiča je prava slika njegove sedanje vitalnosti.

Privlačen za zbiralce

Dela Zorana Mušiča zadnja leta sila »privlačujejo« zbiralce slik po vsem svetu. Daleč je že tisti november 1960. leta, ko je njegovo olje z naslovom Figure in konjički ostalo neprodano na dražbi Brerarte v Milanu. Dobrih dvajset let kasneje (aprila 1981) so prvič na javni licitaciji prodali eno od njegovih slik za več kot 10 milijonov lir: olje Mmoidoči konji iz leta 1949 je »doseglo« ceno 12.500.000 lir. Pred petimi leti je bila slika Konjički iz leta 1948 vredna 34 milijonov lir, to je skoraj dvakrat več od izključne cene.

Pravi boom na slikarskem tržišču pa so dela Zorana Mušiča doživela lani. Marca je Brerarte v Milanu prodala sliko Konjički iz leta 1949 za 75 milijonov lir. Novembra so umetnine Zorana Mušiča »prebile« mejo sto milijonov lir vrednosti: za olje Dalmatinski konjički iz leta 1950 (81x54 cm) je moral kupec odšteti 135 milijonov lir.

To je le nekaj podatkov o sedanji vrednosti Mušičevih del v Italiji. V Švici in v ZDA so njegove slike dosegle še višje cene. Mušič o cenah noče govoriti, ker pravi, da je to le spekulacijska stran njegovega dela, s katero nima nobene zveze in noče imeti nobenega opravka.

Prof. Mazzariol: Mušič? Umetnik brez temnih točk!

Pogovor z Zoranom Mušičem v njegovem beneškem ateljeju je premotil hišni zvonec. Umetnika je prišel obiskat njegov stari znanec in prijatelj prof. Giuseppe Mazzariol z beneške Univerze, ki je tudi — po besedah samega Mušiča — njegov biograf. Izpod njegovega peresa je med drugim spremna beseda kataloga beneškega bienala leta 1984. Mazzariol se že dolgo let ukvarja z umetnostno kritiko, tisto kritiko, ki Mušiču ni preveč po godu. Ko se je vključil v pogovor, se je kar samo od sebe oglasilo vprašanje, kako bi on — izvedenec — definiral Mušiča.

»Odgovor na to vprašanje bi zahteval celo knjigo,« je začel prof. Mazzariol. »Mušič je preprosto neprimerljiv. Je on. To pravimo o vseh velikih umetnikih, res je, a Mušič je velik umetnik. Saj ga sploh ni mogoče vključiti v katero od likovnih struj. Mušič izraža humanost in vrednote tega stoletja, a na način, ki je povsem samosvoje.«

»Poglejte na primer barve. Zelo težko jih je kvalificirati. Te barve (in pokaže na slike, ki so naslonjene na pohištvo) si jih je izmislil Mušič. Te barve spoznaš in prepoznaš šele, če ti oko dalj časa »počiva« na sliki. Mušičevo slikanje je najbolj »revno«, kar jih poznam. Kaže, kot da bi umetnik odstranjeval barvo s slike, ne pa jo dodajal sliki. Kompjuterska obdelava njegovih slik bi gotovo pokazala, da je Mušič ustvaril svoje umetnine z malo zamahi s čopičem. In veste, kdo je tako slikal? Velazquez v svojih Ninos.«

»Kljub tolikim odlikam, pa bo imel Mušič kakšno temno točko, kakšno hibo ali napako?« se je glasilo še zadnje vprašanje.

»Da, gospod. Nobene! Prav tako kot Goya, Velazquez in Morandi!« je zaključil pogovor prof. Giuseppe Mazzariol.

Dalmacijo, ki bo s svojo kraško pokrajino neizbrisno zaznamovala njegov opus. Med drugo svetovno vojno je obiskal Benetke, in tudi to srečanje se bo pozneje »pokazalo« v njegovih slikah. Tako kot naslednje, njegovo gotovo najbolj pretresljivo in presunljivo »srečanje«: Dachau. Grozote uničevalnega taborišča je Mušič izrisal že med jetništvom. Od približno 140 takratnih risb jih je ohranjenih le kakih 40. Srhljive podobe iz Dachaua je Mušič nosil v sebi (tlele so v njem...) več kot četrto stoletja, predno jih je v začetku 1970. leta upodobil v ciklu s pomenljivim naslovom: Nismo zadnji. Podobno je bilo tudi s Parizom: s čopičem se ga je lotil šele tri desetletja potem, ko si ga je izbral za eno od svojih rezidenc (druga so Benetke).

Ob takem nomadskem življenju pa je bila njegova umetniška pot sila enovita. »V celem življenjskem obdobju je jasno, da se dajo ločiti različna obdobja. Moje slikanje sredi petdesetih in v začetku šestdesetih let je bilo res manj figurativno, a je še vedno izhajalo iz dalmatinskega pejzaža, Krasa. Življenje je vendarle dovolj dolgo, da človek z različnimi vtisi in emocijami prehaja na vsebine, ki se več ali manj razlikujejo, v glavnem pa ostaja splošno delo vendarle enotno. Na razstavah, na katerih so razstavljena dela iz prvega obdobja in najnovejša dela, je mogoče ugotoviti povezavo med njimi. Slikar je vedno isti, razlik zaradi zunanjih vplivov ni bilo,« je obrazložil umetnik.

Slikarski opus je pri Mušiču tesno povezan s tistim, kar je človek Mušič doživel. Sam takole pravi: »Kar ste doživeli, je edina avtentična resnica. Ta resnica mora priti na dan; sam ne moreš odločiti, kdaj bo prišla, saj je močnejša od tebe, a ko pride, je to najmočnejši dogodek v življenju. To je za slikarja velik zaklad, ki ga ne bi hotel izgubiti. Tisti slikarji, ki iščejo motive in resnice, ki so jih že drugi povedali, niso avtentični, ker to ni več njihova resnica, pač pa resnica drugih.«

Mušičeva resnica so dalmatinski Kras s konji, konjički, oslički, ženicami, kamenjem, »biblijski« griči okrog Siene, dachauski mrlji, beneške hiše, vedute Pariza, portreti in avtoportreti.

Zoran Mušič: Dalmatinski motiv (1948)

Naslikal jih je, ko so »privrele« iz njega. »Slikam le, ko me je volja, iz neke notranje potrebe, ko se ne moreš izogniti slikanju. Nisem kot tisti slikarji-uradniki, ki primejo za čopič ob 9. uri in ga odložijo ob 12., da bi ga nato ob 15. uri spet prijeli v roke. V bistvu pa delam 24 ur na dan, a to delo je drugačno od samega slikanja.«

Zoran Mušič noče sebe ocenjevati. »Še danes ne vem, če sem dober slikar ali ne. To bodo ocenili šele čez kakega pol stoletja. Šele takrat bomo videli, če je bilo to, kar sem naredil in delam, res pomembno. Vedno sem vedel, da sem slikar, ki zna slikati na platno, šele poznejše generacije pa bodo določile, kaj je noter, v vsebini teh slik.«

Umetnik ni znal povedati, koliko slik je doslej ustvaril. »Na vsak način jih je bilo preveč, ker je veliko slabih. Življenje je kot valovita nit, ki se zdaj

dvigne, nato pa zniža. Tako je tudi s slikami. Slike iz nekaterih obdobj niso dobre. Najslabše so tiste, nastale pod vplivi mode, moda pa je stvar, ki gre prva iz mode...«

Izredno zanimiv je Mušičev odnos do umetnostnih kritikov, ki pa je logična posledica odnosa umetnostnih kritikov do umetnikovih stvaritev. »Umetnostni kritiki ne vedo, v kateri predal bi me dali. Katalogiziranje je prava manija kritikov, ker je za opredeljevanje slikarjev tudi edino, kar znajo. Kritiki in umetnostni zgodovinarji so tisti, ki kvarijo vse v umetnosti: imajo lastne ideje in hočejo z njimi vplivati na slikarje.«

Vsaj po tistem, kar so o njem pisali, se ne bi smel Mušič hudoovati nad kritiki. Pa vendarle: »Res je, vsi pišejo navdušeno o mojem delu, pišejo, da je dobro. Ne povedo pa, zakaj je dobro. Jaz bi hotel, da bi napisali, zakaj je dobro, tega pa ne znajo napisati, zato je vse njihovo pisanje sila površno.«

Zoran Mušič je po rodu iz Gorice, iz mesta na meji treh civilizacij in kultur: latinske, germanske in slovanske, ki so vsaka po svoje prispevala k njegovi rasti. »Name so vplivale mediteranska kultura, srednjeevropska vzgoja in slovanska duša,« pravi. »Od leta 1919 sem italijanski državljan, a sem Slovenec, vsi vedo, da sem Slovenec. Slovanski izvor je verjetno vir mojega iskanja od kod prihajamo, Sam ne vem, od kod prihajamo, vse je že zapisano v krvi, zato tudi moj pogled v vzhodnjaški svet z bizantinskimi in drugimi otenki.«

Če Mušič ne ve, od kod prihajamo, pa gotovo ve, kam naj sam gre: »Edino, kar bi me sedaj zanimalo, je, da bi bilo delo dobro, kvalitetno zaključeno.«

Tisto, kar »tli« v njegovih globinah, mora torej še priti na dan. A kdaj bo prišlo, tega še sam Zoran Mušič, osemdesetletnik, ne ve...

Pripravil
MARJAN KEMPERLE

Zoran Mušič: Nismo zadnji (1970)

Častni meščan svoje rodne Gorice

Zoran Mušič se je rodil v Gorici 12. februarja 1909. Otroška leta je preživel v Bukovici, vse dokler se ni njegova družina ob začetku prve svetovne vojne preselila na Štajersko. Bilo je to 5. junija 1915. Ta datum je ostal neizbrisno zapisan v njegovem spominu. Mali Zoran se je iz vasi prepeljal na vozu, polnem kovčkov v mesto, kjer je stopil na vlak, ki ga je popeljal proti Beljaku. Med potjo je občudoval Sočo, barvo njene vode, za katero še sedaj meni, da je edinstvena na svetu.

V Gorico se je Mušič nato še večkrat vrnil. V Gorici se je leta 1944 ustavil vlak, ki ga je odpeljal v Dachau. Gorica ga je septembra 1987 slavnostno sprejela in mu dodelila naslov častnega meščana. Priznanje mu je izročil župan Scarano (na sliki).

DOVOLJ VELIKI ZA SODOBEN IN STROKOVEN PRISTOP

DOVOLJ MAJHNI ZA OKRETNOST PRILAGAJANJE RAZVOJU ČASA IN POTREB

P PRIMORSKI DNEVNIK

Dnevno zrcalo življenja Slovencev v Italiji in dogajanja v svetu.
Uredništvo v Trstu
tel. (040) 7796600
Uredništvo v Gorici
tel. (0481) 83382

K KNJIŽNE IZDAJE

Leposlovje, družboslovne znanosti, vprašanja narodnostnih manjšin, monografije, jezikovni učbeniki, likovne in otroške izdaje, kasete in plošče. V slovenščini in italijanščini.
Tel. (040) 7796644

V VIDEOEST

Produkcija televizijskih in filmskih dokumentarcev in reklamnih sporočil.
Tel. (040) 7796622

A GENCIJA ALPE ADRIA

Televizijske vesti in samostojne oddaje za televizijske hiše v italijanskem in jugoslovanskem prostoru ter v skupnosti dežel Alpe Adria.
Tel. (040) 7796600

I MPORT - EXPORT

uvozno - izvozni oddelek s sedežem v Trstu in filialo v Gorici je specializiran predvsem za področje grafičnega in papirniškega materiala, kemičnih izdelkov, metalov in ostalih repromaterialov. Sedež v Trstu tel. (040) 7796677 Podružnica v Gorici tel. (0481) 32638.

G RAFICENTER

Grafično oblikovanje in načrtovanje.
Tel. (040) 7796633

N OVI MATAJUR

Odraz življenja Slovencev Benečije, Režije in Kanalske doline.
Tel. (0432) 731190

D ISTRIBUCIJA TUJIH LISTOV

Oddelek nudi distribucijske usluge za tuji tisk po vsej Jugoslaviji in za jugoslovanski tisk v Italiji s hitro dostavo in sprotno računalniško obdelavo.
Tel. (040) 7796666

R OTO OFFSET TISKARNA

Sodobna offset tiskarna s fotostavkom in z elektronsko obdelavo tekstov.
Tel. (040) 7796600

B OLLETTINO D'INFORMAZIONE DEGLI SLOVENI IN ITALIA

Štirinajstdnevnik v italijanščini o življenju in delu Slovencev v Italiji.
Tel. (040) 7796600

P UBLIEST

oglasni oddelek ZALOŽNIŠTVA TRŽAŠKEGA TISKA zbira in sprejema objave ter reklamne oglase za PRIMORSKI DNEVNIK in ostale izdaje ZTT; posreduje objavo ekonomskopropagandnih sporočil v jugoslovanskem dnevnem tisku in strokovnih revijah, v »Primorskih novicah«, po Radiu Ljubljana in Koper; zbira oglase za časopisne priloge ob priložnosti mednarodnih sejmov skupnosti Alpe-Jadran ter za publikacije, ki so namenjene trgovinski menjavi med Italijo in Jugoslavijo; zastopa v Italiji in Jugoslaviji specializirane kitajske časopise: INTERNATIONAL TRADE NEWS gospodarski list, ki ga izdaja Ministrstvo za zunanjo trgovino LR Kitajske (MOFERT) TECHNOVA tehnična revija s prilogami ob mednarodnih sejmi CHINAMAC JOURNAL revija za strojogradnjo INFOTEC CHINA revija za telekomunikacije in kompjuterje
Tel. (040) 7796688

T RŽAŠKA KNJIGARNA

Knjižne novosti, knjižni klub, šolske knjige in potrebščine, periodika iz jugoslovanskega prostora in zamejstva, folklorni predmeti, plošče, kasete.
Tel. (040) 732487

G ALEB

Galeb, revija za mladino z bogato mesečno vsebino vsem bralcem svojim želi sreče v letu novem polne vreče

J ADRANSKI KOLEDAR

Dopolnjuje ga zbirka vsebinsko bogatih, zanimivih knjig.

G ALERIJA TRŽAŠKE KNJIGARNE

razstavlja in prodaja dela domačih likovnikov in umetnikov iz širšega srednjeevropskega prostora.
Tel. (040) 732487

ZALOŽNIŠTVO TRŽAŠKEGA TISKA
Ul. dei Montecchi 6 - 34137 TRST - Tel. (040) 7796699 - Telex 460270 EST I - Telefax (040) 773715

Amerika & C. naskakujeta podjetja v dvanajsterici

Število italijanskih podjetij, ki jih kupujejo tujci, je precej večje od števila tujih podjetij, v katera vlagajo Italijani. To izhaja iz poročila, ki ga bo predložil aprila skupščini Organizacije združenih narodov njen študijski center za multinacionalke. Leta 1987 je prišlo v inozemske roke kar 86 italijanskih družb (v Veliki Britaniji samo 31), pri čemer so jih 57% odkupili podjetniki iz drugih držav Evropske gospodarske skupnosti. Italijani pa so istočasno prevzeli 70 tujih družb, pri čemer jih je prav tako 57% znotraj dvanajsterice. Značilno je — ni pa to seveda prav nobena novost — da so italijanski industriji še prav posebno aktivni na sovjetskih tleh. Tako je Italija dne 1. januarja letos zasedala tretje mesto na lestvici držav, ki so v Sovjetski zvezi prisotne z mešanimi podjetji (joint-ventures): sama je uspešno izpeljala 16 tovrstnih operacij, Zvezna republika Nemčija in Finska, ki sta na lestvici prva in druga, pa sta jih uresničili 33 oziroma 29.

V analizi omenjenega centra OZN o tujih vlaganjih v zadnjih letih sta pritegnila našo pozornost predvsem dva pojava.

Prvič, Združene države Amerike so se spet povzpelle na prvo mesto, kar zadeva obseg naložb na tujem: njen delež v svetovnem merilu je poskočil z 18% v letih 1981-83 na 25% v obdobju 1984-87, a predlanskim so ameriške investicije v drugih državah presegle 14 milijard dolarjev.

Drugič, vedno več tujega kapitala se steka v članice Evropske gospodarske skupnosti, kamor jih privablja možnost velikih zaslužkov, ki naj bi nastali po tržnem in siceršnjem zenotenu leta 1993. V vidiku tega mejnika je bilo na primer leta 1987 kar 60% ameriških investicij v tujini usmerjenih prav v dvanajsterico, medtem ko so Amerika, Japonska in Kanada skupaj v letih 1984-87 investirale v EGS 33% vsega kapitala, namenjenega na tuje.

Jasno je, da vse to zmanjšuje razsežnosti naložb v nerazvitih državah. Zelo verjetno bo takšna težnja trajala samo nekaj let: ko si bodo zunajevropski in evropski investitorji dokončno utrdili položaj na območju dvanajsterice, bodo menda že spet posvetili pozornost manj razvitim oziroma nerazvitim državam.

Minister Formica: Večja pozornost malim podjetjem!

Državne finančne olajšave so sicer res omogočile saniranje velikih — javnih in zasebnih — podjetij, vendar pa niso prispevale toliko k učvrstitvi podjetniškega duha kolikor in še zlasti h koncentraciji gospodarske moči v ožji krog združb, ki s svojimi tipalkami postajajo čedalje vsiljivejše ter arogantne in se zmeraj bolj obnašajo kot politični subjekti.

To je izjavil minister za delo Formica na skupščini toskanskega združenja malih in srednjih industrijskih podjetij s pripombo, da zaradi vsega tega slednja ne morejo izkoristiti vseh svojih inovacijskih sposobnosti. Še naprej se torej zanemarija specifičnost drobnega gospodarstva, ki se je znašlo med mikroekonomskim kladivom in ki v primerjavi z veleindustrijo stežka črpa sredstva na finančnem tržišču. Formica meni, da je zato treba zasnovati novo industrijsko politiko, istočasno pa temeljito preosnovati kriterije o dodeljevanju kreditov. Ukrepe, ki zadevajo delovni trg, pa je treba izvotliti vsake podporne logike, kar je tudi cilj, ki si ga je zadal zakonodajalec z reformo dopolnilne delavske (in uradniške) blagajne.

gospodarski dopis iz slovenije

Najbolje bo počakati

Jugoslovanska inflacija napreduje. Umirjanja inflacije, ki ga je bilo proti koncu lanskega leta vendarle zaznati, čeprav na visoki — 14,5-odstotni ravni, zdaj ni več: januarški skok cen je precejšen, ekonomisti pa napovedujejo (tako npr. ekonomski inštitut ljubljanske pravne fakultete) dodatno censko eksplozijo v naslednjih dneh. Finančni trg, kolikor ga pač je, je reagiral. Devize na črno prodajajo že s 15- do 20-odstotnim pribitkom, t. i. denarni klubi (in tudi banke) pa so pripravljeni izplačati letne obresti, ki so že višje od 500 odstotkov. Na te priprave so žolčno reagirali nekateri južni politiki, z njimi pa tudi novinarji, ki zahtevajo takojšnjo zaustavitev inflacije.

Klicanje vsemogočne države nad inflacijo ima seveda svoj ideološki predznak. Kakor naj bi — po tem ideološkem obrazcu — politično vrenje v državi spravila v prav usmerjen tek samo odločna in močna osebnost, tako lahko z inflacijo in gospodarsko krizo obračuna le močna država. Zato bi morali v obdobju, ko nihče ne vlada (stara vlada je odstopila, nova še ni formirana), inflacijo zaustaviti s kratkoročnimi ukrepi. Tak ukrep pa je lahko samo zamrznitev cen.

Na take zahteve je gospodarstvo reagiralo in so zato podražitve v zadnjem času še nekaj večje kot bi bile sicer. Vlada, ki je odstopila, ki pa še vedno opravlja najnujnejša državna opravila, je prav zato opozorila, da pri cenah ne namerava "kratkoročno ukrepati". S tem je dala vedeti, da je treba počakati na Markovića. Hkrati pa je šla na roko tudi Markoviću gospodarski tezi, da inflacijo ne bo zmanjševal s kakšnimi posebnimi kratkoročnimi ukrepi, ampak da bo skušal napajo vplivati z večjo ponudbo blaga in storitev, z močnim izvozom, z zmanjšanjem preobsežne gospodarske regulative (deregulacija)...

Kljub temu pa zahtev po hitrih ukrepih v obdobju brez vlade ni nič manj. Ali inflacija ne narašča prav zaradi tega, ker v "brezvladnem" obdobju nihče ničesar ne ukrene in ker se je celo zvezna skupščina odrekla razpravi o vzrokih za zdajšnjo inflacijo, čeprav bi morala zaradi prehodnega obdobja vzeti "oblast v roke", se sprašujejo nekateri komentatorji in si odgo-

varjajo: »Da, zato je tako!« Kot smo že ugotovili, obdobje, ko še ni povsem jasno, kaj bo storila nova vlada, res psihološko vpliva na podražitve. Vendar pa veliko bolj vpliva na inflacijo tisto, kar se je že zgodilo. Zdajšnja eksplozija cen je namreč predvsem posledica ekonomskega ukrepanja v zadnjih treh mesecih lanskega leta, ki ga "krasi" sprostitev plač. Zaradi nje so se plače povečale, toda denarja zanje ni kje jemati, saj se storilnost ni povečala. Višje stroške, ki so jih prinesle višje plače, morajo zdaj podjetja pokriti z višjimi cenami. Pritisk, ki so ga povzročile, pa se še ne bo umiril, saj se tudi plače ne umirjajo.

Nekaj zelo podobnega kot s plačami, se je dogajalo tudi z nekaterimi državnimi izdatki in javnimi stroški, ki se jih lani ni dalo zmanjšati, ampak je bilo treba zanje zajeti iz inflacijskih virov. Računi, izraženi v stopnji inflacije, pa prihajajo zdaj.

Kdor bi hotel s kratkoročnimi ukrepi morda kaj storiti proti inflaciji, bi torej moral zamrzniti plače, svetujejo ekonomisti, in cen. Zamrznitev cen bi prinesla še dodatno škodo: podrla bi komaj vzpostavljeno censko ravnotežje. Škoda bi bila velika zato, ker je trg rabil več kot pol leta, da je med cenami posameznih izdelkov naredil kolikor toliko pravilna razmerja.

Kaj torej? Čakati na Markovića? Da! In pustiti, da se na trgu dogaja, kar se pač dogaja v razmerah hiperinflacije. Bolje čakati, kot pa s političnim voluntarizmom podirati tisto, kar dobrega so majske ukrepi vendarle prinesli. Seveda bi bilo morda dobro Markoviću pripraviti teren z okrepljeno restriktivno monetarno politiko, vendar kdo je na prelomu dveh gospodarskih sistemov, ko eden počasi zamira, drugi pa še precej časa ne bo izoblikovan, sposoben in pripravljen storiti kaj tako pomembnega? Zaradi "preloma sistemov" se namreč ne ve natančno niti to, kdo je za kaj pristojen. Narodna banka npr. po starem, še veljavnem sistemu skorajda nima takih pristojnosti, nov sistem, ki bi ji tako ukrepanje omogočil, pa še ni uzakonjen. Najbolje bo torej počakati na Markovića.

JOŽE PETROVČIČ

Italijanski top menedžer zasluži do pol milijarde

Koliko zasluži vodilno osebje italijanskih podjetij? Dohodkovna pahljača gre od kosmatih 120-150 milijonov lir na leto pri delegiranem upravitelju manjšega privatnega podjetja in 200-300 milijonov lir pri generalnem direktorju javnega holdinga do 450 milijonov lir pri top menedžerju velike multinacionalke. Gospodarska revija Il Mondo je za ustrezno poizvedovanje upoštevala skupe postavk, ki sestavljajo dohodek, torej fiksen znesek in nagrade oz. »stimulanse« — nanje gre 25-30%, lahko pa celo 50% dohodka. Prejemki so raznoliki, saj so odvisni od funkcije (trgovski, upravni ali finančni direktor), storilnosti, informacijskih sistemov itd. pa tudi od lastništva. Ne samo, zasebna podjetja plačujejo top menedžerje mnogo bolje kot državna (izvzemši živilski sektor in področje blaga za široko porabo, kjer konkurenca igra vlogo uravnilovke). Zadnji dve leti so dohodki vodilnega osebja močno poskočili spričo ugodnih poslovnih rezultatov, to velja zlasti za generalne direktorje in delegirane upravitelje družb (narasli pa so predvsem benefiti). In vendar ljudje še niso zadovoljni: pravijo, da so njihovi dohodki zdaleč manjši, kot jih imajo ameriški kolegi: »prvi mož« v eni od 100 največjih družb v ZDA zasluži namreč povprečno 2 milijardi lir na leto.

Zavarovalnica AG zanikala vest o dogovoru z Midijem

Med tržaško družbo Assicurazioni Generali in francosko Compagnie du Midi ni nobenega »solidarnostnega« sporazuma, pa tudi drugačnega ne. Randonejeva zavarovalnica je s temi besedami demantirala izjave, ki naj bi jih dal predvčerajšnjim uradni Midijev glasnik Allain Dupré in ki jih je povzel mednarodni tisk. Pač pa je potrdila, da je upravni svet Midija soglasno odobril prošnjo za sprejetje dveh njenih predstavnikov v njegovo sredo in da jo bo dal na dnevni red bližnjega občnega zbora.

Ventura predsednik borz

Skupščina zveze vodstvenih odborov italijanskih borz z vrednotnicami je izvolila novega predsednika za obdobje 1989-90. To je Attilio Ventura, ki načeluje ustreznemu odboru na milanski borzi in je nasledil Ettoreja Fumagallija, ki predseduje borznemu vodstvu EGS. Za podpredsednike so bili imenovani Alberto Berti (vodja borznih agentov v Rimu), Paolo Pasini (Genova) in Cornelio Rizzardi (Trst).

VALUTE IN DEVIZE NA MILANSKI BORZI

Valute	Efektivne valute		Devize	
	3.2.89	10.2.89	3.2.89	10.2.89
Nemška marka	729,95	729,055	729,95	729,05
Nizozemski gulden	646,40	645,65	646,40	645,65
Belgijski frank	34,82	34,777	34,82	34,777
Danska krona	187,90	187,54	187,90	187,54
Norveška krona	202,20	201,38	202,20	201,38
Švedska krona	215,50	214,04	215,50	214,04
Ameriški dolar	1372,-	1343,45	1372,-	1343,45
Kanadski dolar	1152,10	1135,30	1152,10	1135,30
Španska pezeta	11,464	11,794	11,464	11,745
Portugalski eskudo	8,92	8,894	8,92	8,894
Grška drahma	8,797	8,733	8,-	8,-
Avstrijski šiling	103,79	103,652	103,79	103,652
Francoski frank	214,54	214,25	214,54	214,26
Švicarski frank	859,30	858,61	859,30	858,61
Japonski jen	10,607	10,545	10,607	10,545
Funt šterling	2394,-	2380,25	2394,-	2380,25

ZLATI KOVANCI IN ŽLAHTNE KOVINE

	3.2.89	10.2.89		3.2.89	10.2.89
F. šterling zlat	135.000	134.000	Zlato (gram)	17.400	17.250
Napoleon	103.000	103.000	Srebro (gram)	266,50	264,90

TEDENSKI PREGLED TEČAJEV TEMELJNIH DRUŽ NA MILANSKI BORZI

Družbe	Datum			Družbe	Datum		
	3.2.	10.2.	+ — %		3.2.	10.2.	+ — %
Agricola	1.980	1.980	—	Lloyd Adr.	17.485	17.130	-2,0
Alleanza	37.600	37.410	-0,5	Mediobanca	20.880	20.580	-1,4
Assitalia	15.700	15.500	-1,3	Montedison or.	2.040	2.025	-0,7
Bastogi	330	338,50	+2,6	Montedison ris.	1.142	1.140	-0,2
Benetton	10.980	10.980	—	Nuovo Ambr.	3.115	3.070	-1,4
Banco Roma	7.990	8.075	+1,1	Olivetti ord.	9.340	9.355	+0,2
Cigahotels	4.030	4.180	+3,7	Olivetti priv.	5.450	5.420	-0,6
CIR	5.715	5.720	+0,1	Pirelli SPa	2.977	2.960	-0,6
Credit	1.721	1.725	+0,2	RAS	41.310	40.250	-2,6
COMIT	3.419	3.428	+0,3	Rinascente	4.880	4.905	+0,5
Eridania	5.545	5.535	-0,2	SAI	19.980	19.550	-2,1
Fer. Fin.	3.012	3.003	-0,3	SIP	2.604	2.665	+2,3
Fiat	9.520	9.400	-1,3	SME	3.661	3.695	+0,9
Generali	41.420	40.840	-1,4	Snia Viscosa	2.705	2.665	-1,5
IFI priv.	18.400	18.120	-1,5	Standa	22.850	23.045	+0,8
Italcable	11.050	11.101	+0,5	STET	3.430	3.579	+4,3
Italia Assic.	11.415	11.405	-0,1	Toro	21.700	21.310	-1,8
Italmobiliare	145.000	143.050	-1,3	Unipol	17.210	17.450	+1,4

Predlog, da se uvede v Evropski skupnosti enoten davčni odtegljaj na finančne dohodke, je izzval precejšen odpor med posameznimi članicami. Zlasti se upira Luxembourg, ki se čuti najbolj prizadet od predlaganih sprememb. Njegova ekonomija sloni namreč v veliki meri na priliv tujih kapitalov v več kot sto banknih zavodov, ki imajo svoj sedež v tej mali državi. Fiskalne ugodnosti in bančna tajnost bi bile okrnjene z novimi ukrepi in to dejstvo bi utegnilo povzročiti beg naložb na druga tržišča izven EGS. Tudi Anglija kritično ocenjuje nove smernice in pri tem navaja nemški primer. Ko so v prejšnjem letu uvedli davek na obveznice v višini 10% je po oceni strokovnjakov ušlo iz države od 30 do 100 milijard mark. Sedanje neusklajenost bo treba izravnati, kajti pot k enotnemu tržišču je nepovratno začrtana.

(V sodelovanju s Tržaško kreditno banko)

BLAGOVNE BORZE

KOVINE

New York (stotinke dolarja za funt)

Baker wirebars	141,62-143,25
Baker elektrolitičen	138,40-139,20
Bakrovi odpadki št. 2	100,50
Cink high grade	75,90 - 90
Cink elektrolitičen	80 - 90,50
Paladij 99,9	141
Platina (v dolarjih za unčo troy)	523,50-524,50
Železni odpadki (v dolarjih za tono)	121 - 122
Srebro 999 (stotinke dolarja za unčo troy)	587,50

London

Svinec bel dry fob UK	756
Aluminij 99,5%	—
Nikelj high purity	—
Jeklo v palicah	—
Cinkova pločevina	—
Zivo srebro v jeklenkah po 76 funtov	285 - 295

SEMENSKO OLJE

Rotterdam (v dolarjih za tono cif)

Zemeljski lešniki (februar, marec)	615
Soja iz Nizozemske (februar, april)	83,50
Palmovo olje Sumatra (april, junij)	390
Sončnica (februar, marec)	420
Kokosovo olje Filipini (marec, april)	530
Laneno olje (marec)	645
Ricina olje (ex tank) (takojšnja dobava)	1070

ŽITA

Winnipeg (kanadski dolarji za tono)

Rž (marec)	150,10
Rž (maj)	151,10
Rž (julij)	151,90
Oves (marec)	151,50
Oves (maj)	152,90
Oves (julij)	154,50
Ječmen (marec)	119,20
Ječmen (maj)	124
Ječmen (julij)	126,10
Pšenica (marec)	145
Pšenica (maj)	149,90
Pšenica (julij)	151,50

BOMBAŽ

New York (stotinke dolarja za funt)

Marec	58,38
Maj	58,85
Julij	58,73

Aleksandrija (stotinke dolarja za funt fob)

Giza 45 fg extra	302,02
Giza 45 g	293,02

SVILA

Jokohama (jenov za kilogram)

Takojšnja dobava	14.940
Februar	14.998
Marec	15.259
April	15.483

SKUPNI INVESTICIJSKI SKLADI

ITALIJANSKI (v lirah)			3.2.89	10.2.89				3.2.89	10.2.89				3.2.89	10.2.89
Ala	12.232	12.238	Fondimpiego	11.760	11.768	Phenixfund	10.543	10.523						
America	11.816	11.838	Fondinvest 1	12.449	11.459	Primecapital	25.108	25.050						
Arca BB	19.869	19.882	Fondinvest 2	14.713	14.696	Primecash	12.821	12.825						
Arca RR	11.617	11.615	Fondo Centrale	14.794	14.818	Primeclub Azion	10.064	10.048						
Arca 27	10.205	9.983	Fondo Profess.	31.078	31.200	Primeclub Obbl.	11.163	11.156						
Aureo	16.653	16.586	Genercomit	17.459	17.439	Primerend	18.916	18.875						
Aureo Previdenza	11.586	11.545	Genercomit Rend	10.323	10.334	Promofondo 1	10.334	10.405						
BN-Multifondo	11.392	11.386	Geporeinvest	10.586	10.580	Redditosette	15.784	15.819						
BN-Rendifondo	11.498	11.504	Geporend	10.127	10.145	Rendicredit	11.346	11.350						
Capitalcredit	10.589	10.569	Gestielle B	10.398	10.383	Rendifit	10.917	10.926						
Capitalfit	12.969	12.961	Gestielle M	10.424	10.434	Risp. Italia Bil.	16.838	16.797						
Capitalgest	14.694	14.691	Gestiras	18.417	18.413	Risp. Italia Redd.	14.188	14.186						
Cashbond	10.762	10.772	Imi 2000	24.686	11.968	Rologest	11.260	11.276						
Cash Management F.	13.198	13.161	Imicapital	24.686	24.640	Rolomix	10.549	10.537						
Centrale Capital	11.176	11.234	Imindustria	9.956	9.951	Salvadanaio	11.245	11.245						
Centrale Global	10.572	10.705	Imirend	14.607	14.600	Sforzesco	10.858	10.865						
Centrale Reddito	11.415	11.418	Interbancaria Azion.	17.829	17.799	Venture-Time	11.653	11.646						
Commercio Turismo	10.165	10.127	Interbancaria Obbl.	14.853	14.861	Verde	11.692	11.688						
Corona Ferrea	11.272	11.205	Interbancaria Rend.	15.180	15.190	Visconteo	15.300	15.339						
Eptabond	11.841	11.845	Investire Azion.	11.144	11.117									
Eptacapital	10.819	10.851	Investire Bil.	10.860	10.818	TUJI (v dolarjih)								
Euro Andromeda	16.452	16.442	Lagest Azion.	12.194	12.211	Capital Italia	33,04	32,28						
Euro Antares	12.854	12.861	Lagest Obb.	11.041	11.044	Fonditalia	69,45	69,98						
Euromob. Cap. Fund.	10.910	10.921	Libra	17.575	17.553	Interfund	35,39	35,63						
Euromob. Redd.	11.091	11.098	Money-Time	10.563	10.562	Int. Securities	25,24	25,52						
Euro Vega	10.695	10.713	Multiras	17.552	17.504	Italfortune	40,99	39,54						
Fiorino	23.839	23.866	Nagracapital	15.003	14.999	Italunion	23,04	22,27						
Fondattivo	11.028	11.003	Nagrarend	12.937	12.945	Mediolanum S. F.	35,52	35,58						
Fondersel	26.573	26.585	Nordcapital	10.291	10.263	Rominvest	32,18	32,52						
Fondicri 1	10.907	10.929	Nordfondo	12.373	12.385	Fondo Tre R. Lit.	38.119	38.907						
Fondicri 2	10.739	10.800												

Dotiskan je bil zanimiv priročnik

Pogled v znane in manj znane naravne znamenitosti Slovenije

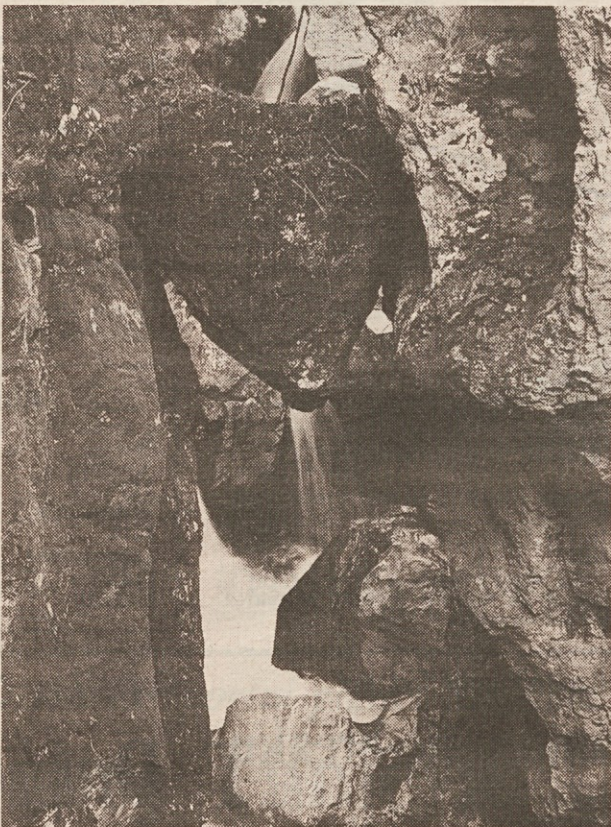
Slovenci razpolagamo z veliko vodniki, v katerih so opisane turistične in naravne lepote naših krajev. Marsikdaj pa nam manjkajo organsko pripravljene knjige v katerih bi bili avtorji zaobjeli eno samo ali nekaj podobnih posebnosti.

Peter Skoberne je eno takih vprašanj rešil s knjigo z naslovom *Sto naravnih znamenitosti Slovenije*, ki je tik pred koncem lanskega leta izšla v redni zbirki Prešernove družbe. Prav to da je knjiga izšla v tako popularni zbirki je omogočilo zelo visoko naklado 61.000 izvodov. 250 strani debel priročnik si lahko nabavimo tudi posamično, izven redne zbirke, za zelo nizko ceno.

Vsem tistim, ki radi zahajajo v naravo, bo ta knjiga zelo dobrodošla. V njej so na zelo poljuden način prikazane najbolj znane naravne znamenitosti na Slovenskem. To so slapovi, jezera, jame in brezna, drevesa, skalni samotarji, naravna okna in mostovi, narodni parki. Knjiga je bogato ilustrirana. Vsaki znamenitosti sta posvečeni dve strani. Na prvi je kratek opis, na drugi pa ena ali več barvnih slik.

Avtor nam na zgoščen način prikaže sto takih znamenitosti v različnih slovenskih pokrajinah. Zelo umestno so ti kraji regijsko združeni. Precej takih naravnih znamenitosti je na Primorskem ali v sosednjih krajih Notranjske: Mangart, Soča, Moznica, okno v Prestreljeniku, Boka, Gregorčičev slap, Krnsko jezero, soteski Zadlašice in Tolminke, Skladi pri Modreju, Baška grapa, Pršjak, Ravenska jama, Pasica, Otlica, Divje jezero, Kačja smreka, Dragonja, Supot pri Koštaboni, Stena v dolini Dragonje, Sečoveljske soline, Strunjanski klif, Osp, Jame pri Ocizli, Škamperletova jama, Martinska jama, Brinščica, Škocjanske jame, Snežnik, Postojnska jama.

Nedeljski izletnik v prelepo slovensko naravo bo ta vodnik že kar nujno potreboval. Marsikdo bo v njem našel marsikaj novega. Zaradi tega bo ta knjiga postala naš nepogrešljivi spremljevalec vsakokrat, ko gremo na izlet v naravo.

Družba American Airlines naročila 160 novih letal

Največja ameriška letalska družba American Airlines je pri družbi McDonnell naročila 160 potniških letal v skupni vrednosti sedem milijard dolarjev. Gre za doslej drugo največje naročilo novih letal v zgodovini. Za deset in pol milijard dolarjev letal je ameriška družba Delta Airlines naročila v lanskem septembru. To je bilo doslej največje naročilo novih letal.

Zaradi megle je jugoslovanski letalski prevoznik JAT v prvi polovici letošnjega januarja imel izgubo ene milijarde lir. Spremeniti so morali urnike polovice poletov ter ukiniti 551 poletov.

Uroberlin France je naslov nove letalske družbe, katere lastnik je francoski prevoznik Air France. Nova družba bo vzdrževala vezo med Zahodnim Berlinom in nemškimi mesti Frankfurt, München, Stuttgart, Köln in Bonn.

V Montpellieru na Francoskem bo od 13. do 15. aprila posvet letalskih in turističnih operaterjev. Skušali bodo urediti kaos, ki vlada na področju cenikov letalskih prevozov. Pobudo za posvet je dal drugi največji francoski tour operater Nouvelles Frontieres. Dogaja se namreč, da povratna karta med Parizom in Brusljam z linijiskim letalom stane prav toliko kot čarterski prevoz med Parizom in New Yorkom.

Še 4 nove turistične loterije

Doslej smo v Italiji vsako leto imeli dve turistični loteriji, povezani s pustom v Viareggio in z »regato storico« v Benetkah. Znano je, da je lani več turističnih krajev v Italiji zahtevalo povezavo med svojimi prireditvami in državno loterijo. Ta zahteva je utemeljena z dejstvom, da je četrtna vnovčenega denarja namenjena krajevni upravi, kjer se prireditve vrši.

Rimska vlada je pred dnevi sprejela štiri od številnih prošelj. V Rimu so sprejeli tozadevni dekret, ki ga mora parlament sprejeti v zakon. Nove loterije bodo vezane na prireditve v Sanremu, Taormini, Folignu in ob Gardskem jezeru. V Taormini so vsako leto od 15. julija do prvih dni septembra kulturne prireditve v grškorskim gledališču. V Sanremu se

vrši festival lahke glasbe. V Folignu je v začetku septembra starodavna viteška igra Quintana. Na Gardskem jezeru pa je vsako leto na sporedu tekma jadrnic na sto milj dolgi progi.

Devize Madžarom za potovanja na tuje

Madžari že nekaj časa lahko potujejo v tujino brez vsakih policijskih omejitev. Madžari so to izkoristili predvsem za potovanja v zahodne države, še zlasti v Avstrijo, Zvezno republiko Nemčijo, Jugoslavijo in Italijo. Število ljudi, ki gredo v tujino, se

je v enem letu povečalo kar štirikratno. Ker jim zakon omogoča, da si doma nabavijo devize, je madžarska državna banka kmalu ostala brez potrebnega zahodnega denarja. Zaradi tega so sedaj znižali količino tujega denarja, ki ga madžarski turist dobi v domači banki predno gre na turistično potovanje v tujino. Po novem bo vsaka tri leta madžarski državljan doma lahko uradno zamenjal le 20.000 forintov, kar je po uradni menjavi približno pol milijona lir. Kljub znižanju prej razpoložljive vsote so madžarski turisti v zelo kratkem času pokupili 800 milijonov avstrijskih šilingov, 52 milijonov nemških mark ter 6,7 milijona dolarjev. Zanimanje za potovanja na Zahod še narašča.

Prekrasno letovišče ob Biskajskem zalivu

Biarritz: stara gospa s pogledom naprej

Meja je pač meja, pa čeprav na obeh straneh v glavnem živijo ljudje iste narodnosti. Ko se z avtom pripelješ na špansko-francosko mejo pri Irunu in jo prestopiš takoj vidiš razliko. In vendarle Baski živijo na obeh straneh državne meje, pa čeprav na eni strani pomešani s Španci, na drugi pa s Francozi. Na Španskem voziš skozi mesta in vasi, v katerih je vse polno nizkih marsikdaj že dotrajanih starih stavb ali pa visokih hiš z ljudskimi stanovanji, na ulicah je vse polno smeti, pločniki so zaraščeni s travo, veliko je nereda. Na drugi strani državne meje pa tja do St. Jean de la Luza, Biarritza in Bayonne, so skoro vse stavbe čisto belo obarvane, ulice so očiščene, v gredicah je vse polno cvetja. Res je, da so ti predeli na francoskem ozemlju že stoletje in pol turistično pomembni in da si prebivalci prizadevajo pridobiti in ohraniti turiste. Res je tudi, da je na španski strani veliko rudnikov in tovarn in da so zaradi dima pročelja hiš izgubila svojo prvotno barvo. Res pa je tudi, da so prizadevanja za čistočo v eni državi večja od tistih v drugi. Isto ugotovljamo, ko gremo iz kake mediteranske ali vzhodne države v Avstrijo ali Nemčijo.

Od meje pri Irunu pa tja do Bayonne (Baski temu kraju pravijo Bayona, vendar tega originalnega napisa ne boš našel na nobenem cestnem znaku) je eno samo turistično mesto. Niti ne opaziš, da prehajaš iz enega kraja v drugega. Nekatere vasice so sicer majhne, v njih je največ majhnih stavb v katerih so trgovine, gos-

tišča, razkošna stanovanja. V Biarritzu in Bayonni pa vidiš tudi velike stavbe, tako tiste iz srede prejšnjega stoletja kot tiste, zgrajene v sodobnejših časih. V Bayonni, ki je starejše mesto, pa vidiš stare cerkve in palače, ozke uličice, obilo starih stavb. Veliko teh je podobnih tistim na drugi strani meje, vendar tu vlada čistoča.

Človek vaje mediteranskega morja, peščenih plaž in skalnatih zalivčkov z mirnim morjem, se bo vprašal zakaj so Francozi izbrali Biarritz kot obmorsko letovišče. Saj je ta kraj vendarle zelo oddaljen od Pariza in drugih velikih francoskih mest, skoro prav toliko kot Azurna obala, kjer se je že v prejšnjem stoletju prav tako razvil obmorski turizem.

Ni tu mirnega morja kot na toliko opevani francoski azurni sredozemski obali od Mentona do Cannesa in še dalje ob rdečem skalovju L'Esterela. Tu, v Biskajskem zalivu, ob obalo pljuskajo več metrov visoki valovi. Povprečni plavalec se tu lahko poda v morje le za nekaj metrov stran od obale. Ni lahko priti čez pet, šest in več metrov visoke valove na odprto morje. Če pa bi tja zašel se ne bo znal vrniti na obalo. Prav zaradi tega je na dolgi peščeni obali Atlantika vse polno čuvajev, ki kopalce pozivajo, naj se ne oddalijo preveč od obale. Niso to plaže, urejene tako kot pri nas. V glavnem gre za peščene dune tu pa tam zaraščene z grmičevjem. Poleti je tam veliko kopalcev, ki se v te kraje pritepejo iz vseh krajev Francije kot tudi iz drugih evropskih dežel.

Na španskih in francoskih obalah Biskajskega zaliva je vse polno ribiških pristanišč. Ljudje v teh krajih so od vedno bili odvisni od morskih dobrot. So spretni ribiči. Zaradi tega v vseh gostilnah dobiš sveže in okusno pripravljene ribje jedi. Plima in oseka imata velika nihanja. Zaradi tega bomo v ribiških pristaniščih, kjer so pomoli visoki tudi do deset metrov, lahko ugotavljali kako se morje dviga ali upada.

Bayonne je kraj v katerem so se za časa Francovega režima v Španiji zbirali baskovski begunci. Tu so imeli svoja skrivališča pri-

staši ETA. Takrat jih je francoska policija tolerirala. Dandanes pa imajo Baski, ki živijo v Španiji, že kar veliko pravic, tistim, ki živijo v Franciji, pa njihova vlada jezikovnih pravic ne priznava.

Biarritz se je pričel turistično razvijati v sredini prejšnjega stoletja. Sem so pričeli prihajati bogati ljudje iz vse Francije. Cesar Napoleon III. je zgradil na čast svoji soprogi Evgeniji prekrasno palačo, ki je dobila naslov Palais. Leta 1903 je palača, ki je tedaj že bila hotel, zgorela prav takrat, ko je tam večerjala ruska princesa

Davčne utaje tudi na Južnem Tirolskem

V nemškem Brixnu so gostinci prijavili le dve tretjini gostov

Splošno veljavno mnenje je, da na italijanskem Severu vsi bolj ali manj plačujejo davke in da na Jugu tega ne delajo. Zaradi tega je kot strela z jasnega prišla izjava Roberta Peintnerja, predsednika Turistične ustanove v Brixnu, na Južnem Tirolskem, da so tamkajšnji gostinci in zasebni lastniki turističnih sob v lanskem letu prijavili kar za tretjino manj turistov od tistih, ki so dejansko preživeli počitnice v tem kraju. Po uradnih podatkih je lani tam bivalo 680.000 turistov, v resnici pa naj bi jih bilo nad milijon.

Painter trdi, da je zaradi tega Turistična ustanova imela dvojno škodo. Prvič, ker ni vnovčila 80 odstotkov turistične takse, ki ji pripada. Drugič, ker ni od pokrajinske vlade v Bocnu dobila prispevka, katerega višina je odvisna od števila nočitev. Pokrajinska vlada v Bocnu daje veliko denarja v turistično dejavnost tako gostincem za gradnjo ali obnovo obratov kot kmetom, ki uredijo sobe, ki jih potem oddajo gostom. Izdatne podpore dobivajo tudi turistične ustanove.

Tako gostinci kot zasebniki, ki oddajajo sobe, so v Brixnu (italijansko Bressanone) nemške narodnosti. Iz Peintnerjevih izjav izhaja, da je tudi med južnotirolskimi Nemci veliko davčnih utajevalcev. Ta šport ni torej specialiteta italijanskega Juga.

Sejmi cvetlic na Holandskem

Nizozemska je znana po svojem cvetju. Na vseh fotografijah nam to deželo kažejo prepolno cvetja. Zaradi tega Nizozemci vabijo turiste v svojo deželo predvsem zato, da bi si ogledali številne sejme cvetlic.

V zadnjem času je Turistični urad Nizozemske posvetil precej pozornosti Italiji, v želji, da bi tja gor potovalo čimveč turistov iz te države.

V februarju je v Bovenkaspelu največji sejem cvetlic na svetu. Podobne prireditve bodo na pomlad v Breezandu, Keukenhofu, Haarlemu in še v drugih krajih.

V Haarlemu bo ob koncu prvega tedna v aprilu znana parada avtomobilov in čolnov, ki bodo okinčani s cvetjem. Poleti pa so na vrsti prireditve v Limmenu, Aalsmeeru in Westlandu. Seveda pa je takih prireditev na Holandskem še cela vrsta.

Olga, sestra carja Nikolaja. Palais so že takrat znova zgradili. Z Miramarom je Palais dandanes simbol Belle Epoque, veselega časa iz let pred prvo svetovno vojno. V takrat zelo omejenem prostoru, okrog enega trga in nekaj ulic, so še pred prvo vojno zgradili nekaj drugih hotelov in vil. Že iz takratnih časov je tu tudi vse polno gostišč z mizicami na prostem. Turistom ugaja sedeti na kraju kjer je tudi poleti precej vetrovno.

O Biarritzu je seveda treba povedati še marsikaj. Večina stavb je belo pobarvanih. Sem sodijo ne le majhne stanovanjske vile, marveč tudi večje stavbe. Tudi poletni turisti imajo najraje bela oblačila. Tu je veliko teniških igrišč. V neposredni okolici je kar sedem igrišč za golf, kar je, tako trdijo izvedenci, največja koncentracija takih igrišč na svetu. To pomeni, da tja prihajajo na počitnice bogatejši ljudje. Zanimivo pa je priti čez star mostiček na pečino na katero pljuskajo valovi Atlantika.

Pot z avtomobilom do baskovskih dežel na obeh straneh meje je seveda dolga in tudi naporna, pa čeprav je do tod sedaj že skoro speljana avtocesta. Sicer pa, če gremo v te kraje po francoskem ozemlju, po avtocesti le do Toulouse in potem zavijemo po državnih cestah do Biarritza, se bomo lahko ustavili v enem od tolikih manjših krajev, kjer v trgovinah prodajajo zelo okusne, doma pripravljene in pakirane gosje jedi. Smo pač v deželi ljudi, ki vedo kaj dati dobrega na mizo.

MARKO WALTRITSCH

Danes se z moškim slalomom zaključi svetovno smučarsko prvenstvo v Vailu

Vreni prismučala drugo zlato

Tomba »obvezni« favorit

VAIL — Vreni Schneider je v veleslalomu osvojila svoj prvi svetovni naslov. V celoti je švicarska smučarka nesporno najboljša tekmovalka prvenstva.

Švicarka je vodila že po prvi vožnji in je prišla do zmage potem ko je morda nekoliko preveč tvegala in v prvem delu proge beležila dve sicer lažji napaki. Junakinje dneva so bile Francozinje. Carole Merle je osvojila drugo, Guignardova pa tretje mesto.

Veliko se je pričakovalo tudi od Mateje Svet. Jugoslovanka je osvojila četrto mesto, kar spada »v normalo«. Pričakovanje za novo zmago je bilo sicer na mestu, napačno pa bi bilo Matejo za vsako priložnost »tombizirati« in od nje pričakovati samo zmage. Konec koncev gre za SP, na katerem se v vsaki panogi lahko vsaj pet smučark enakovredno bori za prva mesta. S prestižnim naslovom v slalomu in z dvema četrtima mestoma ostaja Svetova med najboljšimi udeleženkami coloradskega prvenstva. Njena zanesljivost je veliko jamstvo za nadaljnjo pot slovenske smučarke.

Za boljša mesta se je potegovala tudi Veronika Šarec, ki pa je v drugi vožnji zavozila s proge. Italijanke so odpadle že med prvim spustom.

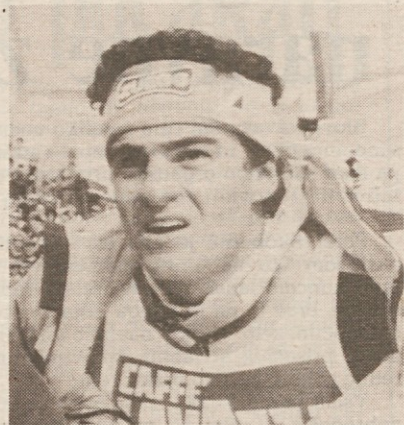
VRSTNI RED VELESALOMA
1. Schneider (Švi.) 2'29"37
2. Merle (Fr.) 2'30"50
3. Guignard (Fr.) 2'31"80
 4. SVET (Jug.) 2'31"92, 5. Walliser (Švi.) 2'32"05, 6. Dedler (ZRN) 2'32"33, 7.

Chedal (Fr.) 2'32"97, 8. Fernandez-Ochoa (Sp.) 2'33"22, 9. Maier (Av.) 2'33"45, 10. Roffe (ZDA) 2'33"62, 16. Pušnik (Jug.) 2'35"42.
 Na sliki: Mateja Svet je včeraj že drugič na tem SP osvojila nevhvaležno četrto mesto

Italijanski tabor ima danes svojo zadnjo možnost, da se rehabilitira pred javnim mnenjem. Zmago v moškem slalomu je brez dvoma naročil tudi Alberto Tomba, ki pa seveda ni sam v takih željah.

Za prestižno slalomsko zmago se bodo danes potegovali predstavniki nove garde alpskega smučanja. Verjetno sta v prvi vrsti Norvežan Furu-eth in Zahodni Nemec Bittner, oba izrazita napadalca med vratci. Ne gre seveda spregledati Girardellija, Avstrijce z Nierlichom in Gstreinom in druge outsiderje. Med slednje, vsaj za kolajno, gre uvrstiti tudi Jugoslovana Benedika, ki bi lahko potrdil srečen trenutek slovenskega smučanja.

Drugo progo bo postavil italijanski trener Pietrogiovanna, ki se navadno

ogreva za tekoče proge brez grobo ostrih zavojev. Verjetno ne more biti dvomov, da bo Pietrogiovanna postavil Tombi primerno progo.

Svetovno prvenstvo bodo arhivirali brez posebnega bleška. Domače občinstvo se ni odzvalo vabilu za neposreden obisk. Evropski rekreativni smučarji pa so pred ekrani lahko razvijali svojo zavist nad izrednimi snežnimi pogoji Skalnatega gorovja...

Na sliki: bo Alberto Tomba danes uspel?

KOLAJNE			
Švica	3	5	3
Avstrija	2	2	1
ZRN	1	0	2
Jugoslavija	1	0	1
ZDA	1	0	1
Luksemburg	1	0	0
Francija	0	1	1
Kanada	0	1	0

V moški odbojarski C-1 ligi

Olympii zlata vredni točki

OLYMPIA - PALLAVOLO BASSANO 3:1 (15:4, 14:16, 15:7, 15:6)

OLYMPIA: A., D. in S. Terpin, Špacapan, Petejan, Sfiligoi, Marassi, I. in Š. Čotič, Bello, Dorni.

POTEK SETOV: 1. set (8:1, 10:3, 15:4); 2. set (3:1, 3:11, 8:11, 13:13, 14:16); 3. set (4:1, 9:3, 12:5, 15:7); 4. set (2:4, 7:4, 14:5, 15:6).

Igralci Olympie so osvojili pred domačim občinstvom zlato vredno zmago proti enemu izmed neposrednih tekmecev v borbi za obstanek v ligi. Proti šestarki iz Bassana, ki je imela pred včerajšnjim srečanjem isto število točk na lestvici kakor Olympia, so Jakopičevi varovanci prikazali morda najbolj prepričljivo predstavo v letošnjem prvenstvu, vsaj kar se tiče samozavesti in odločnosti v iskanju zmage.

Goričani so stopili na igrišče zelo motivirani in so z zelo lepimi kombinacijami takoj presenetili nasprotnika, ki je veliko grešil in ni sploh pričakoval tako silovitega začetka naših predstavnikov. Domačinom se je nekoliko zataknilo le v drugem setu, ko so gostje nanizali deset zaporednih točk in so z dobrim blokom uspeli zaustaviti napade olympičev. Ta pa je bila tudi edina pavza slovenskih odbojkarjev v včerajšnji tekmi. V nadaljevanju so znova zaigrali zelo prodorno, z učinkovitimi napadi in s požitvijo v obrambi so spravili na kolena nasprotnika, ki je ostal brez moči in je moral priznati premoč Olympie.

S tem pomembnim uspehom so goriški odbojkarji znatno izboljšali svoj položaj na lestvici, pokazali pa so predvsem več samozavesti in zaupanja v lastne moči, kar je navsezadnje še najbolj spodbudno za bodoče prvenstvene nastope. (mal)

V ženski odbojarski C-1 ligi

Prava drama v tie-breaku

PAV UDINE - BOR ELPRO 2:3 (8:15, 15:6, 15:7, 15:17, 16:17)

BOR ELPRO: Nacinovi, Maver, D'Ambrogio, Foraus, Grbec, Vidali, Fučka, Visintin, Superina, Brazzani in Sancin.

VIDEM — Borovke so na gostovanju v Vidmu prekinile začaran krog porazov v igri tie-break in vknjižile predragoceni točki v boju za obstanek v ženski odbojarski C-1 ligi. Na igrišču v Ulici Marangoni se je v petem nizu odvijala prava drama, kakršno res odsvetujemo vsem srčnim bolnikom. Borovke so se namreč pri vodstvu s 13:10 dobesedno blokirale, zgrešile dva servisa in še nekaj lahkih žog, ravno tako živčne gostiteljice (v zadnjih štirih nastopih so trikrat izgubile) niso bile k sreči kaj prida uspešnejše in tako je bilo 16:16. Servirale so Videmčanke, po napadu Nacinovijev se so te organizirale protinapad, ki pa so ga borovke prestregle in Maverjeva je postavila tekmi besedo konec z močnim napadom, ki je dobesedno razkačil videmske navijače in ekipo, češ da je bila žoga v outu, vendar menimo, da je sicer zelo strog sodnik dobro videl in pravilno dosodil točko ter zmago plavim.

Kot že velikokrat doslej bi lahko Bor Elpro mogoče zmagal že prej, a je po prvem nizu, v katerem je z lahkoto razpolagal z nasprotnikom, vidno popustil. Res pa je, da so si tokrat borovke dobesedno z »nohti in kremplji« izborile četrti niz, v katerem so bile pri rezultatu 14:12 za gostiteljice navidezno v že izgubljenem položaju.

Jugoslovansko košarkarsko prvenstvo

Zmaga Ljubljancanov

LJUBLJANA — Po dveh zaporednih porazih so košarkarji ljubljanske Smelt Olimpije premagali IMT s 109:92 (52:47). Tudi tokrat so se gostje izkazali kot zelo neugoden nasprotnik. Ne glede na to pa ni bila zmaga domačinov v dvorani v Tivoliju nikoli v nevarnosti. Še posebej dobro so igrali varovanci trenerja Jelovca v obrambi. Pri Smeltu Olimpiji so se vpisali v listo strelcev naslednji košarkarji: Petrović 17, Zdovc 19, Besedič 4, Tovornik 9, Hauptman 31, Čurčić 22 in Kotnik 5.

Tudi po 14. kolu na vrhu lestvice ni prišlo do sprememb, ker je Partizan zmagal v gosteh, sarajevska Bosna je z lahka odpravila Borac, v dalmatinskem derbiju pa je Jugoplastika premagala Šibenko tudi v gosteh. Pri lanskih prvakih iz Splita sta bila najboljša Ivanović in Radja. Vse boljša Crvena zvezda z zadnjim na lestvici Prvim partizanom je pospravila dve pričakovani točki.

IZIDI 14. KOLA: Smelt Olimpija - IMT 109:92 (52:47), Vojvodina - Partizan 95:106 (45:52), Crvena zvezda - Prvi partizan 84:76 (43:30), Bosna - Borac 127:85 (56:43).

Košarkarsko promocijsko prvenstvo

Neuspešna sobota naših

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP - CGI 86:96 (31:45)

KONTOVEL EL. SHOP: Ban 4, Grilanc 20 (3:3), Gregori, Sosič 6 (3:4), Sterni 14 (2:5), Štoka 17 (5:11), Emili, Starc 6 (4:7), Civardi, Čuk 25 (13:13).

Kontovelci so slabo začeli v napadu in po sedmih minutah igre izgubljali že za 10 točk. Po izdatnem vodstvu gostov so Kontovelci v drugem polčasu lahko nadoknadili večji del zamude in v 33. minuti zmanjšali na 69:71. V tem razburljivem delu tekme pa so si nakopali veliko osebnih napak. Predčasno so morali z igrišča Čuk, Emili, Štoka, Ban, Grilanc in Sterni, tako da so Kontovelci tekmo končali v štirih. (D. Starc)

PETROLIFERA - DOM GOMETAL SIMEC 83:77 (40:41)

DOM GOMETAL SIMEC: Košuta 2, Kocjančič 4, Batello 6, Dornik 8, Podberšič 22, Nanut 35, Ambrosi, Semolič. PON: Kocjančič v 29. min., Košuta v 34. min., Dornik v 38. min., Semolič v 40. min. ON: Petrolifera 30, Dom 31. TRI TOČKE: Nanut 2.

Domovci so v zadnjem kolu prvega dela prvenstva na tujem klonili proti

drugouvrščeni na skupni lestvici. V prvem polčasu sta si bili ekipi popolnoma enakovredni, v prvih minutah drugega polčasa pa je že kazalo, da bo našim uspel podvig, saj so z razigranim Podberšičem nemoteno polnili nasprotnikov koš.

Toda v nadaljevanju se je zataknilo, katastrofalen odstotek v metih s srednje in velike razdalje jim je bil na koncu srečanja usoden. Pohvala gre tokrat le Podberšiču, ki se je boril kot pravi lev. (A. F.)

Minibasket

TURNIR OBERSNEL

POLET - RICREATORI 35:37

POLET: Petaros 11, Bogatec, Milič 2, Sosič 6, Kocjančič, E. Lakovič 4, Fonda, Kalc 1, I. Lakovič 11, Šturman, Grilanc, Hrovatin.

Poletovci so gotovo odigrali najboljšo tekmo na tem turnirju za letnike 1979 in mlajše, saj so izgubili proti predvsem višjim nasprotnikom le za dve točki. Srečanje je bilo vseskozi izenačeno, naši pa so pokazali nekaj res lepih skupinskih akcij, za kar je treba pohvaliti prav vse poletovce.

● Jadran

bil prava gonilna sila vse Jadranove igre in je spet dokazal, da se vrača vformo, kar je za vse Jadranovo moštvo še kako vzpodbudno. Marko pa je bil spet zelo koristen tako v obrambi kot v napadu. (BRANKO LAKOVIČ)

RANGERS - JADRAN 100:101 (61:48)
 RANGERS FIRENZE: Ruzzi 16 (4:6), Dell'Innocenti 4 (4:5), D'Agostini 6, Sczhi, Mangini, Brunelli 13 (3:4), Lazzeri 29 (11:12), Pirel 30 (5:5), Rotelli, De Angelis 2.

JADRAN: Starc 22 (9:11), Persi, Čuk 20, Manzano 11 (4:5), Corsi, Sosič 5 (1:1), Gobbo (1:2), Rauber 6, Ban 26 (4:5), Daneu 6.

SODNIKA: Licari (Sassari) in Limbardi (Cagliari); PM: Rangers 27:32, Jadran 19:24; ON: Rangers 20, Jadran 30; PON: Gobbo (19), Čuk (36), Ban (40). Tri točke: Pirel 1, Ban 2, Manzano 1, Starc 1. GLEDALCEV: 400.

kratke vesti

Svetovni rekord Timmermanna

SENFTENBERG — Na atletskem dvoranskem DP je Ulf Timmermann postavil nov svetovni rekord v metu krogle z rezultatom 22,55 m.

Naslov za Goričanko Biagi

TURIN — Na dvoranskem atletskem DP je v skoku višino zmagala Goričanka Cristina Biagi. Dosegla je rezultat 184 cm kar je tudi njen osebni rekord. V teku na 60 m čez ovire je drugo mesto dosegel mladinec Laurent Ottoz, sin slovitega Eddyja, ki je bil l. 1968 drugi na OI na progi 110 m čez ovire. Po daljšem času so se ponovno izkazali... sodniki. Pozabili so pozvoniti ob zadnjem krogu teka žensk na 1500 m. Presenečena dekleta so tekla krog več. Zmagala je Tržčanka Tauceri, tek pa so nato razveljavili.

kratke domače vesti

Marino Košuta predsednik Čupe

Na sinočnji prvi seji JK Čupa so si odborniki razdelili funkcije. Sestava je naslednja: Marino Košuta (predsednik), Walter Reščič (podpredsednik), Klavdij Cibic (tajnik), Egon Nanut (gospodar), Marko Kojanec (blagajnik), Aleksij Bezin (gospodar morske opreme), Igor Bogatec (vodja športne dejavnosti).

Odbojka: under 18 ženske

AGOREST - MORARESE 3:0 (15:10, 15:5, 15:3)

Proti »pepelki« prvenstva so predstavnice združene ekipe dosegale lahko zmago. Igra sicer ni bila na najboljši ravni, poznale so se namreč pustne posledice. Sedaj čaka naše igralko še zadnji prvenstveni nastop v gosteh proti Pierisu. (jo)

Moška C-2 liga: na gostovanju v Tržiču

Drugi zaporedni poraz borovcev

FINCANTIERI - BOR CUNJA AVTOPREVOZ 3:1 (15:5, 12:15, 15:12, 16:14)

BOR CUNJA AVTOPREVOZ: Budin, Marega, P. in R. Pernarčič, Starc, Meton, Stranj, Gasparo in Stančič.

Odbojkarji Bora Cunja Avtoprevoz so izgubili drugo tekmo zapored. Potem ko so pred tednom morali prepustiti točki vodilni ekipi Pav Natisonie, so tokrat ostali praznih rok na gostovanju v Tržiču. Vsekakor moramo omeniti, da je manjkal oboje glavni podajatelj Batič in ta odsotnost se je še kako poznala. Verjetno je ta odsotnost vnesla v Borove vrste obilico nerazumevanja, katero je še povečal glavni sodnik z rumenimi kartoni. Najslabše so gostje igrali v prvem nizu in potem bili gostiteljem povsem enakovredni. Največ preglavic pa jim je delal sprejem. Obenem pa se je domača šestotka oddolžila za gladek poraz v Trstu v prvem srečanju. (M. Marega)

PAV NATISONIA - MEBLO IMSA

MEBLO IMSA: Vogrič, Lutman, Buzzinelli, Petejan, Mitja in Aleš Ferri, Zavaddal, Princič, Korsič, Superga.

Proti vodilnemu na lestvici so naši fantje odigrali zelo solidno tekmo. Čeprav so izgubili, so bili v prvih treh setih enakovredni nasprotniku. Izvajali so hitro igro, predvsem pa so zelo dobro blokirali. Zaradi lastnih napak so po nepotrebnem izgubili prvi set, zelo dobro pa so reagirali v drugem setu, kjer so konstantno spravljali v zadrego domačine. Najvažnejši je postal tretji set, ki je trajal celih 27 minut. Nasprotnika sta se stalno zasledovala, le v končnici so naši popustili. V četrtem setu smo pričakovali reakcijo naših odbojkarjev, na žalost so naši povsem popustili. Tokrat nista stopila na igrišče Princič zaradi poškodbe in Lavrenčič zaradi bolezni. Zelo dobro sta jih zamenjala in igrala solidno Zavaddal in Buzzinelli. (Zip)

Ženska C-2 liga: Agorest doma nezadržen

AGOREST - KENNEDY 3:1 (15:13, 15:12, 7:15, 15:12)

AGOREST: Marassi, Černic, Klemše, Primožič, Roner, Vižintin, Zavaddal, Peterin, Lovisutti, Rupil in Scoziero.

Odbojkarice združene ekipe Agoresta so spet prijetno presenetile. Kaže, da za ekipe, ki so na zgornjem delu lestvice, v Sovodnjah ob podpori izrednih gledalcev ne bo lahko slaviti, ker so z motivacijo, s katero se domačinke vržejo v boj, sposobne spraviti na kolena tudi tako dobrega nasprotnika kot je bila sinoči ekipa Kennedy.

Gostiteljice so povedle na samem začetku srečanja, a gostje so hitro reagirale in pokazale, da ne bodo poceni prepuštile dragocenih izkupiček. Bil je res lep boj za vsako točko, kar najbolj kažejo izidi v nizih. Tudi izgubljeni tretji set, kateremu je botroval sodnik, domačinke ni demoraliziral. V zadnjem nizu so spet dobro zaigrale in s tem strle še poslednji odprt nasprotnic. (R. I.)

VILLACHER BEER - SLOGA KOIMPEX 3:2 (15:10, 15:11, 10:15, 14:16, 15:9)

SLOGA KOIMPEX: Ciocchi, Drnovšek, Fabrizzi, Grgič, Križmančič, Lupinc, Marucelli, Milkovič, Miot, Sosič, Škerk, Ukmar.

Slogašicam sinoči ni uspelo, da bi nadaljevale serijo pozitivnih rezultatov. Tudi povratno kolo se je zaključilo po petih setih, le da je tokrat točki osvojil Villacher, ki je tako drugič zapored prekrizal račune vodilni šestarki. Tekma sama ni bila lepa, ker so igralko obeh društev zaigrale izredno živčno, saj je bilo srečanje sila pomembno za oba. Pri Slogi Koimpex pa se je za nameček še poznalo, da je Ukmarjeva nastopila z vročino, kar je seveda ohromilo udarno moč naše šestere, na slab dan pa so naletele še nekatere druge standardne igralko. Kljub porazu za slogašice še ni nič izgubljenega in ostajajo še vedno na drugem mestu na lestvici. (Inka)

Moška D liga: slaba tekma Soče Sobema

LUCINICO - SOČA SOBEMA 3:0 (15:7, 15:9, 15:2)

SOČA SOBEMA: Černic, Museu, Battisti, Kovic, Ivo in Marko Čotič, Pahor, Bagon

Sočani so prvo tekmo povratnega dela prvenstva izgubili katastrofalno. Izenačen je bil samo uvod prvega seta, kaj kmalu pa so domačini vzeli vajo v roke in svoj ritem diktirali tudi v drugem in tretjem nizu, ko so naši popolnoma popustili. Sovodenjci so odigrali najslabšo tekmo prvenstva. Predvsem sta odpovedala blok in sprejem, posebno učinkovit pa ni bil niti napad. (P. Černic)

Ženska D liga: tokrat podvig Kontovelk

TARCENTO - KONTOVEL ELECTRONIC SHOP 2:3 (15:11, 6:15, 9:15, 15:13, 8:15)

KONTOVEL ELECTRONIC SHOP: Conestabo, Černjava, Hrovatin, Legiša, Štoka, Umek, Garbini in Prašelj.

Kontovelke so na gostovanju v Čenti osvojili izredno dragoceni točki proti četrtouvrščeni ekipi. Prvi set so osvojile gostiteljice po zaslugi izredno močnih servisov. V nadaljevanju so Kontovelke uredile svoje vrste in povsem nadigrale gostiteljice. Tekmo bi lahko sicer zaključile s 3:1, a nekaj naivnih napak v končnici niza je bilo usodnih. V zadnjem delu igre so gostje pokazale občutno boljšo igro in dober napad, predvsem po zaslugi tokrat še posebej razpoložene Legiševe, ki je popeljal gostje do nenadejane, a toliko bolj zaslužene prestižne zmage. (M. Janežič)

BREG AGRAR - FINCANTIERI

3:1 (14:16, 15:13, 15:8, 15:5)
 BREG AGRAR: Debenjak, Slavec, Kocjančič, Elena, Tanja in Erika Žerjal, Tavčar, Komar, Canziani, Pertot.

Sodnik je bil v uvodu tekme velik protagonist in je žvižgal vse, kar se je žvižgati dalo. Svojevrstni kriteriji so zmedli Brežanke, ki niso videle rešitve za svoje akcije. Bolje ni kazal niti začetek drugega seta in zaradi oporekanja odločitvam je mož pravice pokazal Debenjakovi rumeni karton. K sreči se je v zdušje nato umirilo in Brežanke so brez težav odpravile nasprotnice. Dobro so sevirale in tudi sprejem je bil soliden tako, da se je igra učinkovito gradila. (JT)

Odvzel ga je Gataulinu

Dvoranski SR Bubke v Osaki

OSAKA (Japonska) — Sovjetski skakalec s palico Sergej Bubka je na atletskem mitingu v Osaki izboljšal svetovni dvoranski rekord. Dosegel je znamko 6,03 m. Prejšnji rekord je, s centimetrom manj, pripadal njegovemu rojaku Rodionu Gataulinu, ki ga je postavil pred dobrim tednom dni v Gomelu. Bubka je že pet let absolutni protagonist te atletske discipline. Na odprtem je prvi svetovni rekord postavil maja 1984 v Bratislavi z rezultatom 5,85. Odtlej je bil rekord trdno v njegovih rokah (izboljšal ga je še petkrat do zdajšnje znamke 6,06 m), le avgusta 1984 ga je Francoz Vigneron prehitel z znamko 5,91, a še na istem tekmovanju je Bubka nato preskočil letvico na višini 5,94 m.

V ZDA pa je Irec Marcus O'Sullivan dosegel absolutni dvoranski rekord na 1.500 m s časom 3'35"60.

SP v četverosedeznem bobu

Švicarji v vodstvu Italija 1 šesta

CORTINA D'AMPEZZO — Na svetovnem prvenstvu v četverosedeznem bobu sta po prvih dveh preizkušnjah na čelu skupnega vrstnega reda obe švicarski posadki, ki ju vodita Nico Baracchi in Gustav Weder. Na začasnem tretjem mestu je Avstrija 1. Baracchijska posadka je hkrati s časom 53"27 dosegla rekord olimpijske proge v Cortini d'Ampezzo. Izkazala se je tudi posadka Italije 1, ki je šesta z zaostankom 71 stotink.

Podpredsednik mednarodne zveze v bobu Galli meni, da je dosežek Italijanov izvrsten, če upoštevamo, da so »azzurri« uspešnejši v dvosedežnem bobu. »Vselej smo v Italiji imeli dobre pilote,« je še izjavil Galli, »a s sodobnejšimi progami zadobiva vse večji pomen predvsem začetni pogon in v tujini, kjer brez težav črpaajo med šprinterji lahke atletike, so zato v dokajšnji prednosti.«

Vrstni red po 2 preizkušnjah: 1. Švica 1 1'47"03; 2. Švica 2 1'47"15; 3. Avstrija 1 1'47"36; 4. NDR 1 1'47"45; 5. NDR 2 1'47"61; 6. Italija 1 (Gesuito, Russo, Rottensteiner, Leonard) 1'47"77; 7. SZ 1 1'47"82; 8. Avstrija 2 1'47"89; 9. ZDA 1 1'48"13; 10. Francija 1 1'48"16.

Zadnji preizkušnji sta na sporedu danes (po TV Koper ob 7.55).

V italijanski nogometni A ligi Mnogo bojov za obstanek

Toliko preplaha za nič, bi lahko rekli. Zgledalo je, da bo Napoli danes nastopil tako okrnjen, da bi celo šibki Como lahko odnesel celo kožo s stadiona San Paolo, za Inter pa naj bi kolo, kljub gostovanju na težkem igrišču v Firencah, na mah postalo ugodno. Že včeraj pa sta Južnoameričana Maradona in Careca, pravzaprav njuna koleno oziroma gleženj, čudežno ozdravila. Bianchi ima le devet igralcev, so pisali dnevniki, pa bodo danes na voljo tudi Corradini, Fusi in Ferrara. Le diskvalificirana Renica in Carannante res ne bosta igrala...

Derbi kola za uvrstitev v pokal UEFA bo v Bergamu, kjer bo Atalanta gostila Romo. Juventus bo igral v Veroni, Sampdoria v Ceseni, vse boljši Milan pa doma z Bologno. Ostala tri srečanja bodo nadvse dramatična, saj gre za prave spopade za obstanek. Pescara - Pisa, Torino - Lecce in Lazio - Ascoli, poraz bi za kogarkoli predstavljal hud problem in majale bi se lahko trenerske klopi.

DANAŠNJI SPORED: Atalanta - Roma; Cesena - Sampdoria; Fiorentina - Inter; Verona - Juventus; Lazio - Ascoli; Milan - Bologna; Napoli - Como; Pescara - Pisa; Torino - Lecce.

Udinese doma s Piacenzo

Znano je, da Udinese ne preživlja ravno najboljših časov. V zadnjih sedmih tekmah so Videmčani dosegli samo sedem točk in na lestvici jih je na 4. mestu dohitel Cremonese, najslabše pa je to, da ima Avellino samo točko zaostanka. Še pred dvema mesecema je zgledalo, da Sonettijevemu moštvu tretje mesto ne more uiti, zdaj je napredovanje v nevarnosti. Danes bo Udinese gostil šibko Piacenzo, ki se bori za obstanek, a Videmčani bodo hudo okrnjeni, saj bodo po »bitki« v Avellinu manjkali diskvalificirani Minnaudo, Paganin in De Vitis. Še zlasti odsotnosti bomberja De Vitisa ni lahko prebaviti, tudi zato, ker hkrati ne bo Vagheggija. Kdo bo torej zatresel mrežo Piacenze?

DANAŠNJI SPORED: Bari - Reggina; Brescia - Avellino; Catanzaro - Monza; Cremonese - Cosenza; Genoa - Ancona; Messina - Empoli; Padova - Parma; Sambenedettese - Barletta; Taranto - Licata; Udinese - Piacenza.

Triestina danes v Montevarchiju Toskana doslej radodarna

Triestina v zadnjih osmih kolih prvenstva C-1 lige še ni doživela poraza in bo skušala tudi danes v kraju Montevarchi nadaljevati z vrsto pozitivnih nastopov. Toskana je bila doslej dokaj radodarna s Tržačani. V dosedanjih treh gostovanjih v tej deželi je namreč Triestina dvakrat igrala neodločeno (z Livornom in Lucchesejem), v Arezzu pa je celo zmagala.

Igrišče v Montevarchiju je vsekakor eno najbolj neugodnih v ligi. Doslej je le štirim ekipam uspelo tam iztržiti točko, vse ostale so premagane zapustile igrišče. Po zaslugi režiserja De Polija, branilca Giansantija, specialista za proste strele, hitrih Carbonija in Calderinija ter napadalca Libra, ki je z devetimi zadetki menda najboljši srednji napadalec skupine A, si je Montevarchi izboril ugoden položaj na lestvici in igra zdaj povsem sproščeno.

Trener Lombardo se bo moral tudi danes odreči doprinosu Papaia in Casonata. Najverjetneje bo, kot že v Vicenzi, uvrstil na igrišče tri čiste branilce in dva napadalca. Obramba je prav gotovo najbolj zanesljiv oddelek ekipe (še ni zagrešila ne enajstmet-

rovk ne avtogolov), zato bi delitev točk Triestini menda ustrezala. O porazu Tržačani niti nočejo razmišljati, saj igrajo vsi neposredni tekmeči za vrh doma in bi torej lahko imel morebitni spodrslija pogubne posledice. Če bi se posrečil podvig, je mogoče pričakovati, da se bo prihodnje nedeljo v srečanju z močno Modeno na stopniščih Grezarja naposled le zbralo kar lepo število navijačev, saj bi možnosti za napredovanje v B ligo postale vse bolj konkretne.

Pro Gorizia doma

Nogometaši Pro Gorizie bodo v 22. kolu meddeželne lige igrali pred domačimi gledalci proti moštvu Vittorio Veneto, ki se z 18 točkami nahaja skoraj pri dnu lestvice in mu torej teče voda v grlo. Gostitelji računajo torej na zmago, kljub svojim ne ravno briljantnim strelskim sposobnostim.

V tržaški športni palači Stefanel gosti Sassari Dvoboj Tanjević - De Sisti

Tržaška športna palača bo drevi (od 18. ure dalje) znova nabitto polna. Stefanel bo namreč gostil nevarno Numero iz Sassarija, ki deli drugo mesto z Rangerom Varese in Conadom Siena s šestimi točkami zaostanka za Tržačani. Za sardinsko peterko je to prav gotovo zadnja možnost, da z zmago še ogrozi končno prvo mesto Stefanela, v primeru poraza pa bi bil ta praktično nedosegljiv, ker bi imel 11 kol pred koncem regularnega dela osem točk prednosti, zaradi dvojne zmage v medsebojnem obračunu pa dejansko deset. Po mnenju Tanjevića je Numer najnevarnejši Stefanelov nasprotnik v boju za napredovanje v A-2 ligo. Trener Sardincev je dobro poznani Mario De Sisti, ki je uspešno treniral tudi v Gorici in Trstu. Numeru razpolaga tudi z visokim igralcem Binijem (209 cm), ki je zelo dober strelec tudi z zunanjih položajev.

DANAŠNJI SPORED B-1 LIGE: Ranger - Faciba; Full Mestre - Campobasso; Inalca Modena - Copp Ferrara; Mar Roseto - Electrolux PN; Ragusa -

Rieti; Docksteps - Conad; Benati Imola - Racine Trapani.

San Benedetto v Veroni

Goriški San Benedetto bo po četrtkovi tesni zmagi doma proti Filodoru danes nastopil v Veroni, kjer se bo pomeril z novincem Glaxom. Ni nobena skrivnost, da so Dalipagić in tovariši letos že dokaj resno razmišljali o ponovnem kakovostnem skoku, toda res slab začetek sezone (in predvsem težave z Američanom Baileyem) je moštvo Lombardija precej iztirilo. Zdaj imajo Verončani na lestvici le točki več od Goricanov in so torej neposredni tek-

mec Bosinijevih fantov v boju za končno »play-out«. Zmagati v Veroni ne bo lahko, toda nekaterim je že uspelo...

Videmski Fantoni bo gostil Knegov Sharp. Za Videmčane bo krstni nastop opravil Američan Young.

DANAŠNJI SPORED A-2 LIGE: Braga - Neutroroberts; Teorema - Irge; Kleenex - Caripe; Jolly - Standa; Fantoni - Sharp; Annabella - Marr; Glaxo - San Benedetto.

Sinoči Allibert premagal Philips

Presenečenje v Milanu! Allibert iz Livorna je premagal domači favorizirani Philips s 85:84, potem ko je le minuto in pol pred koncem vodil kar za sedem točk. Nasprotniki so ga v neverjetni končnici tekme dohiteli, prav v zadnjih sekundah pa so igralci iz Livorna dosegli zmagoviti koš.

DANAŠNJI SPORED A-1 LIGE: Knorr - Scavolini; Enichem - Divarese; Phonola - Vismara; Hitachi - Snaidero; Ipfim - Arimo; Pains - Benetton; Riunite - Alno.

Lep uspeh perspektivne vrste under 15 Vala Tekno Progres

Tudi letos so v raznih mladinskih odbojcarskih prvenstvih na Goriškem slovenske ekipe v ospredju. V moški konkurenci smo že zabeležili dvojen uspeh igralcev združene štandresko-briške ekipe Vala, Našega prapora in Briškega griča, ki so osvojili pokrajinski naslov v prvenstvih under 18 in zdaj še under 15. Uspeha sta sad že večletnega sodelovanja, ki so ga tri društva vzpostavila na odbojcarskem področju z željo, da bi postali čimbolj konkurenčni.

Politika sodelovanja se je že začela obrestovati, kakor nam je potrdil tudi Ivan Plesničar, prava gonilna sila in duša združene štandresko-briške ekipe. Po zmagi Vala Našega prapora lmsa v prvenstvu under 18, so si kolo pred koncem tekmovanja člani Vala Tekno Pogres že zagotovili prvo mesto v skupini in naslov pokrajinskih prvakov. Slovenska šesterka je brez več-

jih težav nadigrala vse nasprotnike in si tako priborila pravico do nastopa na deželnem finalu, kjer so obeti za uspeh precejšnji.

O dobri pripravljenosti naših predstavnikov govori že dejstvo, da so vsi še zelo mladi in bodo lahko tudi v naslednji sezoni nastopali v isti kategoriji. Ista postava je v lanskii sezoni že slavila v prvenstvu under 14, letos pa je svojo premoč potrdila tudi v višji konkurenci.

Ekipo Val Tekno Progres, ki je premočno osvojila pokrajinski naslov, sestavljajo sledeči igralci: Paoletti, Florin, Devetak, Maraž, Korečič, Grauner, Mužič, Brisco, Drufovka, Mikluš, Kovic, Černic in Drufovka.

Zelo perspektivne fante trenira Ivan Markič, pomaga pa mu Sandi Kodrič.

Na sliki: mladi igralci Vala Tekno Progres s trenerjema.

domači šport - domači šport - domači šport

DANES
NEDELJA, 12. FEBRUARJA 1989

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA
15.00 na Proseku: Primorje - Torviscosa

2. AMATERSKA LIGA
15.00 v Koprivnem: Capriva - Juventina; 15.00 v Repnu: Kras - Latisana; 15.00 v Ribiškem naselju: Architrave - Vesna

3. AMATERSKA LIGA
15.00 v Doberdolu: Mladost - Zarja; 15.00 v Nabrežini: Aurisina - Breg; 15.00 v Tržiču: Romana - Primorec; 15.00 na Padričah: Gaja - Begliano; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Brazzanese

NARAŠČAJNIKI
10.00 v Trstu, igrišče Campanelle: Campanelle - Breg

NAJMLAJŠI
9.30 v Trstu, pri Sv. Sergiju: Triestina - Primorje; 10.00 v Trstu, Ul. Flavia: Olimpia - Breg; 10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex - Opicina

ZAČETNIKI
10.30 v Bazovici: Zarja Adriampex - Campanelle; 11.00 na Opčinah, Ul. Carisia: Roianese - Primorje

KOŠARKA
MOŠKA D LIGA
17.00 v Trstu, šola Suvich: Autosandra - Bor Radenska

DRŽAVNI KADETI
10.00 v Dolini: Breg Adriatherm - Jadran Farco

DEŽELNI MLADINCI
9.00 v Trstu, Ul. della Valle: Libertas A - Sokol; 9.00 v Trstu, na 1. maju: Cicibona - Inter 1904

NARAŠČAJNIKI
9.00 v Trstu, Vrdelska cesta 23: Libertas - Kontovel Electronic Shop

DEČKI
10.30 v Repnu: Polet - Kontovel Electronic Shop

ODBOJKA
1. MOŠKA DIVIZIJA
11.00 v Trstu, na 1. maju: Bor - Legovini Sport; 11.30 v Trstu, Ul. Zandonai: Volley Club - Sloga Sagor

2. ŽENSKA DIVIZIJA
11.00 v Dolini: Breg - Bor Friulexport A

UNDER 18 ŽENSKO
9.30 v Trstu, Ul. Zandonai: OMA - Breg; 10.30 na Opčinah: Sloga Koimpex - Sokol Indules

UNDER 16 MOŠKI
11.00 v Sovodnjah: Soča Čerimpex - Sloga

NAMIZNI TENIS
MOŠKA C LIGA
10.00 na tržaškem velesejmu: CMM - Kras Globtrade

RADIO OPČINE

Športna nedelja na Radiu Opčine se bo pričela ob 15.30 s prenosoma amaterskih nogometnih tekem Primorja in Krasa, med katerima bodo tudi prispevki o tekmah Jadrana, Bora Elpro in Bora Radenske ter o delovanju SZ Sloga. Sledili bodo sledeči prispevki: »Dober trening za Pariz-Dakar« - v studiu Paolo Sardoč, ki je obiskal puščavo s svojim motorjem enduro; tržaški »Trieste sport« tudi ob sobotah z revijo »Week-end« - pogovor z direktorjem Liciom Bossijem; »Še pomnite košarkarji?« - pred mikrofonom Valter Vatovec in predsednik SZ Bor Mitja Race. O smučarskem SP v Vailu bo poročilo pripravil Rok Maver.

Ponedeljkov tedenski športni komentar se bo pričel, kot ponavadi, ob 18. uri.

START sport

OPČINE - Narodna ul. 160 - Tel. 213193

OBVEŠČAMO CENJENE ODJEMALCE, DA SO V TEKU

SEZONSKI POPUSTI

Obv. občini

IZREDNA PRODAJA

PLAŠČEV
PLAŠČEV
PLAŠČEV
VSEH VELIKOSTI

Emporio

FIorentino

TRST — Ul. S. Maurizio 16 (Trg Ospedale) — Tel. 77541

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir; v SFRJ številka 1.500.- din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000.- din, trimesečno 85.000.- din, letno 320.000.- din, upokoјenci mesečno 25.000.- din, trimesečno 65.000.- din, polletno 120.000.- din, letno 240.000.- din. Naročnina plačana vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglasi - Ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglasi 760 lir beseda. Ob praznikih povisek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. februarja 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

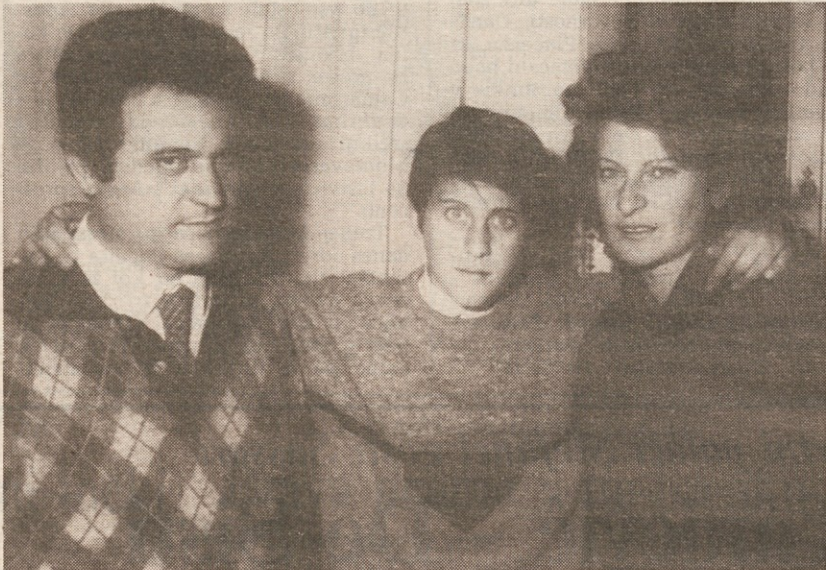
FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ugrabitelji so 12-letnega fanta izpustili že v noči na soboto Michelejeva nekajurna ugrabitev naj ne bi bila »sporočilo« družini

QUARTO (NEAPELJ) — Grde izkušnje 12-letnega Micheleja Di Falca je bilo k sreči kmalu konec. Njegovi ugrabitelji so ga namreč izpustili že nekaj ur potem, ko so ga prisilili, da je sedel z njimi v avto. Micheleja so ugrabitelji pustili pred nekim kinematografom in mu izročili 700 lir. Fant je telefoniral očetu, županu mesta Quarto, nato pa je do jutra odgovarjal na vprašanja preiskovalcev.

Njegova ugrabitev, ki se je srečno zaključila v nekajurnem razdobju, spominja na delo neprofesionalnih zlikovcev, vendar ne gre izključiti dejstva, da je kdo hotel le ustraševati družino malega Micheleja. Njegov oče je tudi gradbeni podjetnik, zato preiskovalci sumijo, da so bile denarne zahteve ugrabiteljev le pretveza. Michelejev oče vsekakor trdi, da mu je sina ugrabila tolpa brezposelnih, ki so hoteli prislужiti veliko denarja brez večjega truda. Di Falcovo stališče dejansko potrjuje tudi poseg karabinjerjev, ki so aretirali 25-letnega ugrabitelja ter prepoznali fanta, ki sta sodelovala pri ugrabitvi.

Michele Di Falco z očetom in mamo po srečno zaključeni ugrabitvi (Telefoto AP)

Avtorji pokola na brzcu 904 tvegajo dosmrtno ječo

FIRENCE — Na procesu o pokolu na brzcu 904 (ta se je pripetil 23. decembra 1984 na progi Neapelj—Milan in je povzročil precejšnje število smrtnih žrtev) je javni tožilec zahteval devet dosmrtnih kazni. Med svojim posegom je javni tožilec obtožil deveterico združenja v kriminalne name-ne, protizakonite izdelave in uporabe eksplozivna, terorističnih namer in vrste drugih kaznivih dejanj. Med deveterico je en tuj državljan, in sicer nemški tehnik Friedrich Schaudinn, ki ga je javni tožilec obtožil, da je pripravljal peklenski stroj, s katerim so izvedli atentat. Javni tožilec je zahteval tudi 2 leti in 10 mesecev zapora za Luigija Luonga, skesanca člana »neapeljske« skupine, in 3 leta in pol zapora za Carmineja Esposito, bivšega policista, ki je bil vpleten v priprave atentata.

Javni tožilec je v svojem posegu dejal, da je treba pokol obravnavati kot atentat politične narave, in to kljub temu, da so ga izvedli pripadniki mafijskih skupin. Pokol je primerjal z

umori La Torreja, Piersantija Mattarelle in generala Dalla Chiese, ki so po njegovem mnenju prav tako imeli politični pečat. Ugotovil je, da je simbioza med mafijo in desničarskim terorizmom naravna, saj imata pri tem koristi obe strani. Dejal je tudi, da je bil glavni namen organizatorjev atentata ta, da odvrne pozornost javnosti od drugih problemov v državi, v prvi vrsti od stanja na Siciliji. Z atentatom so skušali istočasno zmanjšati zaupanje ljudi v državne institucije in demokratske vrednote. Poség javnega tožilca je bil zelo dolg, saj je, če ne upoštevamo odmorov, trajal dvajset ur.

Ena od civilnih strank, to je Dežela Emilija-Romagna, je poseg javnega tožilca zelo ugodno ocenila. Odvetnik, ki zastopa Emilijo-Romagno, je namreč dejal, da gre za podrobno analizo, ki izredno natančno razčlenjuje odnos med demokracijo in mafijo.

Sodna obravnava se bo nadaljevala v sredo, ko bodo na vrsti posegi obrambe.

Goljatov škorenj

Velečevlj na sliki so razstavili na mednarodnem düsseldorfskem sejmu obutve. Visok je kakšne tri metre in je ves iz usnja (Telefoto AP)

Tretješolca s pištolo pod klopjo

NUORO — Dijaka III.a razreda nižje srednje šole v Fonniju na Sardiniji sta se včeraj sumljivo igrakala pod klopjo. Dijaki imajo pač to navado, zato se profesorica Macarrone ni posebno razburila zaradi njune nepazljivosti. Veliko bolj pa se je razhudila, ko je ugotovila, da sta se M. C. in S. P. igrakala s pištolo, ki ni bila del kake pustne šeme ampak pravi primerek strelnega orožja.

Fanta sta imela namreč pri sebi pištolo Beretta kalibra 7.65. Profesorica sta fanta skušala pomiriti, zato sta ji rekla, da je pištola pač brez nabojev. Beretta je bila dejansko prazna, s tako igracjo pa le ne kaže hoditi v šolo. Fanta sta nekaj časa vztrajala tudi pri trditvi, da sta pištolo našla na šolskem dvorišču, šele pred policijo in karabinjerji pa je M. C. priznal, da jo je izmaknil stricu, ki je lastnik nekega bara in je redno prijavil posest orožja. O podvigu tretješolcev je bil obveščen tudi pretor.

Fergie je shujšala

Yorška princesa Sarah se je po rojstvu hčerke bolj malo kazala v javnosti. Zlobneži so natočevali, da je grdo okrogla, iz gornje slike sodeč, pa kaže, da se je odločila za drastično dieto (Telefoto AP)

Človeštvo ima samo deset let časa da reši Zemljo popolnega propada

WASHINGTON — Človeštvo ima samo deset let časa, če hoče rešiti planet, na katerem živi - Zemljo. Klic v sili prihaja z washingtonskega Worldwatch Institute (WI), ki je pripravil poročilo o stanju Zemlje v letu 1989. V poročilu so poleg predlogov za pravočasne in učinkovite ukrepe, našteji tudi vsi dejavniki, ki negativno vplivajo na naše okolje.

Strokovnjaki WI so že sestavili 4 različne strategije, ki temeljijo na ohranitvi podnebja, povečanju gozdnega bogastva, ustreznih prehrabnih oskrbi in omejevanju števila svetovnega prebivalstva. V obratnem primeru - svari strokovnjaki WI - bo naš planet popolnoma podlegel ambientalnim spremembam, katerim sledimo že nekaj let, in sicer dolгим obdobjem suše in nenavadno močnim

deževjem, neobičajnemu mrazu, drugod pa neznosni vročini. Posamezne vlade bi morale končno začeti razmišljati o ustreznih alternativnih energetskih virih; WI pa meni tudi, da bi moralo človeštvo porabiti predvsem manj energije. Avtomobilske tovarne bi se morale sporazumeti za enoten standard, porabo energije bi morala usklajevati enotna pravila, ki bi veljala za ves svet, pa naj gre za gospodinjstvo ali velike industrijske objekte.

Inštitut WI polaga velik poudarek na ustrezno pogozdovanje zlasti v deželah Tretjega sveta. Predlaga pa tudi, da bi državam, ki se odločijo za obširno pogozdovanje, države upnice sorazmerno zmanjšale dolgove. Kar se tiče prehrabne politike, pa WI ugotavlja,

da se je pridelovanje žitaric lani zmanjšalo za 14 odstotkov v primerjavi z letom 1984. To pa pomeni, da je bilo lani na svetu veliko več lačnih ljudi. Vsekakor pa WI ugotavlja, da bi bilo mogoče primerno nahraniti vse ljudi sveta le v primeru, da bi vzporedno s tem mislili tudi na omejevanje njihovega števila. Tako nekako, kot bi tudi planet Zemlja imel omejeno »nosilnost« ali kapaciteto. Stabilizacija svetovnega prebivalstva je edini način, s katerim bi bilo mogoče preprečiti popoln propad naravnega ravnovesja in ravnovesja okolja, v katerem živimo. V sklepnem delu poročila WI našteva pridobitve in napake posameznih držav, seznam napačnih ukrepov je skoraj trikrat daljši od seznama pobud v korist okolja.

V Belorusiji še čutijo radioaktivnost Černobila

MOSKVA — V Belorusiji še vedno občutijo posledice černobilske nesreče. Radioaktivno sevanje je namreč tu veliko večje, kot so doslej mislili, tako da je skoraj ena petina obdelane zemlje še vedno oporečna.

Predsednik beloruske vlade Kovalikov je v intervjuju za moskovsko Pravdo med drugim priznal, da pristojne zdravstvene oblasti stalno nadzorujejo stopnjo sevanja v 415 beloruskih krajih, kjer živi 103 tisoč ljudi. Prebivalci dobivajo mesečno 30 rubljev podpore od države in 25 odstotkov dodatka na delavske plače, zato da si lahko preskrbijo najrazličnejšo, predvsem pa boljšo hrano v državnih trgovinah. Kovalikov obžaluje, da jim ni še uspelo ustaviti radioaktivnega sevanja, vendar pojasnjuje, da stopnja radioaktivnosti sedaj ni več nevarna.

Belorusko prebivalstvo pa se toži, da skoraj nima ustrezne strokovne pomoči. Kmetje na primer orjejo zemljo v globino, vendar ne storijo istega s poljskimi cestami; po hišah kurijo z lesom, ki ni bil podvržen dekontaminaciji, radioaktivni dim in saje se tako ustavljajo na hišnih strehah in pročeljih, ljudje pa vse to vdihavajo. Zaradi takih težav pa so beloruske oblasti sklenile, da bodo postopoma izselile prebivalce najmanj 20 vasi.

Nafta povzročila veliko škodo

WASHINGTON — Na Antarktiki se veselijo, ker je argentinskim in ameriškim topalplačem nekako le uspelo omejiti posledice nesreče, ki bi se lahko sprevrgla v pravo katastrofo. Gre namreč za »zajezeitev« ogromnega madeža nafte, bencina in petroleja, ki je cvetel okoli argentinskega tankerja Bahia Paraiso. Pred dvema tednoma je zaradi okvare ladja izgubila 500 do 600 ton nafte.

Ekipa National Science Foundation so se noč in dan trudile, da bi na morskem gladini nekako omejile madež, ki ga bodo v prihodnjem mesecu izsesali s posebnimi črpalnimi napravami. Ostanke bencina naj bi nato izhlapeli v desetih dneh.

Kljub uspešni akciji pa je madež hudo prizadel ocean-sko floro in favno, saj je poginilo na tisoče ptic roparic, »izginile« pa so tudi spužve in školjke.